לציונות–לסוציאליזם–לאחוַת עמים

על המשמר

יום ד', ז' באייר תשמ"ז, 6 במאי 1987 / שנת מ"ד מס' 13335 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

המימשל ביקש מהאו"ם לפתוח לעיון 37 אלף תיקים של נאצים

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — תוך מטייה חדה מסדיניותו עד כה, החליט אתמול המימשל של הנשיא רייגן לבקש מן האו"ם לפתוח לעיון ב־37 אלף תיקים של אנשים החשודים בפשעי־מלחמה נאציים.

ההחלטה, שאושרה אישית על־ידי שר החוץ ג'ורג' שולץ, תמעיל בוודאי לחץ ניכר על האו"ם להעמיד את המסמכים הללו לרשות חוקרים ממשלתיים שונים, פלומרים, עתונאים ואחרים. עד כה הומעל לחץ בנה רק על־ידי ישראל, הולנד וקומץ של מדינות אחרות.

וושינגטון: הושגה התקדמות חשובה ● הדיון בקבינט ביום ב' ● חוגים מדיניים:

הבהרות שולץ לשמיר יקשו על הליכוד לנקוט עמדה חד־משמעית נגד הוועידה

ב„נייר הבהרה" משיב שולץ על 19 קושיות של שמיר ומבהיר: לא תהיה כפייה – אש"ף לא ישותף מבלי שיכיר ב־242 ו־338 – מקובלים עלי תנאי ישראל לשיתוף בריה"מ ● פרס יתבע הכרעה במהלך השבוע הבא, הליכוד ינסה למשוך הדיונים ב„טקטיקת טאבה" ● סבורים כי ההתפתחות האחרונה תגרום לכירסום בשורות המסרבים

מאת דלית שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר" ומאת זאב בליצר כתבנו בארה"ב

מועד הכרעת הקבינט לגבי ועידה בין־לאומית עשוי להיות סלע המחלוקת הבא בין המערך לליכוד. אתמול בבוקר מיכמו ביניהם ראש הממשלה יצחק שמיר וממלא מקומו ושר החוץ שמעון פרס, כי פרס יביא לקבינט את נושא הוועידה הבין־לאומית ו„נייר ההבנה האמריקני" ביום ב' הבא, כשישובו לארץ שני חברי הקבינט החסרים עזר וייצמן ומשה נסים.

(סוף בעמוד 2)

הפשרה: נשיאות הקונגרס היהודי מתכנסת בבודאפשט

בודאפשט. — נשיא הקונגרס היהודי העולמי, ארגר ברונפמן, הגיע אתמול לבודאפשט לקראת מתיחה הוועד הפועל של הקונגרס היהודי העולמי, היום.

העובדה, כי הוועד הפועל של הקונגרס היהודי העולמי מתכנס זו הפעם הראשונה בארץ קומוניסטית, מחזקת את הדעה, כי בריה"מ משנה את גישתה כלפי העולם היהודי ואף תתיר הגירה רבה יותר של יהודים מארצה.

לאחר 20 שנה — נציגות ישראלית בוורשה

שאול לביא (מימין) קובע מזוזה בבית נציגות ישראל בוורשה. מביט (משמאל) הנציג מרדכי פלצור. (צילום: אי.פי.)

„קול אמריקה" ישדר מציון ● עמוד 3

דרורי ישתלם על חשבון צה"ל ● עמוד 3

חובות התק"ם גדלו ב־7% ● עמוד 2

לגליון היום מצורף הדף הירוק

מקורות יודעי דבר בוושינגטון — עם פתיחת החקירה בקונגרס

סוחרי נשק ישראליים מילאו תפקיד מפתח בקניית נשק מפולין והעברתו לקונטראס

מדובר באלפי רובי סער „אק־47" שיוצרו בפולין על פי רשיון מבריה"מ ● הנשק יצא מגדנסק לפורטוגל — ומשם להונדורס ולקונטראס ● בשטרי המטען צויין כי הנשק הוא מתוצרת ישראל ● חוגים בקונגרס: העדויות עלולות לגרום מפח נפש לרבין ופרס ● סיקורד: המימשל ידע על הכל

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

ושינגטון. — ישראל מילאה תפקיד־מפתח בהעברת נשק „סובייטי" מפולין להונדוראס, ר[illegible] אחר־כך הלאה אל מורדי הקונטר[illegible] ראס בניקאראגואה — טוענו אתמול מקורות אמריקניים יודעי־דבר.

לדברי המקורות, ידעו על כך כמה מן הבכירים במימשלו של הנשיא רייגן, בכללם חברים במועצה לבטחון לאומי בבית־הלבן ולא רק שידעו, אלא גם תמכו במבצע המסובך, שבוצע בעת שוושינגטון עצמה היתה מנועה מכוח חוק מלספק נשק לקונטראס במישרין.

„מתוצרת ישראל"

לדברי המקורות האמריקניים, רכשו סוחרי־נשק ישראליים פרטיים אלפי רובי סער „אק־47", שיוצרו בפולין על־פי רשיון מבריה"מ. הרובים נשלחו לנמל הפולני גדאנסק ומשם לפורטוגל, שממנה הועברו להונדוראס. בשטרי המטען בהונדוראס צוין, כי הנשק הוא מתוצרת ישראל — אמרו המקורות.

חוקרים אמריקניים, הבודקים כיום את פרשת מכירות הנשק לאיראן והעברת כספים לקונטראס, מחזיקים בידיהם, כפי שנמסר, עותקים של מסמכים ישראליים אלה.

עדות סקורד

בשבת שעברה טען „ניו־יורק טיימס" מפי אנשי קונגרס, כי לידי החוקרים האמריקניים הגיעו ראיות מפורשות, המעידות, כי המימשל האמריקני היה מעורב בפניות למתן סיוע לקונטראס, שהופנו לפולין ולסין. הידיעה לא נקבה במפורש בשמה של ישראל במתווכת בפרשת המשלוחים הנ"ל.

אתמול אמרו מקורות [illegible]

(סוף בעמוד 2)

פחות פקידים ויותר עולים

ועדת השרים לענייני קליטה אישרה אתמול את התוכנית של משרד הקליטה לרכישת כמה מאות דירות פרטיות שיועדו כדירות להשכרה בשביל העולים הבאים מבריה"מ. [illegible]

[illegible]

„קול אמריקה" ישדר מציון

[illegible] בישראל, בעד המסכם הצביעו 12 שרים, 6 שרים נמנעו.

במהלך הדיון אתמול נודע לשרים, כי „קול אמריקה" ישדר דרך תחנת הממסר שתקום בערבה לא רק למזרח־אירופה אלא גם לאזור ופקיסטן, וכעדויות לצפון אפריקה.

השרים חיים בר־לב ואריאל שרון, שהם גם חברים בקבינט, תמהו מדוע לא הוזמן להם על כך קודם. [illegible]

[illegible]

תוך חמש שנים מעת אישור ההסכם תהיה התקשרות חוזית בין ממוני העבודה האמריקניים („האגודי השידור האמריקניים") לבין הקבלן הישראלי הראשי, שייבחר במיכרז. על־פי תנאי ההתקשרות ידרוש הקבלן הישראלי מן הממונים האמריקניים רק שני ולבים מרכזיים משדרים ואנטנות. היתר רכיבים ועבודה, יסופק בידי ישראלים. ההערכה היא, כי 60 אחוז בקירוב מביצוע הפרוייקט יהיו בידי ישראל, בסכום שיגיע עד 170 מליון דולר.

צוות אמריקני מוגבל (12 איש) ילווה את הקמת הפרוייקט ואת הפיקוח על פעולתו (5 איש). תחת המימסר תהיה בשימוש ארה"ב 25 שנה מעת תחילת השידורים. 15 שנה לאחר תחילת השידורים תהיה ממשלת ישראל רשאית לקבל את הבעלות על הציוד בתחנת המימסר ללא מחיר. הממשלה תהיה רשאית גם להשתמש במשדרים של תחנת המימסר, לפי הסכמה.

משה שחל אמר, כי ההסכם על הקמת „קול אמריקה" לא הובא בפני השרים די זמן כדי שתהיה להם שהות ללמדו.

המשטרה מתקשה בזיהוי גופת גבר

מאת זאב אביב, כתב „על המשמר"

משטרת מרחב חוסה מתקשה בזיהוי גופת גבר שמצאה על גג התחנה המרכזית בחיפה ביום העצמאות. עד כה לא נתקבלה במשטרה הודעה על העדרותו של איש.

לכתב „על המשמר" נודע כי הגופה נתגלתה על־ידי שומר התחנה המרכזית, על גג התחנה ביום העצמאות. מבדיקה שלאחר המוות הוברר כי הגופה היתה על גג התחנה משך כחמישה ימים בטרם נתגלתה. עוד עולה מהבדיקה הפתולוגית כי בכל הנראה אין מדובר ברצח.

במגמה.

על פי נתונים שפורסמו על־ידי האוצר ירד היבוא של מוצרי חשמל ביתיים ב־30־40 אחוזים ויבוא המקררים ירד באפריל ב־40 אחוזים לעומת מרס וביבוא של מכשירי וידיאו נרשמה ירידה של 32 אחוזים. היבוא של מכוניות פרטיות המשיך לגאות. באפריל יובאו 5900 מכוניות פרטיות, 2 אחוזים יותר מאשר במרס ו־56 אחוז יותר מאפריל 1986.

● היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש הודיע לשר החינוך והתרבות יצחק נבון כי יטפל בצורה נמרצת באכיפת חוק העונשין (סעיף 214) האוסר הפצת חומר תועבה.

● אם יבוטל פרוייקט „הלביא" יפוטרו כ־500 עובדי מפעל התעשייה האווירית בירושלים — אמר אתמול מזכיר ההסתדרות בבירה ניסן זאבי. לדבריו, עלולים הצעירים העוזבים במפעל לרדת לשפלה.

תלמידי בית־ג'אן יפגינו היום נגד האדישות לגורל הישוב"

הכפר מושבת זה שלושה שבועות במחאה על אי־הפשרת קרקע לבניית בית־ספר תיכון

מאת יהודה צור

2000 תלמידי בית־הספר מכפר הדרוזי בית־ג'אן יפגינו היום במחאה על אדישות השלטונות לגורל הישוב המושבת זה שלושה שבועות.

תושבי הישוב פתחו בשביתה לפני שלושה שבועות במחאה על כך שרשות שמורות הטבע מסרבת להפשיר־קרקע לבניית בית־ספר תיכון בישוב. רשות שמורות הטבע מתנה את אישורה בכך שבית־ג'אן תקבל את תוכנית המיתאר המוצעת.

תושבי הישוב גורסים, שהתוכנית מכלילה כמחצית מבתי הכפר בתחום שמורת הטבע.

לפני בשבוע פתחו גם התלמידים בשביתה עד שיימצא פתרון למאות תלמידי הישוב הנאלצים ללמוד בחדרים שכורים המפוזרים בכפר.

התושבים קובלים על כך ששלושה שבועות לאחר פתיחת השביתה איש לא מתעניין בגורלם ולאחר ההפגנה שקיימו באלף דרורים לפני שבוע מול קריית־הממשלה בירושלים שום גורם ממלכתי לא בא בדברים עם התושבים.

התושבים אומרים, כי אם לא ימצא פתרון לבעייתם יצטרפו גם כפרים דרוזים אחרים לשביתה.

ביקור משלחת מפ"ם

ביום הזיכרון ביקרה בבית־ג'אן משלחת מפ"ם בראשות מוביר המרכז, חנן ארז, ובהשתתפות מוביר הדור הצעיר, אילן רגב, ובן מישל אלמליח וחיים אמויאל, מראשי המאבק ב„מספנות ישראל", יוסי מלומין ויהודה ריפתין. המשלחת התקבלה על־ידי ראש המועצה, שאמיק אסעד, וחברי המועצה.

המשלחת הביעה רגשי השתתפות למשפחות הנופלים בני הכפר ביום הזיכרון והזדהות עם מאבק של בית ג'אן למען תוכנית מתאר של הכפר שתענה על צרכי התפתחותו.

המשלחת למדה את נושא המחלוקות ובעיותיה והתרשמה עמוקות מהתלכדותו של הכפר מסביב למועצה במאבק המשותף לכל תושבי בית ג'אן.

„מפ"ם תסייע לכפר במאבק ותקרא לחבריה להתייצב לצידו", אמר חנן ארז.

לוח משדרי הנסיון של הערוץ השני — לאישור הוועד המנהל היום

הברפלד: לא ניתן להפעיל הערוץ עם עובדים לא מאורגנים

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

היום יוגש לאישור הוועד המנהל של רשות השידור לוח משדרי הנסיון של הערוץ השני בשבועיים הקרובים. כדיון ראשון, שנערך בנושא שלשום בין מנהל הטלוויזיה חיים יבין ומציג הערוץ השני אברהם פורג, הוחלט, ששידורי הנסיון של הערוץ השני יימשכו מדי ערב בין השעות 19:00־22:00 בשיתוף עם הטלוויזיה הכללית.

כן הוחלט על הקמת ועדה משותפת לרשות השידור ולמשרד־התקשורת בהשתתפות יצחק שמעוני וחנה קלופפר מרשות השידור ואורן טוקטלי ויהודה ניב ממשרד־התקשורת.

כמו־כן אושרו שידורי יום העצמאות של הערוץ השני, שהועברו מאולפן מיוחד שהוקם לשם כך באולפני קסטל בירושלים ואשר כללו ר"שים עם שירים של חיילי גבול הצפון, דיון במלאות 20 שנה למלחמת ששת הימים בהשתתפות לוחמים ועיתונאים וסרטים קצרים. ובאופן חד פעמי – גם מהדורת „מבט", שהועברה בהסכמת הטלוויזיה הישראלית. הבעיה היחידה העומדת עדיין על הפרק היא שאלת המימון של השידורים האמורים.

לערוץ השני אין עדיין, בשלב זה, את המימון הנחוץ, ורשות השידור מסרב להקצות את הכספים הדרושים, אי־לבך, סוכם, כי הנושא הכספי יובהר ע"י ועדת מצומצמת מטעם שני הגופים.

יחד עם זאת נודע, כי בערוץ השני נשקלה האפשרות להרחיב את השידורים החל משעה 17:00 ולשדר גם תוכניות לילדים. שזה היום אחד הציבורים המקופחים בין קהל הצופים.

הברפלד: נשבש השידורים

האגף לאיגוד מקצועי רואה בחומרה את אי־שיתוף פעולה ההסתדרות בדיונים על שידורי הנסיון של הערוץ השני של הטלוויזיה ומביע חששו מכך שהכוונה היא להפעיל את הערוץ השני עם עובדים לא מאורגנים, ולכן תתנגד ההסתדרות, הודיע ביום א' חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי.

הדברים נאמרו בעקבות ידיעה שפורסמה בבלי התקשורת לפיה בדיון שנערך אצל היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, הגיעו משרד התקשורת ורשות השידור לידי הסכם בדבר המתכונת העתידית של שידורי הנסיון בערוץ השני.

חיים הברפלד הבהיר, שההסתדרות לא תיתן להפעיל מערכת ממלכתית באמצעות עובדים החתומים על חוזים אישיים או באמצעות קבלנים. לכן, אמר, אנו מזהירים ששידורי הערוץ השני ישובשו אם ההסתדרות לא תשותף בקביעת הסכם עבודה מחייב לעובדי הערוץ השני.

דגלי אש"ף וסוריה הונפו ביום העצמאות בגליל וברמת־הגולן

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

דגלי אש"ף וסוריה הונפו ביום העצמאות במקומות שונים בגליל וברמת־הגולן.

אתמול קרעו אלמונים את דגל ישראל בכפר ג'ידה ודגל פלשתין הונף מעל מסגד אל־ג'זר בעכו העתיקה. בן הונף דגל פלשתין בשעה הבוקר בכפר ערבה. דגל סוריה הונף בכפר מסעדה ברמת־הגולן.

ראש עיריית עכו, אלי דה־קסטרו, ביקש מממשלה ישראל להגביר את האמצעים למניעת ההידרדרות ביחסים בין יהודים וערבים בגליל. הוא פנה גם למפקד המרחב, ניצב משנה יעקב גנות, וציין, כי לאחרונה ארעו מספר מקרים שיש בהם כדי להעיב על היחסים הטובים בין יהודים וערבים. בין אלה מנה דה־קסטרו את הצתת בכנסיה הבפטיסית בעכו והפצת כרוזים של חוגי „כך" בכפרים ומי, בענה, מג'דל־קרום וכפר־יאסיף, בהם נקראו הערבים לעזוב את הארץ. „אם אתה רוצה לחיות בארץ הזאת עליך להיות נאמן לשלטון ולנצור את רגש הלאומנות שלך, אם אינך רוצה לחיות בתנאים אלה חפר לארצות ערב. ואם אתה רוצה מלחמה, בבקשה אנחנו מוכנים" — נכתב במאות כרוזים שהופצו השבוע בכפרים הערביים בגליל.

נורע, שחלק מהמועצות הערביות קיימו דיונים בנושא והחלטו בשלב זה לא להגיב על האירועים.

גם ראשי מועצות ישובים יהודיים בגליל הביעו דאגה מההחמרה שנוצרה לאחרונה בגליל מצד קיצוני שני הצדדים.

בעבו הושחתו לפני שבוע מצבי נב"ילדים באשר אלמונים כתבו על קירות חנם סיסמאות נגד יהודים לפני כמה ימים הושחתו קברי ה[illegible] המרינה בכניסה לבאר [illegible] גליליס.

משטרת מרחב הגליל פתחה בחקירה.

הרשויות הערביות ישבתו היום במחאה על אי־העברת הכספים

מאת קאסם זיד, כתב „על המשמר"

הרשויות המקומיות הערביות יקיימו היום שביתת אזהרה במחאה על אי־מילוי התחייבויות משרדי האוצר והפנים להעביר כספים לרשויות.

שביתת האזהרה היא צעד ראשון במסגרת שורת צעדים שהוחלט עליהם בכנס כללי של ראשי הרשויות הערביות שנערך בחודש שעבר בנצרת.

על־פי החלטות הכנס הארצי, יקיימו הרשויות הערביות שביתה כללית ב־14 במאי, שתקיף את כל השירותים, לרבות שירותי הבריאות ומערכת החינוך.

אם עד אז לא ייענו משרדי האוצר והפנים לדרישותיהן של הרשויות הערביות, הן יחריפו את מאבקן ויקיימו ב־21 במאי שביתה בת יומיים ולאחר מכן יפתחו בשביתה בלתי מוגבלת.

במסיבת עיתונאים שקיימה מזכירות הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות נאמר, שהשלטונות לא השאירו בידי הוועד הארצי שום אמצעים חוץ מאמצעי השביתה.

כתבנו מציין, שהגרעון ברשויות המקומיות הערביות מגיע לכ־[illegible] מיליון ש"ח.

צעירה כבת 25 התאבדה בירושלים

צעירה בשנות העשרים לחייה התאבדה למרגלות חומת העיר העתיקה בירושלים.

שלשום בבוקר הבחינו שני תושבים ממורה ירושלים בצעירה יהודיה, כנראה דתיה, כשהיא נופלת מחומת העיר העתיקה לא הרחק משער האשפות. היא נפצעה קשה.

למקום הוזעק אמבולנס של מגן דוד אדום. אשר לאחר עזרה ראשונה העבירה לבית החולים הדסה עין כרם. השערת המשטרה היתה, כי הצעירה ניסתה להתאבד בקפיצה מחומת אולם הנושא ניבדק.

בערב החג נפטרה הצעירה מפצעיה.

הצעירה זוהתה כתושבת הרובע היהודי בעיר העתיקה, בת 25 לאחר שקרובי משפחתה פנו למשטרת הזיהוי על העדרותה.

התחזית להיום: עלייה נוספת בטמפרטורות וירידה בלחות.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 10 עד 23; רמת־הגולן 9 עד 26; צפת 9 עד 23; חיפה 16 עד 25; עפולה 12 עד 26; השומרון 13 עד 26; תל־אביב 14 עד 24; נמל התעופה 15 עד 28; יריחו 16 עד 30; עזה 14 עד 25; באר־שבע 13 עד 27; אילת 18 עד 35. (עתים)

על המשמר

קונצרט האשון

רן צמח — כוכב עולה

מסורת נאה יצרה תזמורת ירושלים רשות השידור: בקונצרט והחגיגי שהיא עורכת מדי שנה, בערב יום העצמאות, היא מציגה לפני קהל המאזינים באולם וב„קול המוזיקה" אחד מחברי הנבחרת הלאומית הצעירה שלנו.

בשנים האחרונות הופיעו עם תזמורת זו שלמה שם־טוב (ממנתר), ושירה רבין (כינור). בערב העצמאות הל"ט, שלשום, הופיע באולם הנרי קראון בירושלים רן צמח בן ה־18 בנגינת הקונצ'רטו הראשון מאת שופאן תחת שרביטו של מנדי רודן. רן צמח למד אצל פרופ' אריה ורדי. בנובמבר אשתקד זכה בפרס ראשון בתחרות בין־לאומית בישן והוזמן לסדרת קונצרטים בטוקיו בקיץ הקרוב.

נגינתו של רן צמח שפעה צהלת נעורים מרוסנת, מתועלת רעננות ובחן לביוון של הבעה ומידתיות, שיאו של הקונצ'רטו היה בפרק השני. האומן המובשר העניק לפרק רומנטי זה אופי נוקטורני. במיתרי פסנתרו שמעתי קורטוב מן הרוך והחום של מיתרי כלי הקשת. בליווי התזמורתי, שהעניק מנדי רודן הוא אישר, למעשה, את החירות הריתמית הגבוהה שנטל צמח לעצמו.

הקונצרט נפתח בנגינת הפרק השני, „תהלים", מתוך הסימפוניה הראשונה מאת פאול בן־חיים, שכתיבתה הושלמה בימים השחורים של נפילת צרפת בידי הנאצים, ביולי 1940. במהלך הקו המלודי הארוך של פרק זה יצר מנדי רודן דינאמיקה מתפתחת מנגינה שלווה ועד לנגינה בעלת אופי ריקלומי, נרגש ונוגע ללב.

בנצחו על הסימפוניה החמישית מאת בטהובן ריכז מנדי רודן עוצמה מבלי להבליע את הניגודים והדינאמיים שבין הפרקים ובתוכם. בפרק השני נעדרה נימת עדינה, ואילו בפרק האחרון היתה הלמות כלי הנשיפה ממתכת קשה מנשוא.

יצחק שור

דנה בטיטו מאופקים תטוס היום להשתלת כבד

מאת שלי יחיזבלייק, כתבת „על המשמר"

דנה בטיטו בת השלוש מאופקים תטוס היום ב־11.00 לניתוח השתלת כבד באנגליה. דנה חלתה בצהבת, ולפני ארבעה ימים הוחמר מצבה והיא אושפזה בבית־החולים „סורוקה" בבאר־שבע כשהיא סובלת מאי־ספיקת כבד. פרופ' יגאל קם מבית־החולים „רמב"ם" בחיפה הגיע לבאר־שבע, בדק אותה, וקבע שיש לנתח ברחיפות.

אין אפשרות לנתח את דנה בארץ, בבית־החולים „רמב"ם" בחיפה, משום שלא נמצא תורם כבר מתאים. המשפחה תגייס סכום של 70 אלף דולר עבור הניתוח. מועצת אופקים והתורמים פרטיים מבית־החולים „סורוקה" עורכים בימים אלה מסע התרמות מזורז.

אתמול הוטב מצבה של דנה, והיא שיוחקה ודיברה. לטיסה תתי יתלוו לדנה אמה, והרופא המטפל בה בבית־החולים „סורוקה", ד"ר עמאר קסיס.

מספרי החשבונות לתרומות: בבנק הפועלים 395596, בנק המזרחי 437097 וסניף אופקים של בל"ל, 48־4.

ההורים משביתים מערכת החינוך בבאר־שבע

מאת שלי יחיזבלייק, כתבת „על המשמר"

ועד ההורים המרכזי של מוסדות החינוך בבאר־שבע, החליט לקיים מחר שביתת אזהרה. בתי־הספר היסודיים העל־יסודיים והגני־ילדים יושבתו מחר למשך שעה אחת בין השעה 8 בבוקר לשעה 9 בבוקר.

ההורים טוענים, כי המצב הבטיחותי והתחזוקתי של מבני החינוך בעיר רע וחמור. שני דוחות רישמיים מטעם העירייה מצאו ליקויים קשים וטרם נעשה דבר לתקנם.

מעיריית באר־שבע נמסר בתגובה, כי השביתה אינה מוצדקת, וכי תפגע בתלמידים. בעירייה הביעו תמיהה על השביתה ואמרו, כי ביום מרעלת ועדה משותפת לעירייה ולוועד ההורים, לשביעות רצון כל הצדדים.

לבקשת הסניגוריה: שוב נדחה משפט ואנונו

עורכי הדין ד"ר עזרה קסלן ואביגדור פלדמן ישמשו כסניגוריו של מרדכי ואנונו, המואשם בפרסום סודות הגרעין של ישראל.

הסניגורים ביקשו שלשום מבית המשפט המחוזי בירושלים, לדחות את כל ישיבות בית המשפט שנקבעו לחודש מאי.

התובע, עו"ד עוזי חסון התנגד לבקשה אבל בית המשפט קיבל את בקשת הסניגורים. אותה נימקו בכך, שעליהם ללמוד את חומר הראיות. בית המשפט הביע, עם זאת, תרעומת על הדחיות החוזרות ונשנות של המשפט, לבקשת הסניגוריה, אשר גורמות לביזבוז זמן שיפוט רב.

השופטים קבעו עוד, כי משפטו של ואנונו יידחה מבלי לקבוע מועד מדויק וכי על הסניגורים להודיע עד ה־22 בחודש זה, על המועד שבו הם מעוניינים לפתוח את המשפט, אם עד תאריך זה לא יודיעו — ייקבע המועד על ידי בית המשפט.

כתב האישום נגד ואנונו הוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים בסוף נובמבר 1986. ישיבת בית המשפט הראשונה נערכה בדצמבר 1986. מאז מועד זה לא נערך שום דיון בבית המשפט המחוזי בירושלים בענייננו של ואנונו, אך התנהל דיון בבית המשפט העליון, בפני השופט גבריאל בך, בסוגיית חשיפתה של ראיית חוסיה (עתים)

חברת „פיברוניקס" מקבוצת „אלרון" חזרה לרווחיות

מאת אודי גחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

חברת „פיברוניקס", מקבוצת „אלרון", חזרה ברבעון הראשון של 87' לרווחיות, לאחר שהרבעון האחרון של 86' הסתיים בהפסד של כ־800 אלף דולר. הדוח בשלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב־160 אלף דולר והחברה גם מדווחת על שיפור משמעותי בהיקף המכירות שלה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

המכירות של החברה עלו ב־23 אחוז והסתכמו ב־8.6 מיליון דולר.

„פיברוניקס" היא אחד היצרנים הגדולים בעולם למערכות תקשורת מחשבים, תוך שימוש בסיבים אופטיים.

מכתב מיוחד של כב' קדושת אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש לילדי ישראל

(תרגום מאידיש)

ב"ה, יום שלישי, שהוכפל בו כי טוב,
ערב ראש חודש אייר ה'תשמ"ז,
ברוקלין, נ.י.

אל כל ילדי ישראל
השם עליהם יחיו

שלום וברכה!

ודאי ידוע לכם כי כל דבר חשוב שצריכים לעשותו דורש שיתבוננו לכך בעוד מועד, כדי שהדבר ייעשה כראוי.

אנו עומדים בערב חודש אייר. החודש שבו ישנו יום חשוב ביותר, ל"ג בעומר, היום השמונה־עשרה (ח"י) באייר, שבו גם הונהגו מנהגים מיוחדים לילדים.

כולל — כדי להזכיר את רבי שמעון בן יוחאי ומעשיו הטובים, ללמוד מהוראותיו בתורה, כהחלטה איתנה לקיים אותן בשמחה וכראוי, וגם להשפיע על אחרים שגם הם יעשו כן, בהתאם לציוויו של הקב"ה „ואהבת לרעך כמוך".

לכן מן הראוי שכל אחד מכם יתבונן לכך, על ידי כך שתתחילו ללמוד מן ההוראות האמורות והמעשים הטובים, וביום ל"ג בעומר, היום של „שמחתו", כפי שכינה רבי שמעון בן יוחאי את היום הזה, תקיימו כינוס לכבודו ותעשו כל האמור כולכם יחד, וכן תערכו תהלוכה במקום מגוריכם, כדי לפרסם עוד יותר את הקשר שלכם עם התורה באמצעות רבי שמעון בן יוחאי, שאצלו היתה „תורתו־אומנתו" (התורה היתה התעסקותו העיקרית).

ותבקשו את הוריכם ומחנכיכם שיהיו לעזור לכם בכל זה, כפי ציווי התורה שעומדים עתה לקרוא בכל בתי הכנסת שבכל מקום: „אמור... ואמרת", כפי שרבותינו זכרונם לברכה מסרשים: „להזהיר גדולים על הקטנים".

וגדולה זכותו של רבי שמעון בן יוחאי — להצליח לכל אחד מכם ללמוד תורה ולקיים מצוות, וכל זה בשמחה, כולל כל האמור לעיל.

ולזכות בקרוב ממש לראות „עושה נפלאות אתה אלוקים" — אראנו נפלאות בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

בברכת ראש חודש
ולהצלחה רבה
מנחם שניאורסאהן

יום שהוכפל בו כי טוב: פרש"י בראשית א, ז (ומב"ר פ"ד, ו), ובאוה"ת (בראשית לג, ב משססים ע' א'קנז, ועוד) מקשר זה עם טוב לשמים וטוב לבריות (קידושין מ, א).

ערב ראש חודש: שנקרא „יום כפור קטן" — ראה סה"ח לאו"ת סתי"ז (מהרסק). נ"ב השו"ע שם. של"ה קכ, ב, קעט, א, ועוד. סידור יעב"ץ, ועוד. אוה"ת בא ע' רנג.

חודש אייר: ראה לקו"ש ח"א ע' 263 ואילך. ועוד. ולהעיר מכתבי האריז"ל (סידור האריז"ל כוונת ר"ח. משנת חסידים מס' אייר וסיון בתחילתה), אשר צירוף שם הוי' דחודש אייר הוא בראשי התיבות „יתהלל המתהלל השכל וידוע" (ירמי' ט, כג). — נתבאר בהתוועדות ש"פ שמיני, סבה"ח וער"ח אייר ה'תשמ"ה. ור"ת שלו אברהם יצחק יעקב ורחל (מאו"א א, פר, בית שמואל לאה"ע סקכ"ב סקי"ב). — נתבאר בלקו"ש ח"ז ע' 300 ואילך, והוא נ"כ ר"ת „אני הוי' רופאך" ובשלה סו, כו. חידושי הת"ס לשבת קמו, ב. שער יששכר מאמר חודש אייר ס"ג (מת, ארב). — נתבאר בהתוועדות ש"פ קדושים, מבה"ח אייר ה'תשד"מ. ש"פ שמיני, מבה"ח אייר שנה זו.

אייר. לג בעומר: ראה לקוטי לוי"צ אגרות ע' חו.

כל דבר חשוב.. דורש.. שיתבוננו..: ראה אנציקלופדי' תלמודית ערך הזמנה (א) ס"נ וש"נ. כראוין ראה כתובות סו, רע"א.

לג בעומר: יום הילולא דרשב"י, עניניו וטעמיו מפורשים בפוסקים ע"ד הנגלה (טושו"ע — וראה"ז — או"ח סתצ"ג), וכו. ע"ד הסוד ושער הכוונות ענין ספה"ע דרוש י"ב. פע"ח שער ספה"ע (שכ"ב) פ"ג, ועוד. וע"ד החסידות (סידור — עם דא"ח — שער הל"ג בעומר, המשך והחדיש תרל"א ס"ע נר ואילך, דרושים שבהערה ולהלן ר"ה „זיין שמחה", ועוד).

לג בעומר. (ח"י) באייר: ראה לקו"ש חכ"ב ע' 141.

מנהגים מיוחדים לילדים: ראה שער הכוונות ופע"ח שם. בני יששכר מאמרי חודש אייר מאמר ג' ס"ד"ה. ספר בין פסח לשבועות (אה"ק, תשד"מ) פי"ח טל"נד. סי"מ ס"חס, וש"נ. וראה שיחות ל"ג בעומר ה'תשי"א.

ולהעיר ס„היום יום" לג בעומר: אצל אדמו"ר האמצעי הי' לג בעומר מיו"ט המצויינים. הם ראו או הרבה מופתים. רוב המופתים היו בנוגע לילדים כו'. וראה שיחות ל"ג בעומר ה' תש"מ, וראה עוד ע"ד הנהגת אדהאמ"צ בל"ג בעומר — לקו"ד ח"ג תקיט, א ואילך. שם תקכ"ג, א. וראה גם סה"ש התש"ד עמ' 119.

ואהבת לרעך כמוך: קדושים יט, יח. ובתו"כ (הובא בפרש"י) עה"פ: ירושלמי נדרים פ"ט ה"ד: ר' עקיבא ורבו של רשב"י אומר זה כלל גדול בתורה (ולהעיר שרשב"י אמר לתלמידיו „בניי שנו סרותיו שמדותי תתמות מתרומות מדותיו של ר' עקיבא" (גיטין סו, א. וראה סה"ש הש"ת ע' 107). וראה ד"ה להבין ענין ל"ג בעומר בס' מאמרי אדה"ז על פרשיות התורה ח"ב ע' תקצא ואילך.

„שמחתו": ראה פע"ח שער ספ"ע פ"ז. מ"ת מס' אייר וסיון ס"ז מ"ו. ושם ס"ח שמחה גדולה. וראה ד"ה להבין ענין הילולא דרשב"י בסה"מ, תקס"ד (ע' קא ואילך, ועם הגהות — באוה"ת ענינים ע' ר"ת ואילך). מאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב (ע' תרטו ואילך), רנ"ד (ע' רטו ואילך), ועוד — בטעם שעושין שמחה ביום ההילולא דרשב"י אף שנקבע תענית על מיתת צדיקים. וראה לקו"ש ח"ז ע' 343 בהערה וש"נ.

כולכם יחד: להעיר מעו"כ (הובא בפרש"י) עה"פ בחוקותי כו, ח. קונטרס החלצו, תרנ"ם ס"י. וראה גם שם ס"ה סה"מ תרנ"ט ע' סא. שם ע' גח — נט.

תורתו אומנתו: שבת יא, א. טושו"ע (ואדה"ז) או"ח סו"ס קו. הל ת"ת לאדה"ז ס"ד ס"ד — ת. וראה ירושלמי ברכות פ"א סוף ה"ב. שבת פ"א סוף ה"ב.

„אמור גו' ואמרת": ר"פ אמור.

„להזהיר גדולים על הקטנים": תו"כ (הובא בפרש"י) עה"פ. יבמות קיד, סע"א. וש"נ. וראה לקו"א להה"מ (הוצאת קה"ת) סכ"ג (תא). או"ת ר"פ אמור (מב, א. בהוצאת קה"ת ה'תש"מ ואילך — סקי"ט). ובצוואות הריב"ש (הוצאת קה"ת) בתחילתה: פי' והיר מלשון והמשכילים יזהירו, ר"ל הנשמה תזהיר ותאיר בו. וער"ן בסה"מ תרמ"ח ע' קנד ואילך. אגרות־קודש לכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ג"ע ח"ג ע' קכס ואילך. וראה לקו"ש ח"ז ע' 181ב.

וכותו של רבי שמעון: להעיר ממאמר רשב"י (סוכה מה, ב): יכול אני לפטור את כל העלם כולו כו'.

ו"שמחה: ראה וח"נ נג, א. רמב"ם סוף הל' לולב. ד"ה עבדו את ה' בשמחה תרצ"ם (סה"מ תרצ"ם ס"ע 94 ואילך).

„עושה נפלאות אתה אלקים": תהלים פז, יד"ה.

אראנו נפלאות: מיכה ז, טו. וראה ד"ה בימי צאתך די"א ניסן ה'תשמ"ב (קה"ת ה'תשמ"ו) וש"נ.

מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש להורים ולמחנכים

(תרגום מאידיש)

ב"ה, יום שלישי, שהוכפל בו כי טוב,
ערב ראש חודש אייר, ה'תשמ"ז
ברוקלין, נ.י.

אל כל ההורים היהודיים
ואל כל המחנכים והמחנכות היהודיים
השם עליהם יחיו

שלום וברכה!

בהתבסס על ציווי התורה „אין מורין אלא למוריהם", וכפי שידועה מעלת הוריות ונחיצותה, בכל עניני היהדות, ובמיוחד בביצוע הציווי התלת־שעמי של „התורה „להזהיר גדולים על הקטנים" — היסוד של החינוך האמיתי. כולל גם התוכן של המכתב המצורף „אל כל ילדי ישראל" שליט"א.

המכתב יחד עם בקשה נפשית לסייע, לעודד ולזרז בכל עניני המכתב ובמיוחד בקיום הכינוס ועריכת התהלוכה. ובוודאי יוסיף הדבר עוד יותר בברכת הקב"ה — לרוות מכל אחד מן הילדים נחת — תורה אמיתית, חדור בפנימיות התורה כפי המבואר בזוהר „חיבורא דילך" של רבי שמעון בן יוחאי בעל השמחה של לג בעומר.

ויהי רצון שכל זה יחיש עוד יותר את ההבטחה בזוהר „בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזוהר כו' יפקון ביה מן גלותא ברחמים, במהרה בימינו ממש.

בכבוד ובברכת הצלחה רבה בכל זה
ובברכת חודש טוב,
מנחם שניאורסאהן

„אין מורין אלא למוריהן: ספרי נשא בתחילתו. במדב"ר פי"ז, ו. וראה נזמות כג, א. וראה מכתב עי"ח טבת תשי"ב (אגרות־קודש ח"א ע' מח).

מעלת תורותו: ראה אנתק מב"א.

הציווי התלת מעמי בתורה: ראה יבמות קיד, סע"א ואילך. וראה מב' דח' אייר תשנ"ת, כ' וי"א אייר תשי"ד (אגרות־קודש ח"א ע' קיט־ב. שם ע' רשג ואילך). לקו"ש ח"ז ע' 147 ואילך בזוהר ח"ג קכד, ב (ברע"מ). והובא ונתבאר באגה"ק סכ"ו.

ג'ון או איוואן

אנתרופולוגית הציגה סרט וידאו דרמטי שהשווה תצלומים של דמיאניוק — או'קונור רתח

מאת מרדכי בן־נגל, כתב עתי"ס

האנתרופולוגית שהוסיעה בערת חביעה במשפט דמיאניוק אמרה אתמול, כי הגיעה למסקנה נחרצת שהארם המופיע בתצלום ב„מיסמך טרווניקי" מ־1942 הוא הנאשם איוואן נ'ון דמיאניוק.

הערה, פטרישיה סמית, פרופסור לאנתרופולוגיה כאוניברסיטה העברית בירושלים, אמרה כי הגיעה למסקנה זו על פי החסיפות, ההשוואות והמדידות המורפולוגיות שעשתה בין התצלום על „מסמך טרוניקי" לבין תצלומיו של הנאשם בישראל ב־1986.

סרוס סמית ותסחתה כמבנה הגולגולת והלסת וזיהוי בני ארם על סי השוואה של הגולגולת והלסת לתצלומים של ריוקנים. לדבריה מצאה חסיסה מלאה והמשכיות של קוים, הן בגבול השיער, המצח, האוזניים, האף והשסה העליונה, בין התצלום משנת 1942 (והתצלום שבמחלוקת) לבין תצלומים של איוואן ג'ון דמיאניוק שאין עליהם מחלוקת משנת 1951 ו־1958. חסיסה זו נמצאה הן בינם לבין עצמם והן בינם לבין התצלומים של הנאשם שנעשו בסרטי וידיאו בתקופת מעצרו בישראל ב־1986.

התובע הגיש במוצג לבית המשפט קלטת של סרט וידיאו שהכינה הערה ובו ההשוואות וההסיסות שעשתה בין התצלומים. הסרט התקבל כראיה ממעט התביעה והוקרן מיד לאחר מכן בבית המשפט על שלושה מידקעי טלוויזיה, האחר מול השוססים והתביעה, האחר בשביל הסניגוריה והשלישי שהיה מוסנה לקהל באולם בית המשפט.

הקרנת הסרט נמשכה 22 דקות ועברה תוך דומיה מוחלטת, בשהשופטים, נציגי הצדדים והקהל עוקבים בדריכות אחר המתרחש. הסרט הוקרן בצבעים. בחלקו הראשון נראה הנאשם דמיאניוק בחצר הכלא בישראל בשהוא לבוש חולצה כתומה. הוא נראה מדבר, מחייך, צוחק, מוריד משקפיו ומרכיבם, מפנה סניו מצד לצד ומסתכל בניחותא לכל הצדדים. חלק זה של ההקרנה נמשך כ־7 דקות. בחלק השני של אותו סרט, ניתן היה לראות השוואות ותפיסות, מהן דרמטיות כיותר, של תמונותיו של הנאשם שאין מחלוקת לגביהן מ־1951 ו־1958 לכין קטע של סרט הוידיאו בו מוסיעים סניו של הנאשם כיום.

לפני הגשת סרט הווידיאו לבית המשפט קם הסניגור מארק או'קונור והתנגד בתוקף להקרנתו בפני הקהל. הוא אמר כי אם בכלל מבקש בית המשפט להקרין „הסקה הוליוודית זו", הוא מבקש כי לסחות ייעשה הדבר בפני השופטים בלבד כלשכתם.

טענתו היתה כי סרט הווידיאו הוא „תחבולה אלקטרונית".

או'קונור טען כי יש כאן הוצאה דיבה על אדם [illegible] קשה בשמו של הנאשם [illegible] בחוקת זכאי, כל עוד לא הורשע. הסרט הזה, טען, יוצג בפני מיליוני אנשים בעולם וינרום למרשו עוול כבד. [illegible] בהבפשה שמו של ארם, הוצאת דיבה עליו, דבר המשול לשפיכת דמו וגזילת חייו ממנו.

כאן הביא הסניגור השופט מן התנ"ך והזכיר את הסיפור שאמרו מרים ואהרן על משה אחיהם, לאחר שנשא אשה כושית. הסניגור הזכיר כי מרים נענשה על כך והיתה לקויה בצרעת. מי שיעשה דבר כזה היום, נוטל על עצמו אחריות כבדה ביותר, טען.

אב בית הדין השופט [illegible] האם ארוני מטיל מורא על בית המשפט? לדברי ארוני אנו עושים כאן את הנעשה בכל גדוע. ארוני תצה להצהיר אשר תוך התסתכות על התוכן והחלטותיו.

הסניגור השיב, כי אין בכוונתו להטיל מורא על בית המשפט מאחר ועדיין אין החלטה בעניין. „אנו סועים כי אין לעשות דבר כזה [illegible] שהוא בחזקת חף מפשע, או מתנגדים להצגת סרט הוליוודית. הערה הזאת [illegible] מסכת פורים והלבישה אותה על סניו של הנאשם", טען או'קונור.

[illegible] „על הגירת 2000 יהודים כתיאום עם [illegible] אשר שלא הושג תיאום עם סורן. שלים אתיוסיה יקבל בתמורה [illegible] יהודים סיוע בססי וצבאי מאמריקה. סוכם כי אחרי יציאת קבוצה של 250 יהודים, יקבלו האתיוסים מהאמריקנים 200 סלייון חלה.

גל"צ — לא עוד מבוקים

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

ציבור המאזינים, שהתרגל לפריצות של מבוקי החרשות של גל"צ אל תוך התוכניות, יוסתע בקרוב למשמע מהדורות המבוקים הנרוכות. [illegible] אחת לשעה בכל שעה לא עגולה. (10.30, 13.30, 14.30 וכו'). ההחלטה על [illegible] התקבלה על־ידי מסקד גל"צ, נחמן שי, ואנשי מחלקת החדשות [illegible] לדעתם נעשו המבוקים תכוסים מדי, למרות שחלק מהדיעות [illegible] מצדיקות את הפסקת התכניות על מנת לשדרם. לא מכבר — [illegible] כתגובה על תשעות שהופיעו בעניין זה ב„קול ישראל" — [illegible] שהתחרה כוו של „קול ישראל". אלא בשירותם של כל [illegible] בגל"צ בשעה מוקדמת. יחד עם זאת, ציינו אנשי גל"צ, כי [illegible] גל"צ מרגישים כחסרונן של החרשות מ„קול ישראל" [illegible] כתכניות אקטואלית וכיומני חדשות המערכים את [illegible] יזום.

„מצרפת, ז'אק שיראק, יגיע לביקור גומלין באוקטובר"

מאת דלית שזורי, כתבתנו המדינית

ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק יגיע לישראל לביקור [illegible] זוקטובר השנה. שיראק נענה בכך להזמנת ראש הממשלה [illegible] לביקור גומלין בישראל.

שמיר דיווח אתמול בממשלה על ביקורו בצרפת, [illegible] שרון האם הנשיא מיטראן רואה את תוועירת הבינלאומית [illegible] למו"מ ישיר, השיב שמיר, כי לסי מיטב הבנתו הנשיא מיטראן [illegible] כך. שמיר הוסיף, כי צרפת תומכת בוועידה בינלאומית [illegible] הקהילה האירופית.

הממשלה אישרה אתמול הוצאת צווי ריתוק נגד [illegible] האורחי כרצועת עזה, העומדים לקיים עיצומים על רקע [illegible] שר הבטחון יצחק רבין מסר סקירה בענייני בטחון.

נמשכות אלפיים ה[illegible]

„ברית דמים הולכת יח[illegible]

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

למעלה מאלפיים תלמידים ומאות הוריהם מבית גאן הסגינו אתמול למני הצהריים בכסרם במחאה על הסתבת במיתוח ישובם.

תלמידי בית הספר יצאו סמוך לשעה 8 בבוקר להסגנת שעברה דרך כל בתי הספר בכפר, להבות התרדים השכורים שבהם לוסרים תלמידים רבים. רבים מן ההורים הצטרפו לכניהם שהניפו כרזות וצעקו סיסמאות נגד „נישול אדמות" ו„אנחנו ראש קטן, אך יודעים לנהל מאבק ממושך". „ברית דמים הולכת יחד עם ברית חיים", „זה לא חינוך לדמוקרטיה — שוויון מוחלט בין תלמידים יהודים

„מהפכה" בתוכ[illegible]

אושר [illegible] ההסטורי[illegible]

מאת קאס[illegible]

משרד החינוך אישר ספר [illegible] הסטר הערביים: „האזרחים הע[illegible] נחשב בעיני אנשי חינוך ערבים [illegible] תלמידים בבתי הספר [illegible] הקשר בין ערביי ישראל [illegible]

כתבנו מציין שעם הנהגת [illegible] מתאפשר לתלמידים הער[illegible] באמצעות תוכנית הלמוד [illegible] השלשתיני.

כתבנו מציין, כי בספר [illegible] את האורחים הערביים [illegible] המדינה.

בין פרקי הספר ניתן [illegible] ההיסטורי של החברה הע[illegible]

ח"כ צבן תובע לעגן בחוק — סיוע לנזקקים להשתלות

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

חה"כ צבן (מפ"ם) תבע אתמול משרת הבריאות ארבלי־אלמוזלינו ומראשי קופות החולים להביא במשותף לקבלת חוק מיוחד, לביטוח רפואי לאזרחי ישראל הנזקקים לטיפולים בחו"ל.

כיום מאשרת הועדה [illegible] חולים נסיעה לטיפול [illegible] המוצעת של כל מקרה [illegible] אלף דולר.

צבן סבור כי אין זה מתקבל על הדעת שאחות שאחות לכמה שבועות תיקלע ושפחה בארץ למבצע התרמה נואש להצלת אחר מיקיריה. על־ידי שסוסתו לבית־חולים לניתות מיוחד מרכו רסואי כחו"ל. צבן מציע להעלות את הנוהג [illegible] הביטוח הלאומי [illegible] בכסף שיוטגנר [illegible] משותפת לקופות [illegible] הבריאות [illegible] שתוועדה [illegible] הבריאות תאשר [illegible] בחו"ל.

הכנסה [illegible] לדברי צבן [illegible] בשנה.

ואלדהיים ירכיב בעצמו ועדת היסטוריונים שתחקור את עברו

וינה. — נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, החליט להרכיב בעצמו את חברי ועדת ההיסטוריונים שיחקרו את פעולותיו במלחמת־העולם השנייה — הודיע אתמול קאנצלר אוסטריה, פרנץ ורניצקי.

עם זאת הדגיש ורניצקי, כי הוועדה, שתקום על־פי החלטת ממשלת אוסטריה, מן הדין שתהיה מורכבת מאישים בעלי מוניטין עולמיים. בשיחה עם עתונאים, בתום ישיבת ממשלה, אמר ורניצקי: „הנשיא הוא חייב לקבל בסופו של דבר את ההחלטה ועל הרכב הוועדה, שכן הוועדה לא תעסוק בשום דבר. אלא בנושאים מוחשיים הנוגעים לנשיא עצמו".

ורניצקי ציין בהקשר זה, כי ארה"ב דמוה, שתאפשר לאוסטריה גישה לראיות ששימשו את משרד המשפטים האמריקני, בקבלו את ההחלטה לאסור על ואלדהיים להכנס לארה"ב כארם פרטי.

כיום כ' אמר ואלדהיים, כי ועדת ההיסטוריונים צריכה לכלול מומחים [illegible] ורית ככל תראה מארה"ב, מבריטניה, מצרפת ומגרמניה המערבית. מכל מקום, הדגיש ואלדהיים, כי אין לו ספק ש„כל ועדה (של היסטוריונים) תעלה הוכחות לכך, כי לא הייתי אשם בהתנהגות סושעת" בתקופת מלחמת־העולם השנייה.

בראיון העומד להתפרסם מחר בעתון המערב־גרמני „בונטה צייטונג", גילה ואלדהיים, כי הוזמן לבקר ב„שורה של מדינות", וכי יהיו אלה ביקורים מגולבתיים.

ואלדהיים נמנע מלנקוב כשמן של מדינות אלה, שכן „דליפות שלסני זמנן כבר פגעו בתוכניות קייסות". אולם הוא ציין, כי ייתכן מאד שביקור במדינה זה אחרת יקדם לביקורו המתוכנן בירדן, ב־17 ביולי.

עוד אמר ואלדהיים בראיון, כי הוא זוכה ב„גל של אהדה, ואף של התהלכות" בקרב העם האוסטרי. „אף אם אנשים מסוימים מגלים מאווכיום והאשמות־עצמיות".

ואלדהיים רסו בראיון, כי יתכן שאוסטריה לא תסגה שגריר חדש בישראל, כאשר תסתיים תקופת כהונתו של השגריר הנוכחי.

(עיד. עי"צ. איי־פי.)

וזה מה שהעלו בחכה

מיאמי. — תאשת עומדת במרכז הפרשה, שבה מעורב המועמד לנשיאות ארה"ב גארי הארט, מכחישה אמש כל קשר רומנטי או מיני עימו.

„לא שכבתי עם גארי הארט", אמרה דונה רייס, שחקנית ודוגמנית בלונדית, בת 29, במסיבת עיתונאים במשרד של פרקליטה.

הארט, הנחשב לבעל סיכויים לזכות במינוי המפלגה הדמוקרטית לנשיאות 1988, נשוי זה 28 שנה. הפרשה פרצה בסוף השבוע, כאשר העתון „מיאמי הראלד" כתב, כי עיתונאים שלו עקבו אחר ביתו של הארט בוושינגטון במשך 24 שעות, וראו את רייס נכנסת יחד עימו ביום ו' בערב ויוצאת מתגית בשבת.

דברי העתון פורסמו ביום שבו פורסם המוסף השבועי של „ניו־יורק טיימס" מאמר, שבו קרא הארט תיגר על העיתונאים לעקוב אחריו כדי לתוכיח שיש ממש בשמועות העקשניות שהוא מקיים יחסים מחוץ למסגרת הנישואים.

רייס אמרה במסיבת העיתונאים, כי בוקרת בביתו של הארט ביום ו' ובשבת בערב, אך ישנה בשני לילות אלה בביתו של ויליאם לרודרוסס, ודיד של הארט.

השחקנית הבלונדית הוסיפה, כי היא נמשכת לגברים צעירים יותר. הארט הוא בן 50. (ער"ר)

נכשל נסיון התיווך של פאהד בסיכסוך בין מרוקו לאלז'יריה

אלז'יר. — הנסיון הסעודי להביא להתקרבות בין אלז'יריה למארוקו לא הגיע, כנראה, תוצאות מותשיות. אם להסתמך על ההודעות שמורסמו באלז'יר שעות ספורות לאחר ועידת הפיסגה המשולשת, שנערכה ביום כ' בהשתתפות נשיא אלז'יריה שאדלי בנג'אדיד, תאסן מלך מארוקו ומאהר מלך סעודיה — אמרו אתמול משקיפים באלז'יר. ההסכם היחיד שהושג בין מלך מארוקו לבין נשיא אלז'יריה, לפי הודעה משותפת קצרה שפורסמה בתום הפיסגה, מדבר בהחלטתם להמשיך במגעים כדי ליישב „את הבעיות התלויות ועוסרות".

הרדיו הסעודי מסר אתמול, כי המאמצים להביא להתפייסות בין אלז'יריה למארוקו ולשיסור היחסים בין מארוקו לאש"ף סטרתם לקרם את הסיכויים לכינוס ועירת סיסגה ערבית בריאה.

הסכסוך בין אלז'יריה למארוקו נובע מתמיכתה של אלז'יריה ב„חזית פוליסאריו", הנלחמת נגד מארוקו לסען הקמת מדינה עצמאית במערב סהרה. אלז'יריה ומארוקו ניתקו את הקשרים ביניהן לפני 11 שנה.

הרדיו מסר, כי סעודיה תמשיך במאמציה לאיחוי הקרע בין מארוקו לאש"ף. (עי"צ ועי"ר)

בראמה דחה לחץ סורי לחזור בו מהתפטרותו

ביירות. — ראש ממשלת לבנון, ראשיד כראמה, דחה אתמול לחץ סורי לחזור בו מהתפטרותו, אמר חבר סורי בגיר.

„הפתענו על־ידי ההתפטרות", אמר גזאל ראזי כנעאן, ראש המודיעין הצבאי הסורי בלבנון, לאחר שנפגש עם כראמה בביתו, במערב ביירות המוסלמית.

כאשר נשאל, אם ניסה לשכנע את ראש הממשלה המוסלמי לשנות את דעתו, השיב כנעאן: „ניסינו... אך נראה לי כי נתושה החלטתו להתפטר. כנראה שהוא ניצב מול סבוי סתום."

התפטרות כראמה מחייבת את מנהיגי סוריה ואת נשיא לבנון, אמין ג'מייל, לשאת ולתת, כדי להקים ממשלה חדשה. כנעאן אמר, כי הדיון על תוכנית של רפורמות פוליטיות בלבנון, בין שליחי הנשיא ג'מייל לבין מנהיגי סוריה, צריך להתחדש בקרוב. מ"מ זה הוסכם נסף מצרם. (עיד, עי"צ)

„דאסו" החל לפטר לראשונה זה שנים; ירידה גדולה ברווחים

פאריס. — ירידה גדולה בהזמנות של ממשלות זרות למטוסי סילון צבאיים מגעה אשתקד ברווחים של מפעל המטוסים הצרפתי „דאסו ברגה", המייצר את מטוסי המיראז'.

דובר החברה ציין כי ירידה של 36 אחוז ברווחים אשתקד, לכדי 50 מיליון דולר, אילצה את החברה להקטין לראשונה את מספר עובדיה, מ־15,800 ל־15,000. המכירות ירדו כ־5 אחוזים והגיעו לסכום של 2.6 מיליארד דולר.

הדובר אמר: „המצב לא השתפר כלל במשך השנה... לא חתמנו אפילו חוזה גדול אחד עם מדינה זרה".

מסעלי „דאסו" מייצאים שני־שלישים סתוצרתם, אך אשתקד מכרו לחו"ל רק 9 מטוסי „מיראז' 2000", היצוא נסגע מחמת מיתון כלכלי, ומספר לקוחות במזה"ת סבלו מהורידה במחירי הנסט. יתר על כן, סרו הקטיגת אשתקר הזמנה של 26 „מיראז' 2000" ל־12 מטוסים בלבד, מסיבות סוליטיות וכלכליות. ביגואר רוחה „חיל־האוויר השוויצי מטוס אימונים סילוני, שבייצורו שותף „דאסו", והעדיף את מטוס האימונים הבריטי „הוק".

בחודש שעבר הישעו מסעלי „דאסו" הספקת מטוסי „מיראז'" למצרים, בשל סיגור בתשלומים על מטוסים שכבר סוסקו. (ער"ר)

החומר עונשו של אחד מחוטפי „אקילה לאורו"

בית משפט לערעורים באיטליה דן אתמול צעיר לכנוני ל־17 שנות מאסר על חלקו בחטיפת אוניית הנוסעים האיטלקית „אקילה לאורו" ב־1985, והגדיל את גזר דינו המקורי ב־9 חודשים.

בית המשפט לערעורים לצעירים נענה לבקשת התביעה, כי באסאם אל־אשקר, כיום בן 18, שכבר הורשע בחטיפה, בהחזקת נשק ובסיוע לרציחתו של הנוסע האמריקני היהודי ליאון קלינגהופר, יידון גם על השתייכות לכנופיה סוריינת והסתרת גוסתו של קלינגהוסר. (עיד)

● משלחות מבריה"מ וארה"ב חידשו את השיחות שנועדו להטיל סיקוח על גשקיהלל ולהקטין את מספר הטילים הגרעיניים האסטרטגיים לסוות ארור.

רגבת יהודים בעצרת העצמאות בבואנוס איירס

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

למעלה מ־13 אלף איש השתתפו ביום שני השבוע, בעצרת יום העצמאות שהתקיימה בבואנוס איירס, בירת ארגנטינה, בהשתתפות של שר־האוצר [illegible] ניסים וחברת הכנסת [illegible] גרוסמן. המשתתפים [illegible] הערכה רבה למאבקה של חברת הכנסת גרוסמן, שממאבק נגד הנאצים כגישאות מסשיכה להאבק נגד כל אי־צדק במדינה ובעולם. העצרת היתה אחת מן הגדולות שזוכרים יהודי ארגנטינה בשנים האחרונות.

[illegible]ציג אידאן באו"ם — בז'נבה — ראש הביון האירני באירופה

מאת יוסף אלפרן, כתב „על המשמר" בשוויץ

[illegible] — העתון „לה סאטך" [illegible] כותב, שמרכז השלוחה [illegible] של הביון האיראני נמצא [illegible], איראן ליד משרד האו"ם [illegible] הבינלאומיים בז'נווה, [illegible] את מספר ג של הנציגות, [illegible] מינוי, כראשו.

[illegible] משקה סרגי על שלוחות [illegible] בפאריס, בקלן, בהאמבורג, [illegible] ובבריסל, כותב „לה מאטך". [illegible], מנהלים את השלוחות [illegible] עוזרים או שגרירים [illegible] (ובבריסל) [illegible]

איטליה מבקשת מהוותיקן להסגיר לידיה ארכיבישוף המעורב בהתמוטטות בנק

מילאנו. — שוסטים כמילאנו הוציאו סקודות מעצר נגד 25 חשודים נוספים, בקשר עם התמוטטות „בנקו אמברוזיאנו", ב־1982, פשיטת־הרגל הגדולה ביותר של בנק פרטי באיטליה — מסרו אתמול מקורות משפטיים.

סקודות המאסר מתווספות לאלה שהוצאו בפברואר נגד הארכיבישוף האמריקני פאול מארסינקוס, הנשיא השני במחלוקת של בנק הוואתיקן, ונגד בנקאים אחדים בקשר עם התמוטטות „אמברוזיאנו".

נשיא בנק „אמברוזיאנו", רוברטו קאלווי, נמצא תלוי מתחת לגשר בלונדון, חודשיים לסני התמוטטות הבנק, שהנית חובות בסך 1.5 מיליארד דולר. בנק הוואתיקן, הידוע רשמית בשם „המוסד למפעלי־דת", היה הבעלים של חלק מבנק „אמברוזיאנו".

סקירים איטלקיים אומרים, כי בנק הוואתיקן היה אחראי בחלקו לחובות של „אמברוזיאנו".

סקירים איטלקיים ביקשו מהוותיקן להסגיר את הארכיבישוף מארסינקוס ושני מנהלים אחרים של בנק הוואתיקן. הוואתיקן הודיע, כי הוא שוקל את הבקשה, אולם אין הסכם הסגרה בין הוואתיקן לבין איטליה. (עיד)

ועוד מסיפורי בוקצ'יו: הנסיך צ'ארלס התאהב במרקיזה מפירנצה

רומא. — שמה ותצלומה של מארקיזה יפה מפירנצה, פיאמטה פרסקובאלדי, הודפסו אתמול בהבלטה במספר עתונים באיטליה, הטוענים, כי הנסיך צ'ארלס מבריטניה התאהב בה.

האצילה מפירנצה, בת 27, שתהיה בקרוב בעלת תואר של ד"ר באגרונומיה, מוצגת כאשה היפה ביותר בחבל טוסקאנה. העתונים מציינים, כי היא תמירה ורזה, בעלת עיניים ירוקות עם ריסים ארוכים.

הנסיך צ'ארלס, שנישואיו עם ליידי דיאנה נתונים במשבר, לפי העתונות, מכיר את פיאמטה לסחות שנה. בעת ביקור פרטי בטוסקאנה, נפגש עם הוריה, סבורים, כי באותה הזדמנות צולם התצלום המעורפל קמעה, האמור להציג את שני ה„נאהבים".

עם זאת מגלה העתונות האיטלקית זהירות ומרגישה כי ביום ו' שעבר סעד הנסיך צ'ארלס יחד עם בחירי האריסטוקרטיה הפלורנטינית, אולם פיאמטה לא היתה שם, אלא בלונדון. (עי"צ)

בית המשפט המחוזי בירושלים — תיק הצהרות מוות 23/87.

בעניין: חוק הצהרות מוות תשל"ח – 1978

ובעניין: הצהרת מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן

המבקשת: בתיה קלסנר – מרחוב דרך חיפה 105ג, תל־אביב ע"י ב"כ עוה"ד אלי תנצ'ינסקי ו/או רחל דון־יחיא ו/או דורון מוסל, מרחוב הירקון 115ג תל־אביב.

הודעה

להווי ידוע כי המבקשת פנתה אל בית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה להצהיר על מותם של נספי השואה המפורטים להלן שנעלמו ומשערים שהם מתו וכי בית המשפט ידון בבקשה ביום 14.6.87 בשעה 11.00, ואלה תיאורם של הנספים לפי הצהרת המבקשת:

שם הנעדר, מקום לידתו, תאריך לידתו	מקום מגורים רגיל	מקום מגורים ידוע אחרון	התעסקות	אזרחות	התאריך הידוע לאחרונה שבו נראה שהנעדרים עדיין היו בחיים והמקום שבו נמצאו אז
1. זימל זימלביץ, פולניה. אין תאריך ידוע למבקשת	נ'של, פולניה	ג'של, פולניה	מלמד	פולנית	1939, פולניה
2. הדסה זימלביץ, פולניה. אין תאריך ידוע למבקשת	ג'של, פולניה	ג'של, פולניה	עקרת בית	פולנית	1939, פולנית
3. נתום זימלביץ, פולניה. אין תאריך ידוע למבקשת	נ'של, פולניה	ליסא פולניה	רב	פולנית	1939, פולניה
4. יעקב זימלביץ, פולניה. אין תאריך ידוע למבקשת	וסילציכי, פולניה	וסילציכי, פולניה	מלמד	פולנית	1939, פולניה
5. רבקה וגרוביץ לבית זימלביץ, פולנית, אין תאריך ידוע למבקשת	נ'של, פולניה	נ'של, פולניה	עקרת בית	פולנית	1939, פולנית

השמות והכתובות של בני משפחתם הקרובים ביותר:

1. בתיה קלסנר, מרחוב דרך חיפה 105, תל־אביב ובתם של הנספים 1 רג אקחם של הנספים 3, 4 רג[illegible].

סיפנים אחרים: אין.

כל מי שיש לו ידיעות על הנספים הנ"ל, מתבקש בזאת להמציאן לבית המשפט, בין בכתב עד יום הדיון ובין בעל־פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל וכל אדם מעונין הרוצה להתנגד להצהרת המוות הנ"ל יתייצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל. אם בעצמו ואם ע"י בא־כחו וינמק את התנגדותו, או ימסור לבית המשפט הצהרה בשבועה שנותנה על ידיו, שבה פורטו טעמי ההתנגדות או ימסור הודעה בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל שבה יפרט את טעמי ההתנגדות, שאם לא כן יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

ד"ר אליהו צ' בן־זמרה, ראש בית המשפט המחוזי

על היום

6.5.87

מאת פ. סבר

א. הוועידה כארוחה שוויצית

הוועידה הבינלאומית מוגשת עדיין לשולחננו כמו מנה עיקרית במסעדה שוויצית יקרה. מן המטבח מוסע לאיטו דבי־המלצרים וכרסו בין שיניהן אחריו מלצר המישנה, נושא כיד צלחת ויחבת־קוטר, מוצקה, עבה כסטייק סילה, ומכוסה על־ידי קערה ענקית חצי־כדורית, מכסף או ארד. את המנה עצמה אי־אפשר כמובן לראות מבעד למיכסה ההדוק, חצי־גלובוס, הסוגר על הצלחת. אפלו לא לדעת בשם בריחה. לפי התסריט או התנאים אתה יודע רק מה הזמנת, מה שמה של ההזמנה. וכך אתה יושב ליד שולחן הסעודה, מולך המנה הנסתרת, הבלתי־נראית. החבויה מתחת לכובע בסוף, וממתין בקוצר רוח שהמשנה למישנה של המלצר יבוא ויסירנו סוף כל סוף.

זהו מצב הימצאותה של הוועידה הבינלאומית, היום: הזמנה, הוגשה ומכוסה על־ידי חצי גלובוס הפוך ממתכת מעוברת.

הסעודה הבלתי גמורה

לכשידגער שיתות הפועדים, ותשרור ביניהם אווירה נותה להבנת האוכל, תורם הקערה. יהיה זה תמיד הר שמתחתו עככה: המנות במסעדות שוויציות הן קטנטנות, מצומקות באלה, לא מצדיקות במאומה את ביסויין המפואר, וזה הכל. אתה חושב לעצמך, תישעים אתו אדיר ועשרה אחוז בצק או בשר? אפשר היה להגיש את זה בלי הפוספה השוויץ השוויצי, סתם כך לפרוס מנות־מנות רקיקות אל הצלחת. אלא שאז יכולנו עוד להתחרט לפני הטעימה, לשנות ההזמנה: בשיטה השוויצית, אי־אפשר לסגת אחרי שהצלחת כבר עומדת (מכוסה!) כמה דקות לפני אסף על שולחנך. כך לא נוהגים במסעדת יוקרה (מן המלה יוקר) בצידיר, וגם לא בדיפלומטיה בינלאומית.

כשלב השני הזה עשוי, אם כן, דעיון הוועידה הבינלאומית, לכשיחשף לציבור, לגרום אצל כולנו אנחת אכזבה. אבל תבו, אל תאמרו נואש, הסעודה עדיין כעיצומה. השוויצים הפכו את טקס האוכל למשהו המתמשך כמעט כמו ארוחת־ערב סינית מסורתית. הינה גמרת לאכול את המנה העיקרית, וזה הלך די סהר, בשל גודלה המוגבל; ניגבת בלחם את הצלחת, המלצר אסף אותה ואת הסכו"מ המלוכלך, ואתה מתכונן כבר לקינוח, והינה לפתע חוזר לו אל שולחנך עוזר־המלצר מן המטבח, ובידיו צלחת חדשה, אף היא רחבת־קוטר, ואף היא מחימר עבה, ועליה העתק מרוייק של המנה שכבר בוללת. עוד פעם אותו הדבר. כלומר, המנה העיקרית במסעדת היוקרה השוויצית מתפצלת למספר הגשות, נתח־נתח, קטע־קטע.

כך גם תפעל הוועידה הבינלאומית: כהמשכים, כקטעים, כמנות קטנות, עוד ועוד הגשות, עוד ועוד החלפה של כלי אוכל, עוד ועוד קערות כיסוי־הפוכות. העיקר שהאכילה, כלומר הוועידה, לא תיגמר, שלא יקומו הסועדים מן השולחן, שלא יראו את החשבונות ליד הקופה. כל עוד אוכלים, לא משלמים, ובל עוד לא משלמים, לא רבים ולא נלחמים. אומנם בהסרת הלוט, סליחה, המיכסה בפעם הראשונה עלולה לשדור בציבור מבוכה קלה, אך זו תחלוף לבשיתברר, כי זו רק ההתחלה, וכי אין סוף למנות, לסעודה ולוועידה.

כל עוד אוכלים, לא משלמים וכל עוד לא משלמים — לא רבים, לא נלחמים. העיקר שהאכילה (כלומר, הוועידה) לא תיגמר, שלא יקומו הסועדים מן השולחן, שלא יציצו בחשבון

● פרס במצב של אי־הפסד

אם המלך תוסיין עצמו, או הרובדים בשמו, או סקידי משרד החוץ האמריקני, לא יבטלו בהצהרה אחת את הפיסמים שהושגו לקראת פתיחתה של הוועידה הבינלאומית נוסח פרס, יצטרך הליכוד, והליכוד לבדו, להכריע האם יתחיל לנטע תהליך של שלום במזרח־התיכון, מן הסוג שרב רובו של הציבור בארץ מסכים לו ורוצה בו. כלומר, אם שותפיה הבינלאומיים של הוועידה הכמעט־אפויה ימשיכו לשמור על העידפול המבורך, תומל מעמסה כבידה מנשוא על כתפיהם של הח' לוי, קצב, ארנס, סת, מודעי, שמיר ושדון, או בסודר הפוך. למה כבידה מנשוא? כי מה שלא יחליטו, יעניקו נצחון פוליטי, פנימי ותיצוני, לאויבם הגדול, שמעון פרס. הוא דחק אותם לפינה של NO-WIN SITUATION - מצב שבו אינם יכולים לנצח: יסכימו לוועידת הפתיחה, כאילו הבתידו את פרס לעושה השלום הגדול, וישמו את הפאטנט על שמו; לא יסבימו, באילו גולו מן הציבור חלום יפה־תואר על ישיבה משותפת לדיוני־שלום מתמשכים עם המלך הידדני הסימפאטי ועם השר שולץ הלבבי ואפילו עם גורבצ'וב רחב החיוך, ובעיקר בלי עדסאת הלא־מגולח ואפר תרי הפרופיל. לא יסבימו, הליבודניקים, לוועידה בצורתה הנוכחית (ריבורים והידים וטובים, אובל מתשבתי מתחרש), שרק באופקה הרחוק מלבין איזה מיפרש של פשרה טריטוריאלית מסושטשת, ייתשבו לנצח בתולדות עם ישראל למהרסי הסיכוי לשלום. לבחירות הבאות יובל ממלא מקום ראש הממשלה וראש מפלגת העבודה להתייצב כראש מתנה שלום רכ־עם, בנכיא שלום.

במה עלובים יהיו מול הישגים אלו החברים שבשמם נקבתי קודם, וכמה עלוכות אוהדותיהם המתפתלות. הלא, יאמר לעצמו הציבור, הם אפילו לא רצו להדים את המיכסה ולראות מה הונש לשולחן.

פרס עשוי להמצא, תוך זמן קצר [illegible], במצב של אי־הפסד כפות, כך שיהיה [illegible] העליוגה. מה שנותר לו לעשות הם [illegible] דברים פשוטים וקלים. אל לו לשכנע [illegible] הליכוד. אדרבא, שהליכוד יתחנן [illegible]; עליו רק לבקש את חוסיין שינצור [illegible] ויועציו המבחישנים, את האמריקאים [illegible] אפילו במציפה, על הבלתי־מושג [illegible] הרוסים שימשיכו לשחרר יהודים [illegible] ואת הסינים, שיתוירו את נשיא [illegible] הפוליטכנית של פקינג למישהו [illegible] כאות להשבת הפנייה למערב.

● רק לא בסתיו

יתכן שהבחירות לכנסת יוקדמו, [illegible] למתיו רק לא לסתיו. [illegible] מחלישות את מפלגת השמאל, [illegible] שקשורות פחות במוזדאמיר [illegible] הטיפוסית של השלכת איננה [illegible] גוון פוליטי: יש לה נוון של [illegible] בשממת הקיץ שעבר.

בישראל עוברים בקיץ [illegible] הרבה, נהנים מן החיים הקרויים [illegible] וכחו"ל; מטבעיחוץ נוטף כמו [illegible] משמיגים ומשחימים את העור. [illegible] ותתיבטן שזוסה קשה מאוד [illegible] מפלגות פועלים למיניהן, אחרי [illegible] עמום, קשה להטיל לקלפי [illegible] הרוגלת דווקא בצימצום [illegible].

הבורננות הישראלית הועידה [illegible] התמיכה האמשרי אך הנייר של [illegible] העבודה, חוגגת לה בקיץ, [illegible] הטובה ביותר לערוך בה בחירות [illegible] התגיגה המתובננת. ולא אחריה.

תחילת יולי, למשל. אלו [illegible] לבחירות 87', ואם הנושא יהיה [illegible] הדיבים יהיו מן הקאליבר של [illegible], וכרומה, או אולי. תקוות גדולות.

שמאל בקווים מקבילים

מאת שלמה סלוצקי

משך שנים קיווה השמאל הישראלי שמפ"ם תצא מהמערך ותעמוד בראש האופוזיציה השמאלית או — בנסיבות מסוימות — בראש לשון מאזניים שמאלית שתוכל להצטרף לממשלה בראשות מפלגת העבודה.

אם להיזכר בדבריהם של בכירים משתי המפלגות לפני חודשים אחדים, „אוי הציבור לא יסלח לעולם למפ"ם ולר"צ אם לא ימצאו את הדרך להליכה משותפת בבחירות הבאות", וכפי שהדברים נראים היום, יוותרו על סליחת הציבור. רק שמעון פרס עשוי להכריזו על בחירות ולהכריח את כל המשתתפים להראות מה יש להם ביד.

או בינתיים, מה שנותר הוא לנסות להציץ בקלפים של השחקנים הראשיים ולהלשין לציבור: לר"צ יש תדמית צעירה, וגישה יעילה לתקשורת, התודמת במה שנקרא „מקסימום תפוקה ומינימום תשומה". היא מצוידת בפרלמנטרים פעילים, ביניהם גם כריזמאטיים, ונהנית מהצלחה בקרב ציבור באוכלוסיה חוזר־כורגנית והאינטלקטואלית והן בשכבות האחרות, כגון נשים וקבוצות שוליים ועוד. היא הסבה לסמן קיצתי שנמצא בתוך הקונסנזוס הציוני. לר"צ יש ציבור של מצביעי מחאה. עם קלפים כאלה ניתן לנהל משחק לא רע — חמישה, מקסימום שישה מנדטים.

אלא שיש איזו מגרעה בקלפים שכאלו: האוכלוסייה שר"צ מרכזת אליה מוגבלת מספרית מסיבעה, ומכאן שיש גבול ליכולת ההתפתחות של מפלגה יוגית־ליברלית־הומניסטית כמו ר"צ לפחות במתכונתה הנוכחית.

כושר התרחבות

למפ"ם — בניגוד לר"צ — יש שורשים עמוקים יותר בציבור. למפ"ם ציבור של מצביעים מסורתיים שעשוי לחזור ולהצביע עבור האות „מ" אם ובאשר יראו אותה שב על „הסדסים" בקלפיות, כמו באותם ימים טובים של שנות החמישים.

למפ"ם יש גם קשר אמיץ עם ציבור עוכדים ועם ועדי עובדים של עשרות מסעלים, שמפ"ם התערבה להצלחתם ולהשגת תנאי עבודה משופרים בהם. לפני שבוע בדיוק „מוצצו" את אולם „צוותא" בתל־אביב מאות פרצופים לא סוכדים לשמאל, שהשתתפו בכנס ההקמה של „ארגון ועדי העוכדים של מפ"ם". בכנס כזה היו שולמית אלוני או רדי צוקר מתקשים לשאת דברים, כניגוד ליאיר צבן ושאר פעילי מפ"ם בשמת.

לרושת ממ"ם עוסר גם קלף המנגנון המפלגתי וההסתדרותי. כל קלפי בארץ מאויישת על־ידי חבר מפ"ם מקומי, אשר יוצר מגע אישי עם הציבור המוכר ועם מאגר של 140 אלף אנשים, אשר שמותיהם מופיעים בקובץ ממוחשב, שמרכז שמות שהיה להם — או יש להם בהווה — נטיית כלשהי למפ"ם. רשימות אלו נמצאות בטיפול אינטנסיבי בימים אלו במרכז ובסניפי מפ"ם בכל הארץ.

ניתן לומר, שלמפ"ם יש פוטנציאל של התרחבות, אך בחירות מוקדמות עלולות למרוף את הקלפים ולקבע את המצב הנוכחי: שלושה מנדטים לזכותה בסקרי דעת הקהל.

השיקול האלקטוראלי

שאלנו את אלעזר גרנות האם תוית שמאל עם ר"צ ואחרים לא עלולה לפגוע בסיכוייה של מפ"ם להתרחב לעבר ציבור עובדים. גרנות משיב, כי ייתכן שדבר כזה יתרחש ואולי לא: „ייתכן שמבחינה אלקטוראלית גרידא, אם מה שמעניין אותנו מעבר לכל הוא גידול סך־כל העוגה של המרכז־שמאל, הכוללת את מפלגת העבודה — במקרה זה ייתכן שעלינו ללכת כל אחד לחוד, כדי לא להפריע אחד לשני למסור את המסרים לציבור, שכקטעים שונים אינם חופסים. חתכדעה תסופית חייבת להיות קרית־מוג. במקרה זה יש לשיקול האלקטוראלי — כלי לשלול לגמרי את האחרים — משקל כבד. בצמרך כולנו לקחת אותו בחשבון לכאן או לשם".

או אם לכאן, או גם לשם. ושם עומדים לא מעט אישים בשמאל, אשר אינם פעילים במפ"ם או בר"צ, אך היו פעילים בעבר או בהווה במסגרות פוליטיות שונות — פרלמנטריות או חוץ פרלמנטריות. אלו תומכים בכל כוח, כלי שתהיה לכך בינתיים כל השפעה על ההתרחשויות, בהקמת תוית שמאל.

בחירות מוקדמות יכריחו את מפלגות השמאל לחשוף את הקלפים ולהכריע — חזית שמאל אחת או הליכה נפרדת. בינתיים אפשר להציץ בקלפי השחקנים הראשיים — ולדווח

אחד מאותם אישים הוא אל"מ (מיל.) מאיר פעיל, שהיה סכיל למדי בפעילות מפלגתית בשנים האחרונות, מאז נכשל בבחירות ב־1981. מאיר פעיל, אותו בונר ויוצר של חזיתות שמאל למיניהן, אומר היום ל„על המשמר": „לדעתי זה בהחלם חיוני להקים חזית שמאל, שתכלול בתוכה את התומכים בשלום, בהומניזם הליברלי ובסוציאליזם. אני בטוח שלחזית בזו סיכויים רבים יותר מאשר לסך כל המצביעים לשמאל והליכה נפרדת של המפלגות. מכאן שבדאי — אם הולכים לחזית בזו — לעשות זאת בהקדם האפשרי".

„אלא שכשנים האחרונות" — מוסיף פעיל — „כל מה שאני חושב שצריך לקרות, לא מתקיים אף פעם..."

מוכנים להרתם לפעולה

אנו שואלים את פעיל, אם אחרי כל הביקורת שהטית בשני הצדדים העיקריים בחתונה אפשרית זו — מפ"ם ור"צ — היה מוכן להרתם לפעולה בחזית שמאל מעין זו. התשובה היא כן. הוא מוסיף, שגם בשורה הראשונה, אך גם עבור מקום כ„עורף החזית", היה מוכן לעזוב את העבודה האקדמית ולחזור לעשייה פוליטית־מפלגתית, אם כמסגרת חזית שמאל כזאת היו מתמלאים תנאים אחרים.

כך גם חושבת ג'נט אביער, מראשי „שלום עכשיו", שהיתה מעורבת במגעים שהתקיימו לפני בשנתיים, כיוזמת קבוצת אישים מקורבים ל„שלום עכשיו", המעוניינים למצוא כית פוליטי־מפלגתי. כית כזה ישמש אפיק למיכצם הפוליטי, המתייכש בערוצי המחאה החוץ־פרלמנטריות.

ג'נט אביער: „זה יהיה גרוטסקי לחלוטין אם מפלגות השמאל וכמרכזן מפ"ם ור"צ, לא ימצאו את עצמן ברשימה משותפת לבחירות הקרובות, ויאלצו קהל רחב לקרוע את [illegible] ולהחליט לפעמים ללכת על נסות [illegible] בכל זאת מערך. חזית שמאל לא רק [illegible] להדיכח אנשי שמאל ומהגה השלום [illegible] מזוהים מפלגתית, את הכניסה [illegible] פוליטית לקראת הבחירות, אלא [illegible] לגרוף קולות של היונים במפלגת [illegible] במטרה להשאיל את המערך, כלי [illegible] בסיכויים להרכבת קואליציה [illegible] בראשותו."

קלפים מוסתרים

אלא שבפוקר כמו בפוקר, ולכן [illegible] שריד וגרנות, ממשיכים להחזיק את [illegible] קרוב לחזה.

ח"כ יוסי שריד: „עד אשר לא [illegible] באופן סופי הבחירות המוקדמות, [illegible] תוכסים בראש. לא נראה שתהיה [illegible] כלשהו לקראת הקמת חזית. בינתיים [illegible] מעודדים מהסקרים ומהפידבק [illegible] ובעיקר אצל הצעירים — ומכאן [illegible] לנו שנהיה וקוקים הרבה זמן כדי [illegible] לבחירות סוקרמות באופן עצמאי".

אני שואל אותו לגבי התיכות [illegible] הקיים בין ראשי ר"צ — ההרב אמר [illegible] לגבי תילוקי הרעות בין רן כהן [illegible] לבין רצי צוקר ובמידה פחותה שולמית [illegible] — בקשר לאפשרות התיאורטית של [illegible] משותפת עם מפ"ם. שריד [illegible] יתנהל ויוכרע כאשר הנושא [illegible] רלוואנטיים, אחרי ההכרזה על [illegible] מוקדמות. בינתיים הוא חוזר על [illegible] תצורך התיוני של ההליכה לבחירות [illegible] ברשימה אחת גדולה וחזקה של [illegible] הציוני ומחנה השלום.

בנושא זה גרנות אינו מגלה יותר [illegible] אך הוא מציין (ובוחרת שנות [illegible]) ניתגות לסתירה: „בעוד שמפ"ם [illegible] תארצי העבידו כמוסדותיהם — [illegible] התנגדות — החלטה הפרבית על [illegible] להכנם למו"מ עם ר"צ לקראת הקמת [illegible] שמאל משותפת, ובעוד אנו מגלים [illegible] מגעים ושיחות ומתאמצים לבדוק [illegible] לבנות חזית שמאל שהמילה [illegible] תיכלול בה, כבקשתם — [illegible] שקיימה בו כוסן מגעים עם [illegible] לפני כשנה וחצי, המו"מ בהקפאה, [illegible] יהיה רלוואנטי, כלומר, עד [illegible] מוקדמות, ר"צ תפתור את בעיותיה [illegible] לגבי נושא שיתוף הפעולה עם מפ"ם [illegible] מניית רשמית סופ אלינו להודיע [illegible] לעת עתה — אומר גרנות — אין [illegible] להכניס את מפ"ם להתלבטויות [illegible] בנושא זה. כל ההבנות — [illegible] המעשית יותר לעת עתה — [illegible] לבחירות כמפלגה עצמאית.

ראש דסק לענייני תיום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: [illegible]

על הפרק

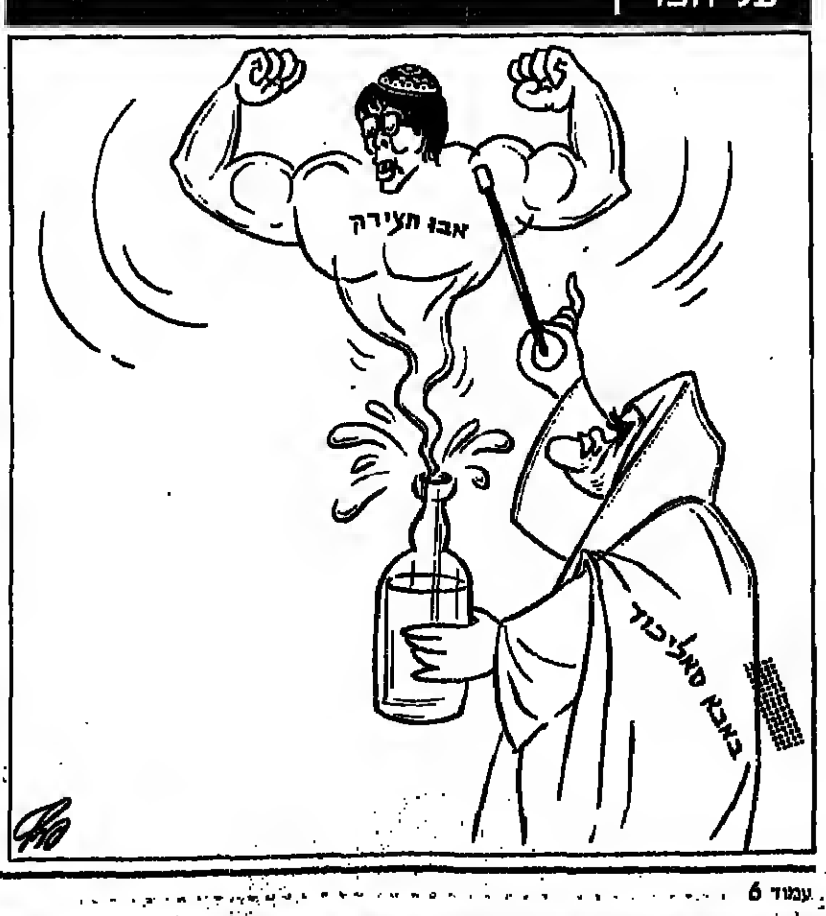

6.5.87

מי מפחד מבחירות מוקדמות

פוקר

תוצאות הבחירות שמבשל פרס תלויות בהתנהגותם של שחקנים רבים, רבים מדי

מאת יוסף שמי

כפי שהדברים עומדים ביום, מתכוון שמעון פרס, בעצה אחת עם חבר עוזריו, ללכת לבחירות, כשעל סדר היום שאלת הוועידה הבינלאומית, הליווי הבינלאומי ועוד הגדרות שונות. מטרתן של הגדרות אלה לאמשר לחוסיין לפתוח בשיחות ישירות בכיסוי של ועידה בינלאומית.

השיחות הישירות אינן מטרה בפני עצמה. הן רק כלי, אמצעי, דרך. המטרה היא הסכם שלום, והתנאי להסכם שלום הוא החזרת השטחים.

על סדר היום עומדת גם שאלת מזרח־ירושלים. גם פרס וגם שמיר אינם מעלים נושא זה. הם גם אינם אומרים כי הוויכוח הוא על החזרת השטחים, כולם או חלקם.

מבחינתו של שמיר הדבר אינו מפתיע. מבחינתו של פרס הדבר כן מפתיע, שכן הוא נכנס למשחק פוקר־בחירות, כשהתוצאות תלויות בהתנהגותם של שחקנים רבים — ירדן, סוריה, מצרים, בית־המועצות, בריטניה, צרפת, סין שלא לדבר על אש"ף — שהתנהגותם לא בהכרח צפויה. כל אחד מהגורמים הללו יכול ליזום מהלך, שיעמיד בסימן־שאלה את התוכנית לפתוח בשיחות ישירות בליווי בינלאומי. לבל אחד מהגורמים הללו יכול להיות, בשלב מסויים, נוח לטרפד את התהליך, מסיבות שאין להן קשר עם הסיבסוך באזורנו.

הבחירות בישראל בבר התלו למעשה. פתיחתן הכמעט רשמית נותנת לגורמים שונים אפשרות לבחוש בקדירה ולגרום להכשלת רעיון הוועידה, שלא לדבר על כך שאין זה מובן בלל אם בית־המועצות אכן תתמסק בתפקיד של ניצב במהלך הזה. בשהמדינה תהיה בעיצומו של מאבק בחירות, יואילו הרוסים לפרסם, בצורה זו או אחרת, את דרישותיהם עבור מילוי תפקיד של משקיף. האפשרות שבדית המועצות תתמוך בימין, נגד השמאל, קיימת וזו לא תהיה הפעם הראשונה שמעצמה זו משחקת בך בקלפיה. המשחק שמשתק פרס. הוא, אם כן, מסוכן מאוד. קלפים רבים מדי לא נתונים בידיו.

שר החוץ פרס נפגש עם שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג. „שיכנוע עדין". (צילום: רחמים ישראלי)

סקרים במקום גלולת הרגעה

מאת אתי רונאל

וככל שמתקרב מועד הבחירות — אם אכן תתקיימנה בחירות — מוצפת [illegible] העיתונות בסקרי דעת־קהל, שעורכיהם [illegible] (לא כולם) מתיימרים לחזות את [illegible] תוצאות הבחירות. מהי מידת הדיוק [illegible] של הסקרים האמורים, [illegible] באיזו מידה יכולים הפוליטיקאים לכוון [illegible] את מהלכיהם על סמך הסקרים הללו?

„סקרי דעת־הקהל המתבצעים בצורה [illegible] — אומר מנהל מכון המחקר של [illegible], ד"ר מינה צמח. „הם יכולים [illegible] לתת תמונה טובה ומהימנה של העדפת [illegible] הציבור בתחום הפוליטי, אבל יש לדאוג לכך, [illegible] שיעשה ישקף נכונה את הרכב [illegible] האוכלוסיה ואת התפלגות הדעות בה."

[illegible] הקלאסית לסקר דעת־הקהל, [illegible] בצורה לא נכונה, הוא מישאל דעת [illegible] שנערך ב־1936, ערב מערכת הבחירות [illegible] לנשיאות ארה"ב, בו זכה הנשיא הדמוקרטי [illegible] קולות קולידג', ב־80% אחוז מקולות [illegible] בניגוד לציפיות שזכה המועמד הדמוקרטי [illegible] רוזוולט, ברוב מוחץ. ונבחר כנשיא [illegible] שהמישאל נערך בטלפון — [illegible] היה אז יקר המציאות, ונמצא רק [illegible] של בעלי היכולת. אלה תמכו, בודרך [illegible] ברפובליקנים. אלא שרוב הציבור צידד [illegible] דווקא. לכן, סידגם מדוייק יהיה [illegible] שישתקפו בו כל קבוצות [illegible] האוכלוסיה לפי גילה, המהפכן אתמול [illegible] של היום והשמרן של מחר.

תוך עיבוד הנתונים

[illegible] אפשר לומר, שהצעירים נוטים [illegible] קיצוניות יותר. לפי מוצא — [illegible], מאוכלם ביוצאי אירופה [illegible] בעוד שהליכוד מאוכלס ביוצאי [illegible] ואמריקה. ולפי השכלה — בעלי [illegible] נוטים להיות ליבראליים יותר [illegible] ושמאלה ממנו.

[illegible] של עיבוד הנתונים. הנעשה [illegible] מסובכת מאוד. כשהחיזוי [illegible] על כל מכון ומכון. מובן שקשה [illegible] מדוייקת של תוצאות הבחירות, [illegible] עוד לחול שינויים בדעת [illegible] שאין עדיין אווירה של בחירות, [illegible] על הלכי הרוחות של הציבור. [illegible] של העדפות הציבור מסתמנים [illegible], וניתן לבססם בסקרי דעת הקהל [illegible] עד הבחירות. עוכדה היא, [illegible] של „מודיעין אזרחי" היה [illegible] את המהפך הפוליטי של עליית [illegible] ב־1977, כניגוד למכונים אחרים לא [illegible] „מודיעין אזרחי" רק על סקרי דעת־[illegible] כעיידות־זפיתות, שהביאו [illegible] הסקרים בעשו על־ידי ד"ר מינה [illegible] בתפקיד, שהשתמשה בשיטות [illegible] „מודיעין אזרחי".

הגעות של ד"ר גאלוס

גם מנהל מכון „פורי", רפאל גיל, סבור [illegible] מסקרי דעת הקהל שנעשו עד כה [illegible] ומדוייקים, אלא שהציבור ווכר [illegible] את תמשת האחוזים המוטעים. [illegible] המפורסם, ד"ר ג'ורג' גאלופ, [illegible] פעם, שעל קברו ייכתב: כאן קבור תוקד דעת הקהל הנודע, שטעה ב־1948 כשניבא את נצחונו של תומס ריואי, שהובס על־ידי הארי טרומן. זאת, בשכולם שוכחים, כמובן, את המישאלים המוצלחים שעשה במשך 18 השנים שלפני־כן" — אמר גיל. „נכון שקשה לנבא את תוצאות הבחירות — זו מפרסמת את הסקרים לאו־דווקא בגלל תשיבותם המדעית אלא מסיבות תיקשורתיות, משום העניין שמגלה בהם הציבור."

תמונה לא נכונה

„ב־29 השנים האחרונות לא ניתנה הסציאות בארץ לצפייה מוקדמת כלשהי" — שניים עד ארבעה אחוזים. זאת כשמדובר במפלגות הגדולות, שלא לדבר על המפלגות הקטנות.

התוצאות של אתמול

„הבעייה היא, שסקרי דעת הקהל אינם יכולים לנבא הפרש כל־כך קטן במשך מספר

מדינת ישראל, כנראה, „קטנה" על סקרי דעת הקהל. סטייה של שני אחוזים עלולה לשנות את התמונה כאשר מדובר במפלגות הגדולות, ועל אחת כמה וכמה כשמדובר בקטנות. בכל מקרה, החיזוי הוא כלי בידורי לציבור ומשכך חרדות לפוליטיקאים

בגלל הקולות הצפים והלא־מחליטים. בדוב מישאלי דעת הקהל מתייחסים למצב הקיים ולא לתוצאות הבחירות שיתקיימו כעוד במה חודשים. אבל כבר קרה, שמישאלי דעת־הקהל ניבאו נכונה, כמו סקר דעת הקהל של ד"ר מינה צמח, שחזתה את עליית הליכוד לשלטון, ואת כשלונו בבחירות להסתדרות זמן קצר לאחר־מכן.

„יתר עם זאת, נכון לומר, שהסקר המדוייק ביותר הוא הסקר שעושה הטלוויזיה ביום הבחירות, בשבוחרים יוצאים מהקלפי ומצביעים לקלפי הנסיוני, כשם שהצביעו שעה קלה לפני־כן" — מסביר גיל ומוסיף, כי „מטרת הסקרים היא לאפשר למפלגות לתכנן את מערכות ההסברה שלהן, לפי הלכי הדות הרווחים בציבור באותו זמן. ואז, אין סקרים מיועדים בדרך־כלל לפירסום. אשר לעיתונות

תולק ד"ר גרי יציב, סוציולוג וסומתה לשיטות מחקר ובעצמו סוקר לשעבר והיה אחראי לעריכת סקרי דעת הקהל של „ידיעות אחרונות" כ־1971 עד 1974), על דעת עמיתיו לשעבר, שלא הצליתו לנבא את תוצאות הבחירות בסקר שנעשה מוקדם יותר מתקופה של חודש לפני הבחירות. „כל הנתונים הסוקרסים יותר לא דק שנתברדו בליל, אלא לא נתנו אפילו תמונה קרובה ליחסי הכוחות האמיתיים. ומי שמעז לטעון שהוא יכול לחזות את תוצאות הבחירות לפי הסקרים הנערבים היום, צריך להוכית שהמציאות הישראלית אכן השתנתה" — קובע יציב.

את הסיבות לתוסר היבולת של סוקרי דעת הקהל לחזות את תוצאות הבחירות מסביר יציב בגורמים הבאים: תוצאות הבחירות בארץ הן משמעותיות, ככר כשמדובר בהפרשים של חודשים לפני הבחירות. לכן, „מתאימים הסקדים למדינות התנודות ברעת הקהל בארצות כמו ארצות־הברית או בריטניה, בהן ההפרשים גדולים הרבה יותר. אבל בוודאי לא אצלנו.

„עוד — בתקופת מערכת הבחירות ישנם כ־25 מנדטים שעוברים מצד לצד. משמע — גם אם הייתי יודע מהי דעת הקהל לפרטיה עד למערכת הבחירות, הייתי חסר עדיין את הידע האמיתי לגבי דעת הקהל בתקופה זו, שבה יכולה מפלגה בלשהי להתחיל את מנדטים רבים ולגמור עם מנדטים מעטים.

„הדבר נובע גם ממודרכבותה של המערכת הפוליטית הישראלית, שחלק מהאלטרנטיכות שהיא מציעה לציבור נוצרות רק בתקופת מערכת הבחירות, שכן — בניגוד למדינות כמו אנגליה וארה"כ, בהן האופציות הן קבועות וכמעט שאינן משתנות. כך שהתשובות על סקרי דעת הקהל המתפרסמות ביום, מתייחסות בעצם לתוצאות הבחירות של אתמול ולא של מחר.

אין נוסחה

„בעייה נוספת: אין שום תשיפה או זהות בין שתי קטגוריות של בוחרים: אלה שאינם משיבים לשאלות הסוקרים, ואלה שאינם מצביעים בבחירות. מאחר שמדובר בשתי קבוצות בסדר גודל משמעותי, נגרם בהכרח עיוות בניבוי, ואינני מאמין שיש למישהו מהסוקרים נוסחה בעזרתה הוא יכול לתקן את העיוות הזה. ולבסוף — כשמדובר במפלגות קטנות, הוכח כבר בעבר, שחוץ מההתייחסות למפלגה הקטנה הספציפית, סס"ם, ר"צ, התחייה וכדומה, קובע גם היחס למפלגה הגדולה, העבודה או הליכוד, וקשה עד בלתי אפשרי לנבא מראש את מידת המשיכה של המפלגות הגדולות — גורם שיקבע במידה רבה את שיעור ההצבעה למפלגות הקטנות. אם הבחירות ייערכו על רקע המחלוקת של כינוסה של הוועידה הבינלאומית, עלולות המפלגות הקטנות, שידמיעו כבחירות רק עם רגל הזניות או הניציות, להפסיד בבחירות. על ר"צ יהיה, אם כן, להתייחס לנושא הכפייה הדתית, ולמפ"ם יהיה מקום להתנגד בגישתה החברתית המתקדמת."

סקרי דעת הקהל חשובים אימוא כדי לבדוק את התפלגות הבוחרים לפי גיל, מין ואזורי הארץ השונים, ואת סדרי העדיפויות של הצעירים, הנשים, הערבים וכדומה. אבל חיזוי תוצאות הבחירות אינו אלא כלי בידורי, המרגיע, כנראה, את תרדותיהם של הפוליטיקאים. ולא יותר.

ידיים על הראש

מנכ"ל „חרות", פתחיה שמיר, משוכנע שישראל תצא מובסת מוועידה בינלאומית ובחירות על רקע זה רק יוסיפו מצביעים לליכוד. הוא אופטימי

פתחיה שמיר — בסך־הכל דיבורים

מאת חיים מרגלית

הליכוד לא ייזום פירוק ממשלת האחדות הלאומית — קובע פתחיה שמיר, מנכ"ל תנועת „חרות". הוא מוסיף כי אם שמעון פרס יאסוף מספיק תומכים בכנסת כדי לפרק את הממשלה ובכך להקדים את הבחירות לכנסת — אין בתנועתו חשש לגבי העתיד. לדעתו, בחירות על רקע ועידה בינלאומית, בהשתתפות אויבי ישראל, יביאו קולות נוספים, הרבה קולות, לאלה המצביעים לליכוד.

פתחיה שמיר נבחר לתפקיד המנכ"ל לפני שלושה שבועות. תפקיד חדש, שצריך לתת לו תוכן וצורה. פתחיה אומר שנבחר פה אחד על־ידי חברי מזכירות „חרות", בה חברים כל השרים וחברי הסיעה מטעם התנועה. בן 66, עלה ארצה עם הוריו בשנת 1935 כשהוא בן 14. נעוריו עברו עליו בדרום תל־אביב. היה חבר בתנועת בית"ר, חבר אצ"ל משנת 1938. נעצר על־ידי האנגלים ב־1939 וישב בכלא עכו. אחר־כך הועבר למחנה האסירים במזרעה. באותו מחנה ישבו מ"ג חברי ההגנה שנתפסו עם נשק בגליל ונתחתון בשנת 1940. בין האסירים המפורסמים היו משה דיין, משה כרמל ואחרים.

ב־1948 בעת הקרבות על יפו, התמנה על־ידי מנחם בגין, ראש האצ"ל, למפקד מחוז ת"א של ארגונו. לאחר הקמת המדינה עסק בעיקר בנוער. היה ראש הנהגת בית"ר בארץ ולאחר מכן ראש ההנהגה העולמית של בית"ר. ניהל את אגף הנוער בתנועת חרות והיה ממקימי כפרי הנוער; ע"ש יונתה ז'בוטינסקי וע"ש דוד רזיאל.

„בחירות?", הוא שואל, „מי צריך בחירות ואם יהיו, מי מבטיח שהן יתמקדו בנושא שפרס רוצה בו? אולי יהיו נושאים אחרים? הדיבורים על ועידה בינלאומית הם בסך־הכל דיבורים. הוועידה, כפי שפרס מציג אותה, אינה מציאותית. בכלל, העמדה הזאת תשחק לידיים של הליכוד. מדוע? כי המציע הוא שמעון פרס. לעומת עמדת פרס, הליכוד מציאותי. הציבור הרחב תפס זאת והתגובה באה כמו בזמן העצמאות, כאשר באריאל התאספה עצרת אדירה שתמכה בדברי שרי הליכוד".

לפתחיה ברור, שמוועידת השלום של פרס ישראל תצא כשידיה על ראשה. כולם יאשימו את המדינה במפירה את השלום והשלווה באזורנו. הוא מוכיח כי גם השר יגאל הורביץ שאינו נמנה עתה עם הליכוד בא לאריאל לאות הזדהות עם מתנגדי פרס.

אשר להיערכות לקראת הבחירות, פתחיה מזכיר, כי לתנועתו עשרות סניפים ברחבי הארץ ובהם מאות פעילים שייענו לכל קריאה. „נכון", הוא מאשר, „מאז שהליכוד כשלטון הצטרפו אליו אלפי חברים. לדעתו, זה תהליך טבעי כשם שטבעי שבתנועה שחברים בה רבבות, יהיו סיעות שונות. והוא בטוח שכל אלה יתלכדו וישכחו את המריבות אם וכאשר ילכו לבחירות.

זה קורה בפורטוגל

עקב המשבר הפנימי הוקדמו הבחירות לסוף יוני או ראשית יולי ■ בעוד הימין מאוחד סביב מנהיגו — השמאל טרם בחר במנהיג המקובל על הכל ■ סקרי דעת הקהל אינם צופים רוב מוחלט אף לאחת מהמפלגות

מאת יהודה צור

ההכרזה על קיום בחירות כלליות בפורטוגל בחודש יוני הקרוב היא תוצאה ישירה של המשבר הפוליטי הראשון אליו נקלע — לראשונה מאז נבחר — נשיא פורטוגל, מריו סוארש, הסוציאליסט.

לפני ראש הממשלה לשעבר מטעם המפלגה הסוציאליסטית והיום נשיאה של פורטוגל, עמדו שתי אפשרויות: להכריז על הקדמת הבחירות או להרכיב ממשלה על יסוד הפרלמנט הנוכחי. למרות היחסים הטובים ששררו בין הנשיא סוארש לבין ראש ממשלתו קואקו סילווה, מהמפלגה הסוציאל-דמוקרטית, היו למשלה יריבים מתמירים עם הפרלמנט. אולם רק המפלגה הסוציאל-דמוקרטית היתה מעוניינת בהקדמת הבחירות, משום שצפויה לה עליה משמעותית במספר צירים. כל יתר המפלגות, הן של הימין והן של השמאל, היו מעדיפות להקים ממשלה חדשה שבראשה היה צריך לעמוד מזכ"ל המפלגה הסוציאליסטית, ויקטור קונסטנסיו, שכיהן בעבר כשר הכספים של סוארש, כאשר כיהן כראש ממשלה.

עד כה טרם נקבע המועד המדוייק של הבחירות, אך הן ייערכו בסוף יוני או בראשית יולי. למעשה, אף לא מפלגה אחת מטעם האופוזיציה מעוניינת שראש הממשלה הנוכחי יכהן בתפקידו עד הבחירות. הם מאשימים אותו בפופוליזם ובמניפולציות באמצעי התקשורת. הן חוששות כי מי שכיהן עד כדי בראש ממשלה ונחשב למנהיג הבלתי מעורער של הימין, יכהן שוב בתפקיד זה. על פי הסקרים, תאבד המפלגה הדמו-נוצרית מכוחה בבחירות הקרובות.

סילווה, ראש הממשלה הנוכחי, שממשלתו נפלה עתה, היה ב-1980 שר הכספים בממשלתו של מי שכיהן אז כראש ממשלה, קרנאירו, נחשב ליורשו של המנהיג הכריזמטי, הוא נהנה היום מפופולריות רבה. כל סקרי דעת הקהל מנבאים לו נצחון בבחירות. סילווה הכריזמטי אינו מסתיר את העדפתו לסגנון שלטונו של ראש ממשלת ספרד הסוציאליסט פליפה גונזאלס — פופוליזם הנוטה לצעדים כלכליים ופוליטיים המטיבים לכאורה עם רוב האוכלוסיה, למרות שלמעשה הם פוגעים בשכבות החלשות.

השמאל מפולג

בעוד הימין יצביע ככל הנראה במאוחד עבור המפלגה הסוציאל-דמוקרטית, שבראשה סילווה — השמאל טרם קבע מי היא הדמות הדומיננטית במחנהו. שתי הדמויות המרכזיות הניצבות שמאלה מן המרכז — ויקטור קונסטנסיו, יורשו של סוארש בתפקיד מזכ"ל המפלגה הסוציאליסטית, ורנדאל אנאש, מנהיג מפלגת ההתחדשות הדמו-קרטית קיבלו במעט אותו מספר קולות בבחירות האחרונות. למרות שהסקרים מנבאים יתרון קל למפלגה הסוציאליסטית, מוסיף אנאש לזכות בפופולריות רבה. השמאל, שהיה בשלטון בעת משבר כלכלי כאשר ננקטו צעדי צנע, רוצה היום להחזיק בשלטון בתקופה של פיתוח כלכלי. סוארש, שנבחר ברוב קולות של השמאל לפני כמה חודשים לכהונת הנשיא, אינו מעוניין בבחירות ולמדות ואת הבדיו עליהן כלית ברירה. סוארש קיבל החלטה זו לא רק בשל המצב המשברי הנוכחי בפורטוגל, אלא גם במגמה להיבחר מחדש לנשיאות בבחירות שיתקיימו ב-1991. הוא יודע, שאם היה מחליט להקים שום מפלגה מקרב מפלגות המיעוט בפרלמנט, הדבר היה נזקף לרעתו בתודעת המצביעים. עם זאת חוזרת העיתונות ומרגישה, כי למרות שהסקרים מנבאים עליה משמעותית למפלגה הסוציאל-דמוקרטית, אשר תמכה בממשלה הנוכחית, אין צופים רוב מוחלט לשום מפלגה. עובדה היא, שמפלגת ההתחדשות הדמוקרטית, שהודות לה הורכבה ממשלה בפורטוגל, הסירה את תמיכתה בממשלה בגלל חילוקי דעות עם סילווה.

הממשלה הנוכחית ידעה לנצל היטב את הקוניונקטורה ששררה בכלכלה העולמית והפיקה מכך תועלת רבה. האופוזיציה הסוציאליסטית טוענת, כי סילווה לא הצליח לנצל עד תום המצב הנוכחי של כלכלת ארצו למען צמיחה מואצת. למעשה שוררת מחלוקת בין מזכ"ל המפלגה הסוציאליסטית לבין הנשיא סוארש, למרות ששניהם חברי אותה מפלגה. הנשיא הסוציאליסטי צידד פעמים רבות בצעדיו של ראש ממשלתו. דווקא יורשו של סוארש בתפקיד מזכ"ל המפלגה הסוציאליסטית התנגד עד לרגע האחרון להיבחרו של סוארש לכהונת נשיא, אשר ווכר לו זאת היטב עד עצם היום הזה.

מריו סוארש מבט ל-1991

מאסר-בית אלקטרוני

בגלל צפיפות-יתר בבתי-הסוהר בארצות-הברית הונהגה בכמה מדינות שיטה חדשה: אסירים שנידונו על עבירות קלות יחסית נשלחים לבתיהם, כשמשודר זעיר הצמוד לקרסול מאפשר מעקב של 24 שעות ביממה אחר תנועותיהם

מאת ג'ונתן לייונס, ניו-יורק

מתוסכלים מן הצפיפות הבלתי-נסבלת בבתי-הסוהר ומן העלות הגבוהה של בניית בתי-סוהר חדשים, מביאים פקידי שירות בתי-הסוהר בארה"ב את הכלא לביתם של העבריינים. באמצעות טכנולוגיה של עידן החלל, הם מצמידים מכשירי-שידור זעירים אל קרסולי האסיר והדבר מאפשר מעקב אחריו במשך 24 שעות ביממה.

"לקחנו את הבית והפכנוהו לתא-מעצר אישי", אמר דון ריכטברג, ראש תוכנית מאסר-הבית האלקטרוני בלונג-איילנד שבניו-יורק.

לדברי משרד המשפטים האמריקני משתמשים השלטונות ביותר מ-20 מדינות בארה"ב במכשירים אלקטרוניים כדי לפקוח עין על כ-900 אסירים המוחזקים במאסר-בית על עבירות הנעות בין גניבות קטנות ובין נהיגה במצב שכרות חמורה. פקידים רבים מצפים כי התוכנית תורחב גם לעבריינים יותר רציניים.

מכשירי השידור קשורים למחשבים העוקבים אחרי צעדי אסירי-הבית בצאתו ובבואו, ומשווים אותם עם סדרי-יום מאושר של היעדרות מן הבית לשם עבודה, טיפול רפואי ופעילויות אחרות.

מאסר-בית תוך מעקב נגזר ברגיל לפרק זמן של 3-4 חודשים, בתנאים הדומים לאלה של חנינה או תקופת מבחן. אסיר-בית שנעדר מביתו ללא אישור מסתכן להישלח לכלא ממש.

השלטונות עודם אוספים נתונים על עבריינות חוזרת — אך עד כה הם רואים את השיטה מבטיחה.

להקטין את העלות

הרחבת השימוש בשיטת מאסר-הבית האלקטרוני ניזונה מן הדרישות לבלום את עלות הכליאה המרקיעה שחקים, לציית לצווי בתי-משפט להקטין את צפיפות-היתר בבתי הסוהר, ולהגן על הקהילות המקומיות מפני אסירים משוחררים-על-תנאי, שאין עליהם פיקוח.

אולם, מומחים לחירויות האזרח מתריעים כי תוכנית מסוג זה פותחת שערים לאמצעי עיקוב מודרניים יותר.

לפי נתונים שנמסרו על-ידי משרד השריף במחוז נאסאו שבלונג-איילנד, עולה יום אחד של החזקת אדם בכלא 75 דולרים, הרבה יותר ממחיר המעקב האלקטרוני הנע בין 3 ל-5 דולר. במערב פלם-ביץ' בפלורידה, מקום-שם קשה למצוא מקום בשביל אסירים, עולה מעצר הבית האלקטרוני בין 5 ל-7 דולר ליום ולנפש.

התוכנית משחררת את בתי-המשפט מן הברירה לדון אנשים שביצעו עבירות קלות לשהות בבתי-כלא שבהם שוררת בלאו הכי צפיפות יתר, או פשוט לשחררם ללא עונש.

"יש לנו שטח כליאה מצומצם עד-מאוד ולכן אנו מחפשים חלופה לכליאה", אמר ב.נ. סניטקה, הקצין למאסר-בית באחד המחוזות הכפריים של אורגון. מקום-שם יש בבית-הכלא המקומי מקום ל-22 איש והצפיפות בו היא עדיין בסמכות המותר. לשיטת מאסר-הבית שהונהגה שם בחודש יולי 1985, החלה תחילה רק על נהגים שיכורים, אך באחרונה הורחבה למורשעים במעשים לא אלימים כגון גניבה ופריצה.

לדבריהם של המצדדים בשיטה, מאפשר מאסר-הבית האלקטרוני למורשעים לעבוד בעבודתם הרגילה ולחיות במסגרת נורמאלית, דבר שהוא דרוש עד-מאוד למי שסטה מדרך הישר.

לדברי ריכטברג, אמנם מגלים אסירי-הבית תחילה התנגדות למכשיר המעקב ולהגבלות שהוא מטיל עליהם, אך יותר מאוחר הם חשים הקלה. "אנו אומרים להם לציית ולהתנהג בצורה מסויימת, ונראה הדבר שהם מחפשים זאת, הם רוצים שמישהו יאמר להם מה לעשות. וזוהי תופעה מוזרה, אך היא עולה בקנה אחד עם דיווחים מתוכניות אחרות."

"מכשיר על הקרסול"

המכשיר האומר להם מה לעשות, הוא מוניטור אלקטרוני, המיוצר בשלושה דגמים. הדגם המקובל ביותר הוא מכשיר שידור זעיר בגודל של חפיסת סיגריות, שכורכים אותו על קרסולו של אסיר-הבית. המכשיר משדר לעתים מזומנות אות שקט ליחידה הקשורה במחשב מרכזי.

אך התיחכום הטכנולוגי הזה כרוך במחיר בלתי-נעים — אומר רן מנהיל, עובד מחקר בתוכנית הכלא הלאומי, ודוע של הברית האמריקנית לחירויות האזרח. "יש לנו קצת בעיה להחליט אם אמנם בחירה חופשית לגמרי היא להציע למישהו ברירה בין מעקב לבין הכלא", אמר לכתב "רויטר": "נשאלת השאלה אם אין זה צעד ראשון בהידרדרות נרחבת אל בית-האורח. האמנם יבואו אחריו מצלמות? והאם מותר אתה על זכויותיך לפי התיקון הרביעי לחוקה ארה"ב (נגד חיפושים או מעצר בלתי-ראויים) כאשר אתה נמצא בתקופה מיבחן אלקטרונית?"

(רויטר)

רשות הקורא

להוציא את העז

במלחמת ששת הימים הכנסנו את ה[illegible] לביתנו, וכשם שזו האחרונה [illegible] נפרד ממשק ביתו של אותו חסיד [illegible] להפריד את העדה המערבית [illegible] השלמה. אומנם בתחילה [illegible] השטחים הם פיקדון למשא-ומתן [illegible] אך במהרה קידשנו אותם [illegible] והגענו למצב בלתי חויד [illegible] "אלפי מנשה" ב"אריאל" [illegible] להיות קורים בטחוניים [illegible] תיפול מדינת ישראל. [illegible] האורחיים בגולן במלחמת יום הכיפורים [illegible] למדנו דבר. נראה שבשם [illegible] עצרה את הנייחוש הפורים, [illegible] הלינה" בשומרון המערבי את [illegible] הפוטנציאלי ממורח.

במה חטא שר בטחוננו יצחק רבין [illegible] שהשווה את ישובי הגדה לעפולה [illegible] בטחונית. לאחר הוצאת העז [illegible] לכולם: הגדה תחזור לחושבת, [illegible] תחזור לגבולותיה ולשפיותה, [illegible] ישרור בגבולנו הסורחי.

דן יהב, תל-אביב

רק שובבות

עזר וייצמן טוען כל הזמן כי [illegible] לקידום השלום. הנה הודיע [illegible] נכונותו להיפגש עם וייצמן [illegible] בחנוכה שלף וייצמן את הטיעון [illegible] ייפגש עם ערפאת למען שיכיר [illegible] 338/242.

נשאלת אם כן השאלה, מה מייחד [illegible] של ישראל. לדעתי, שום דבר [illegible] ה"שובבות". שאינה מתאימה עוד לאדם [illegible] את השישים.

מיכאל [illegible], יהוד

אין אדם נתפס

חז"ל כבר קבעו לפני שנים רבות כי [illegible] אדם נתפס על צערו. גם ד"ר יעקב [illegible] מבאר-שבע הצטער מאד למקרא [illegible] בני-ברק זכתה בפעם השלישית [illegible] האלימות הנמוך ביותר בארץ, [illegible] לקבוע, במכתב למערכת, כי [illegible] שמקרי אלימות בעיר זו אינם [illegible] לעתונות.

ובכן, א. כאשר מתרחש דבר [illegible] הרי כל כלי התקשורת מפרסמים [illegible] הבוחדרות כולמות (וזו, אכן, הראיה [illegible] המקדים). ר.ב. מגן ההערכה על [illegible] האלימות הנמוך כולל שוה, [illegible] ובכן, האם ניתן להסתיר מקרים [illegible] הכותב.

אברום [illegible]
מזכיר ודובר עיריית [illegible]

מלים יפות

ב"מוקום אישי" (24.4) כותב עוזר [illegible] ברשימתו "דרוור כלי תבון ועוי" [illegible] "ערבים" זה לא מלה נסה או קללה [illegible] של יותר מחצי מיליון אזרחים [illegible] יפות. אך מה מונע את עוזר לישפ[illegible] אגב, "חרדים" זה לא מלה נסה או קללה [illegible] קבוצה של כמה מאות אלפי אזרחים [illegible]

עוזר לימשיך, לכן שופע אותה [illegible] למגזר הערבי, הדתי החברוני, הוא [illegible] קימות זכויותיהם. אך כשהדברים [illegible] לאחיר בני עמו (ש"אשמתם" היא [illegible]) — על התורה-ומצוות ובאמיצים [illegible] מוצא אצלו רק "מלה רעה". רבי [illegible] שנאה הבוו ורצון להצר את [illegible] את רגליהם. וזוהי תנועה נפשית [illegible] מעניינת למדי, טהרה רק השאלה, [illegible] לימשיך משום. שנא [illegible] להתגדות.

חיים [illegible]

בדק-בית

ישראל קיסר נתן הוראה לפרק את [illegible] "ישי" ששילמה משכורות ודרישות [illegible] בחברת עובדים. יש לקוות שקיסר [illegible] ויעשה בדק-בית יסודי, וישחרר [illegible] אלה החושבים שההסתדרות [illegible] הפרטית ועושים בה כרצונם, [illegible] ומעוררים מורת רוח רבה בהסתדרות [illegible] לח ונותנים הזדמנות ליריבים [illegible] להעביר ביקורת ולתקוף.

מרדכי [illegible], תל-אביב

המכתבים מתפרסמים לאחר [illegible] לשונית וקיצורים [illegible] המערכת

הממשלה אישרה — הנשיא מסרב לחתום

נשיא יוון מסרב לחתום על חוק שיעניק למוזיאון היהודי באתונה מעמד של מוסד ציבורי. הנימוק: גם התורכים והבולגרים ירצו מוזיאון כזה...

מאת ז'אן כהן, אתונה

נשיא הרפובליקה היוונית כריסטוס סארצטאקיס, מסרב לחתום על חוק, שנשלח אליו על-ידי ממשלת יוון הסוציאליסטית, ואשר למטרו יש להכיר במוזיאון היהודי באתונה כמוסד ציבורי.

לפי מעמדו הנוכחי, המוזיאון הינו מוסד פרטי ועומד תחת פיקוח המועצה המרכזית של יהודי יוון, איגוד המייצג את כל הקהילות היהודיות במדינה. [illegible] הנשיא לסירובו לחתום על החוק [illegible] "אם ניתן [illegible] מוזיאון [illegible] ירצו גם התורכים [illegible] והבולגרים".

המוזיאון, אשר נוסד [illegible], מציג [illegible] שנות נוכחות יהודית ביוון [illegible]

[illegible]

סארצטאקיס לנשיא, שנוצר עימות בין הממשלה ובין הנשיאות בנושא מסויים. בעבר היו חלוקים ביניהם בעניינים כגון חנינה לפושעים, בשאלות של מדיניות חוץ וכדומה. סארצטאקיס, לשעבר שופט בית-המשפט העליון אשר הוצג בסרט "זט" כתובע הצעיר שגולם על-ידי השחקן הצרפתי ז'אן-לואי טרינטיניאן, אודלטר שמבחינה פוליטית נחשב כליבראל, נוקט עמדות שמרניות למדי בענייני מוסר ודת. [illegible]

[illegible]

שוב פאניקה

חלק מבעיותיה הכלכליות של ישראל נובע מההגדרות הסטטיסטיות. לכן שינוי בהגדרות עשוי לשפר, אם לא את המצב הכלכלי, לפחות את מצב הרוח הכלכלי.

ניתן להרגיש זאת בבעיית הצמיחה. הנתונים הנפוצים לסיכום שנת 86 מצביעים על קיפאון, או ליתר דיוק על גידול של 1.1% בתוצר. אולם מיצוע זה כולל בתוכו שתי מגמות סותרות: המגמה הראשונה היא ירידה בתוצר של השירותים הציבוריים, כתוצאה מירידת השכר: ירידה בתוצר השירותים הפיננסיים ובענף הבנייה. לעומת זאת, התוצר של התעשייה גדל ב-3.7% והתוצר החקלאי בשיעור דומה.

מגמת המדיניות היתה להקטין את התוצר בענפי השירותים ולהגדיל במגזר היצרני. כלומר, שתי התופעות המותרות הן חיוביות מבחינת המדיניות. אולם בסיכומים השנתיים מטשטשים זאת באמצעות נתון ממוצע כולל.

יתר על כן, התוצר התעשייתי ברבע האחרון של 1986 היה גבוה בכ-8% מהתוצר של סוף 1985. ברבעון הראשון של 1987 נרשם, ככל הידוע, גידול נוסף של 4%. התרחבות פעילות זו קובעת במידה רבה את גידול היבוא, לצד גידול היצוא. במשך שנה ורבע נתוספו למשק כ-13% תוצר תעשייתי וחקלאי, ובמקביל גדלו השימושים. אם הלחצים מצד כלכלני בנק ישראל, ועיתונאים מסויימים במוספי סוף השבוע, לא יעודדו פאניקה ולא יכניסו מקלות בגלגלים, המשק עשוי השנה לצמוח.

אולם הצמיחה מדאיגה כנראה חלק מהכלכלנים הממשלתיים, האמונים רק על מלאכת הריסון והקיצוצים. הסיבה לבהלה היא בכך שצמיחה מתחילה בהשקעת תשומות. בתחילת כל תהליך כזה קונים יותר חומרי גלם, ולכן גדל היבוא; מעסיקים יותר שכירים, ולכן עולה השכר. אך איש עוד לא המציא פטנט איך להגדיל את הייצור ללא תוספת תשומות ולהגדיל את התוצר הלאומי, בלי להגדיל את ההכנסה הלאומית.

צבי טימור

איזון במערכת הבנקאות בין היצע וביקוש לאשראי

המערכת הבנקאית נמצאת עתה באיזון, כאשר לחלק מהבנקים ישנם גרעונות נזילות קטנים — למרות כניסת כספי המשכורות בתחילת החודש. נטייה זו לגרעונות עומדת בניגוד למגמה ששררה בבנקים בתחילת החודשים הקודמים, בהם הגיעו עודפי הנזילות עד 400 מיליון ש"ח. לאור המצב עתה, צפויים גרעונות במערכת באמצע החודש, עם תשלום המע"מ.

בימים הקרובים צפויה הזרמת כספים מפדיון קרנות השתלמות, אולם עדיין לא ברור מה תהיה השפעתה על המערכת. בסך הכל ניתן לפדות עתה כספים בהיקף של 500 מיליון ש"ח, אולם לא ברור כמה מתוכם יוזרמו למערכת.

בעקבות הורדת שיעורי הריבית במשק, ירדה גם הריבית על הפקדונות השקליים וריבית הנ'מכו עמדה אתמול על 20-18% אחוז לשנה. גידול חד בגרעונות הנזילות עשוי לגרום עליית הריבית הקרדיטורית.

אודי נחשון

חברת העובדים נגד הלאמת בנק הפועלים

חברת העובדים מתנגדת לרעיונות המושמעים בחוגים ממלכתיים, בדבר הוצאת השליטה על מניות בנק הפועלים מידיה והשוואת הזכויות של מניותיה.

בישיבת הוועדה המנהלת האחרונה נתקבלה הצעת ההחלטה שהגיש מזכ"ל חברת העובדים, רני רווליו, האומרת כי "חברת העובדים תתנגד לכל שינויים בזכויות המוקנות למניות הבנק המוחזקות בבעלות חברת העובדים, ותפעל כדי לשמור על אופיו המיוחד של בנק הפועלים".

בדיון שהתקיים הביעו הדוברים את חששם, נוכח האפשרות שהשליטה על הבנק תעבור מידי חברת העובדים, אם בדרך של הלאמה או בהעברתה לידי אחרים.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הצהיר, כי לא יסכים לכל ניסיון של הממשלה לשנות את תנאי ההסכם וזכויות המניות, והטיל ספק אם העובדה שמניות הבנקים יהיו בידי ציבור אנונימי יוסיפו לחוסן המערכת הבנקאית.

בחוגי חברת העובדים מדגישים, כי בנק הפועלים הוקם ופותח על-ידי ההסתדרות וחברת העובדים כדי להשיג מטרות בתחום בניית המשק ופיתוחו. הבנק, בשליטת חברת העובדים, התפתח במשך השנים והגיע למעמד של בנק מוביל, תוך שהוא משמש בגורם המרכזי הנותן שירותים מימוניים לסקטורים היצרניים במשק ולציבור השכירים בכל רחבי הארץ. יתרה מזו ההסתדרות, כמו בעלי מניות בנקאיות אחרים, כבר נשאה בתוצאות שנבעו מההתמוטטות שהשפיעו על מניות הבנקים בשנים האחרונות.

לפיכך עמדתה של חברת העובדים היא, כי דרושה שמירה על המשך השליטה של חברת העובדים וההסתדרות בבנק הפועלים, תוך שמירת אופיו המיוחד של הבנק ומעמדו המוביל במערכת הבנקאות ובמשק הישראלי.

גלגלי הבורסה

ירידות תלולות במניות

ירידה תלולה נרשמה אתמול במסחר במניות, במסגרתה הסתכם המחזור המשקיעים כ-200'280 מיליון דולר. 248 מניות ירדו ורק 35 עלו. הירידות הגיעו עד 4% במניות הכבדות ועד 10% במניות האקלטיביות.

המסחר ב"משתני ו'" אופיין אף הוא בירידות של 14 מניות כאשר 8 נשארו ללא שינוי. לעומתן נרשמה עלייה במניות ההסדר, תוך שהירידות באו לידי ביטוי במשבצת למרות רכישות בנק ישראל. חוגי המסחר יחסו את הירידות להפסקה בקליטת הצעים ע"י קרנות הנאמנות, משום שהציבור החל למשוך מהן כספים.

במילוות קצר מועד הגיע אתמול המחזור ל-68.9 מיליון ש"ח, בעוד שהתשואות החודשיות נעו בין 1.88% ל-1.94% והתשואות השנתיות בין 25.05% ל-25.95%.

במניות ההסדר נרשמו רק עליות שערים (ב-%): פועלים מ' — 1.3; אי די בי רג' — 1.0; אי די בי ב' — 1.4; אנור רג' — 0.8.

דיסקונט ב' — 2.2; דיסקונט א' — 1.0; מזרחי מ' 0.5 תשואותיהן השנתיות נעו בין 15.53% הפועלים מ' ל-16.37% (בל"ל). הפועלים ע"ש — 15.73%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק ירידות שערים: הספנות 0.1 — 3.5; הספנות 0.5 — 10.0; כללי מ"ר 1 — 11.5; סי בי — 9.4.

במניות המוסדיות בלט רומי הירידות ב-10%: שלטון, מלונות רן, מ.ל.ל., משוב, ניקוב 5, אמנתים 1, צדער, לומיר 5, מישנאל, לוינשטיין 5, שג'הר, גולרסדוסט 5, מן 1, בדור 5, מטוויות 5, מקום 5, פרנור 1, סבדינה ניכור, קינג 1 ו-5, אלקטרה 1 ו-5, ספקטרוניקס 5, אקרשטיין 1, בדמון 5, רקסמה, נקה, קדם בימיק, אמישר, סור' הש 124, סמה 0.5 ב' 10.1% ירדה: אורן 5, עסים. לעומתן עלו ב-10%: פיתוח תעשייה, רדוקר וכ' 1, אליאנס.

בשוק איגרות החוב נרשמו יציבות וירידות עד 10% בצמודות למדד נושאות 3% ריבית לשנה ובנושאות 4.25% לשנה. באחוז אחד ירדו הצמודות ב-85% למדד והצמודות לדולר מסוג "ארטוף". בנסחרות במט"ח היו עליות קלות.

בנק לאומי הודיע, כי שכר היו"ר בעד השירותים שהוא נותן לבנק כיו"ר נקבע ל-12 אלף ש"ח לחודש. השכר יתואם מדי חודש בחודשו עפ"י המדד. בן יהוה היו"ר זכאי לשכר השנתי הגלובלי המשולם לדירקטור בבנק, אך לא יהיה זכאי לקבלת החזר הוצאות בגין השתתפות בישיבות הדירקטוריון. על הכנסתו הכוללת ישולמו הפרשות סוציאליות לפיצויים ונמל בסך 15% ע"י הבנק.

בנק החקלאות לישראל הודיע על רווח נקי שהסתכם בכ-2.6 מיליון ש"ח ברבע הראשון של 1987, לעומת רווח נקי של כ-9.7 מיליון ש"ח ב-9 החודשים האחרונים של 1986.

"קידוח כוכב 28": במבחני הפקה של נפט בבאר זו, שנמשכו כ-4 שבועות, הפיקה הבאר בשיעור ממוצע של כ-140 חביות ליממה נפט נקי ממים. בדעת החברה להמשיך בהפקת הבאר בזרימה חופשית בשיעור זה.

"לודזיה" דיווחה על רווח נקי מתואם של 2.1 מיליון ש"ח בשנת 1986, לעומת כ-754 אלף ש"ח בשנת 1985, גידול ריאלי של כ-186%.

"שמן" דיווחה על הפסד נקי של כ-187 אלף ש"ח בשנת 1986, לעומת הפסד נקי של כ-426 אלף ש"ח לשנת 1985.

"ת.ג.ל. תעשיית גומי לישראל" דיווחה כי בשנת 1986 היה לה הפסד מותאם של כ-4.2 מיליון ש"ח, לעומת רווח מותאם של 5 מיליוני ש"ח בשנת 1985.

"תעש מימון תעשייתי" הודיעה כי הפסידה 297 אלף ש"ח מתואמים ב-1986, לעומת הפסד של 740 אלף ש"ח ב-9 החודשים האחרונים של 1985.

"החברה הישראלית לבשות משנט" הודיעה, שהרווח המתואם שלה לאחר מס במאזן המאוחד הסתכם ב-461 אלף ש"ח, בהשוואה להפסד של 2.1 אלף ש"ח בשנת 1985.

"חברה לפיתוח מפעלי תיירות" דיווחה על הפסד נקי של 633 אלף ש"ח בשנת 1986, לעומת כ-1.7 מיליון ש"ח רווח נקי בשנת 1985.

אלחנן הורוביץ

עלייה במחירי הכותנה

במחצית הראשונה של חודש אפריל חלה עלייה חדה במחירי הכותנה, הן לאספקה קרובה (אינדקס ליברפול) והן למכירות עתידיות (בורסת ניו-יורק).

הסיבות לשיפור בשווקים:
- — נתקבל אישור רשמי שמלאי הכותנה בסין מצומצם הרבה יותר מהאומדנים (פחות 5 מיליון כיכות שהם מעל מיליון טונות).
- — תחזית המשרד הרשמית בארה"ב, שהתפרסמה ב-1 באפריל, מצביעה על תוספת של 3% לשטח הזרע, שיעור נמוך בהרבה מהניחושים המוקדמים.
- — תנאי אקלים קשים בארה"ב ובאגן הים התיכון (תורכיה, יוון).
- — סין איננה עוד רק בהתחייבות היצוא שלה, ואף מנסה לקנות כותנה.

כל הגורמים האלה הביאו לעליית מחירים של כ-3 סנטים לליברה באינדקס ליברפול, וב-4 סנטים לליברה בשווקים העתידיים בניו-יורק. בהתאם לכך, מחיר כותנה ישראלית באירופה הוא כ-75 סנט לליברה.

מבזקים כלכליים

■ מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר אישרה הקמה והרחבה של [illegible] מפעלי תעשייה בהשקעה כוללת של 30 מיליון דולר. מנהל מרכז ההשקעות בתמ"ס, עוזי שמיר, מסר כי בין השאר אישר המרכז הקמת מפעל טקסטיל באופקים, הקמת מפעל בתחום החשמל בשלומי והקמת מפעל אלקטרוניקה באריאל. ההשקעות שאושרו על-ידי מינהלת מרכז ההשקעות יביאו לתוספת יצוא של 43.3 מיליון דולר וליצירת 318 מקומות עבודה חדשים.

■ בהשקעה של 3 מיליון דולר כציוד, מכלולות ייצור ומיבנה תעשייתי, נחנך בימים אלה ביוקנעם-עילית המפעל "נורית הולס ישראל", מפעל הראשון שהוקם בפארק תעשיות עתירות-ידע במקום. המפעל ייצר ספקי-כוח מתוחכמים למערכות אלקטרוניות מתקדמות. הוא חברה-בת של "נורית הולס אלקטרוניקה" מלונג איילנד ניו-יורק. בעל המניות העיקרי בחברה-האם הוא המשקיע היהודי-אמריקני אליעזר ליאור [illegible]. חלק הארי של תפוקתו מיועד ליצוא. בשלב ראשון יגיע היצוא השנתי למיליון דולר והתחזית היא 4 מיליון דולר לשנה. יצוא ישיר ועקיף, כמרכיב במערכות אלקטרוניות מתקדמות ישראליות. המפעל קיבל מעמד של מפעל מאושר. מעסיק כיום 25 עובדים ומספרם יגדל ל-100. רובם תושבי יוקנעם.

■ חברת "פנפרוסט" צופה גידול של 25% ביצוא לשנת 87, הנובע בעיקר מהרחבת שוקי היצוא לקנדה, מדינות צפון אמריקה, יפאן וסקנדינביה. בתקופה הקרובה תחל פנפרוסט לייצא מרקים ומיקסים (תערובת ירקות קפואים) לתעשיית המזון המוכן בארה"ב. פנפרוסט הינה ספק קבוע של "ג'ינט פוד" בארה"ב. ב-86 חל גידול של 20% ביצוא מוצרי החברה לעומת 1985. מכירות פנפרוסט בשנת 86 הסתכמו בכ-45 מיליון דולר, לעומת 34 מיליון דולר ב-1985.

■ משלחת קטלאנית, בראשות נשיא הממשלה האוטונומית של חבל קטלוניה, בספרד, ג'ורדי פוג'ול, תגיע לישראל בימים הקרובים לתיווך קשרי המסחר, התיירות והתרבות בין קטלוניה וישראל. הנשיא ג'ורדי פוג'ול מגיע בראש משלחת הכוללת מספר מחברי ממשלת קטלוניה: שר המסחר והתיירות יואכים מולינס אמט, שר החקלאות ג'וזף מירו ארדוול ושר התרבות יואכים פרר רוקה. כן יהיו במשלחת אנשי מרע, כ-40 אנשי עסקים, אנשי אקדמיה ואמנות.

■ מנכ"ל התאחדות התעשיינים, ארנון מיברג, מאשים את מנכ"ל משרד הפנים, אריה דרעי, כי הוא "שם ללעג את חוק יציבות המשק" המתייחס לגובה הארנונות ב-87, ומעודד רשויות מקומיות לגבות ארנונות בניגוד לחוק.

מיברג אומר, כי בחוזר מנכ"ל שפרסם דרעי ב-12 באפריל הוא עודד רשויות מקומיות לתבוע העלאות חריגות לשנת 87, מעבר להעלאות בשיעור 22 אחוז שמתיר החוק. התאחדות התעשיינים פנתה לשרי האוצר והפנים בבקשה שלא יאשרו התייקרויות בדמי הארנונה מעבר ל-22 אחוז. כן דורשת ההתאחדות מהשרים האחראים להנחות רשויות שחרגו מעבר להתייקרויות המאושרות, להוציא חשבונות ארנונה חדשים.

בהתאחדות התעשיינים טוענים, כי ביבנה ובקריית-גת נדרשים המפעלים לשלם חשבונות ארנונה גבוהים ב-60-75 אחוז מהארנונה ב-1986, ללא אישור שרי האוצר והפנים.

מהפיכה שקטה בדמי ביטוח לאומי

במסגרת ייצוב המשק בוצעה מהפיכה שקטה בגביית דמי הביטוח הלאומי. המהפיכה החלה כבר ביוני 1986, על-פי סידורים זמניים לשלושה חודשים. בשנת התקציב 1986/87 הפסיד הביטוח הלאומי גבייה של 906 מיליון ש"ח, שכוסו ע"י האוצר. מסכום זה זכו העצמאים ב-106 מיליון ש"ח והמעסיקים ב-790 מיליון ש"ח.

במסגרת התקציב ל-1987 אישרה הכנסת הסדר קבוע להפחתת שיעורי דמי הביטוח הלאומי באופן קבוע. גביית היטל החינוך והיטל הנ"א בוטלה, ובכך הופחתו 1.7% מההכנסה החייבת בדמי ביטוח. באותו זמן הוקטן גם המס המקביל ממבוטחים עצמאים ב-0.5 אחוזים. הפרשת המעבידים מהשכר הופחתה מ-16.2 ל-10.85 אחוז בלבד מהשכר המשולם לעובד, מתוכם 4.95 אחוזים מיועדים למס מקביל. דהיינו דמי הביטוח המשולמים ע"י המעסיקים הוקטנו ל-5.9 אחוזים לעומת 5.35 אחוזים המנוכים מהעובד. במקביל הוקטנו גם תשלומי העצמאים. בסך הכל ישלמו העצמאים והמעסיקים דמי ביטוח הנמוכים ב-24-25 אחוז מרמתם הקודמת.

דמי הביטוח נגבים מההכנסה החייבת שהיא פי שלושה מהשכר הממוצע, המסתכם ב-5,675 ש"ח בחודשים אפריל-יוני השנה ועד 4,900 ש"ח למבוטחים שאינם שכירים.

צ.ט.

קרנות הנאמנות

תשואה של 7% במניות הפסד של חצי אחוז במדד

רק בשליש מקרנות הנאמנות השיגו תשואה ריאלית חיובית בחודש אפריל. חרף העלייה החדה בשערי המניות, פיגרו מרבית הקרנות אחר שיעור עליית המדד המשוערת, בגלל דריכה במקום או נסיגה נומינלית בשערי אפיקי ההשקעה המובילים, כמו מניות ההסדר וצמודי מדד — כך עולה מסיכומים שערכו כלכלני חברת הייעוץ "מיסב".

הקרנות המתמחות במניות השיגו בחודש שעבר תשואה ממוצעת של כ-7 אחוזים. הקרנות המתמחות במט"ח ובבנקים שבהסדר השיגו תשואה של כאחוז אחד ואילו המתמחות בצמודי מדד סיימו את אפריל עם תשואה שלילית של 0.5 אחוזים בממוצע.

הקרנות הטובות ביותר באפריל: "שסק" (אילנות דיסקונט) — 11.1 אחוז, "לסיד" (יוניטרסט) — 10.9 אחוזים, "אבוקה" (יוניטרמס) — 10.7 אחוזים. הגרועות ביותר: "תרשיש" (לאומי-פיא) — [illegible] אחוזים, "מקשה" ו"לשם" (עמידר-המזרחי) — 1.7- אחוזים כל אחת.

א.נ.

ישראל תפתח נציגות מסחרית בדאבלין

ישראל תפתח באירלנד נציגות מסחרית, שתשרת יצואנים ישראליים המבקשים להגביר את קשרי המסחר עם גורמים במדינה זו — כך החליט שר התעשייה והמסחר אריאל שרון.

הנציגות המסחרית בדאבלין תהיה כפופה לנציגות המסחרית של ישראל בבריטניה. בשלב הנוכחי יעמוד בראשה עובד מקומי, העובר בימים אלה הכשרה מתאימה.

אשתקד הסתכם היצוא הישראלי לאירלנד ב-18 מיליון דולר, בעוד היבוא ממדינה זו היה כ-19 מיליון דולר, בעקבות גידול ברכישות בשר מאירלנד חל גידול משמעותי בהיקף הסחר והנציגות המסחרית תטפל בעניין זה. הנציגות תפעל להגברת רכישת הגומלין על-ידי החברות האיריות.

הנספח המסחרי של ישראל בבריטניה, נח שני, שיהיה אחראי גם על המשרד באירלנד, מעריך כי ניתן להכפיל את היצוא הישראלי לאירלנד בתוך שנתיים עד שלוש שנים, על-ידי סיוע ישיר ועקיף של הנציגות המסחרית החדשה.

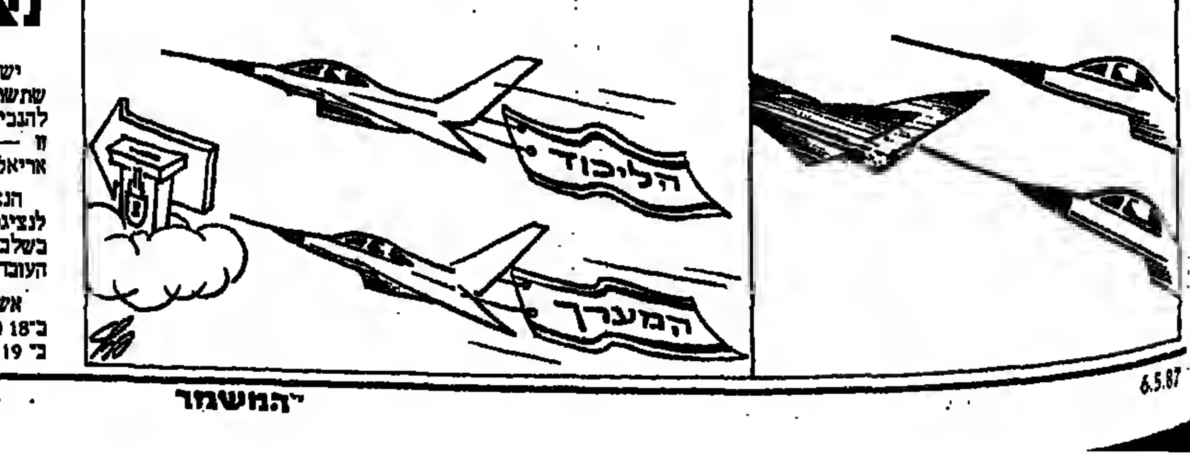

העורך הכלכלי: צבי טימור

מאת דורית גפן

כל הבמה אמ"י

תוכנית הבידור „כל העולם במה" של איגוד אמני ישראל, אמ"י, אשר חתמה את מישדרי יום העצמאות של הטלוויזיה, היתה רפרפת טעימה, שהשאירה טעם של עוד.

יום העצמאות הל"ט היה בסימן התרבות והאמנות, וכי באמני ישראל המובשרים — בקטעי בידור מעולים מתאים לתת את אקורד הסיום שלו.

מעולם, נדמה לי, לא ראינו כמישדר אחד שורה ארוכה בל כך של שחקנים, זמרים, בדרנים, רקדנים ומוסיקאים — כפרץ כזה של קטעי בידור ושירה, שבחלקם לפחות היו מפתיעים ומצחיקים. אי־אפשר למנות את כולם. אך איך אפשר לשכוח את הופעתם ה„פאנקיסטית" של שמוליק רודנסקי, שמוליק סגל, אלכסנדר יהלומי ורפאל קלצ'קין — בשירם של חברי להקת מאשינה „רכבת לילה לקאהיר". או את הקטע הנפלא של טוביה צפיר ואלברט כהן ובניהם יואב ושרון. שתי כלות פרס ישראל מרים זוהר וליאה קניג, הוסיפו בוורסיה אקטואלית של הסומון הידוע מ„אני אוקלי אשת למידות".

הרבה צחוקים גרמה לנו הלהקה האופראית, ששרה את שירי רגי סנדרסון וג'קי מקייטן, ואילו רקדני להקת „בת־שבע" הרביצו הופעה קצרה אך מתשמלת. ציפי שביט ותנה מרון, וריטה שהדטיטה בביצוע השיר „שני אורות בליל". ושחקן היידיש הוותיק חבים, שליחו לא נמ, כמו גם ג'גיה קסלר ובלייבר, שהופעתם היתה הוקדה לתיאטרון היידיש. ואיך אפשר שלא לציין את הופעתם המרליקה של שלושת הגבדים של להקת „הכל עובר חביבי" בפארודיה מצויינת על האחיות אנדרס, והגירסה החסידית של צמד „דעים" לשלאגר של אריק איינשטיין. ומה על המקסש' של תיקי דיין וטליה שפירא — איזה צחוק. ועדיין לא הזכרנו רבים וטובים. כמו שושנה דמארי ורבקה מיכאלי, וירדנה ארזי ובר־אבא ומושנוב, ויהורם גאון ועוד ועוד. מה אפשר לומר על מבחר כזה של המיטב שבמיטב. שעשו לנו פשוט טוב על הלב ועל הנשמה, ואיך לא נשכח — על הצחוק ועל הרטט, ועל כל אותם רגעי הנאה, אלא עם קצת פאתוס — אשרי העם, שאלה אמניו.

דמעה לזכרם

„עקידה" – יוסי ידין וגבי עמרני

יום הזכרון לחללי מערכות ישראל הוא יום זיכרון קולקטיבי. המשפחות, בגלל גודלן המה, אינן נזקקות ליום זה, שהרי הזכרון והכאב הולכים איתן בכל יום ובכל שעה, והזמן אינו רופא. הטלוויזיה והרדיו מנסים מדי שנה להתמודד עם יום הזכרון בתוכניות חדשות, אם כי המסגרת השחורה של השכול והיתמות אינה מאפשרת חידושים רבים. לי, לפחות, השיגרה הבנאלית של קריאת כתבים של הנופלים, או שיחות עם משפחות שכולות, אינה מפריעה. להיפך, תמיד חוזרת ונשנית אותה צביטה, אותה תחושה של הפסד והחסר — עם כל אותם צעירים, ביניהם ברוכי־כשרון, שנעקדו מתוכנו במלחמות הרבות. תמיד גם חוזרת ההזדהות עם המשפחות השכולות, שנחשפות ביום זה מחדש.

ביום הזכרון השנה הופק הסרט „עקידה" מאת עירא רביר ובבימויו של דוני גיניו, בהשתתפותם של יוסי ידין וגבי עמרני. וזוהי גירסה טלוויזיונית למחזה בשם זה. עירא רביד מציג בתמרים שלו מציאות חיים של אבות שכולים. ראייתו רגישה מאוד אך נוקבת, וההפקה של הסרט — הבימוי הקאמרי של גיניו והמישחק המצויין של ידין ועמרני, עושים את הסרט לתעודה אנושית מרגשת מאוד.

אולפן העצמאות

לא היה צורך בווידויה האישי של ברסית גיא במיום מישדרי יום העצמאות של הטלוויזיה, על כך שהיא נהנתה מהמישדרים. היא וגבי גזית עשו עבודה טובה באולפן וניכר היה בהם, כי הם אכן נהנים — אם מהאורחים שהוזמנו לאולפן ושיחזרו מקרים שהיו, כמו למשל על מכת הארבה שפשתה בארץ בשנות החמישים, או טיסת השלום של אייבי נתן למצריים בסתצית שנות השישים. שלא לדבר על קטעי יומני הקולנוע של כרמל וגבע, שאותם נהגנו לא להחמיץ אף פעם, כלכתנו לקולנוע בעידן הטרום־טלוויזיוני. יש משהו מעבר לנוסטלגיה בצפייה באותם יומנים, המראים צרודית נשכחת של עצמנו — איך היינו וכיצד השתנינו, ולגלות כי חלק מהבעיות הריכוטומיות נותרו בעינן בחברה הישראלית.

פרויקט יום העצמאות של הטלוויזיה הישראלית כלל בין היתר את השידור הישיר של פתיחת משחקי הפועל — מיפגן מרהיב בססגוניותו וביופיו, שאפילו כמה נאומים לא הצליחו לקלקלו.

מופע אמנים שהופק בבסיס חיל האוויר, תוכנית על דוד בן־גוריון, מן ההיבט האישי והאינטימי יותר, בהנחיית מני פאר ובהשתתפות בני משפחת בן־גוריון. התוכנית לא ניפצה את המיתוס של בן־גוריון, אך ריככה אותו בסיפורים אנושיים, שגילו מעט את האיש מאחורי המיתוס.

כמו בכל שנה היו לנו גם התוכניות הקבועות של טקס הדלקת המשואות, חלוקת פרס ישראל — וכמובן חידון התנ"ך לנוער. גם מקומם של סרטי הקולנוע לא נפקד, ובבוקרו של יום יכולנו אפילו לשמוח עם הילדים שבין הצופים על ההפקה המקסימה של המחזמר „שלמה המלך" מאת דפנה אילת. איזה יופי של הצגה. גם הטקסטים, גם המוסיקה וגם הביצוע. יותר חביב מחביב.

אלה שנשארו ביום העצמאות בבית יכלו למלא את עיתותיהם הפנויות מול הטלוויזיה, ואפילו ליהנות מחלק גדול מההיצע שהוגש להם.

מסך פתוח

תוכנית „מבט שני" הביאה לנו שני מישדרים רצופים, שהוקדשו למתרחש בבריה"מ. הפרק הראשון היה מרתק, ונתלוו לו גם הסברים חשובים, ואילו הפרק השני היה רובו ככולו קטעים שונים של סרטי החדשות, שנתלוותה להם קריינות ופרשנות של עורך חדשות החוץ, דוד ויצטום.

המיוחד בפרק הראשון היה הסרט של הטלוויזיה ההולנדית, כמדומני, שקיבלה אישור לצלם כמעט בכל מקום בבריה"מ, להוציא אתרים צבאיים ובטחוניים. כבר בראשיתו של הסרט ההולנדי זכינו לראות ולשמוע את המשורר יבגני יבטושנקו כשידו „עיר הלא ועוד מכך", יבטושנקו הצטרף לצוות הטלוויזיה ההולנדי בחלק מצילומיה, והשתתף גם בשיחה מאלפת עם קבוצת צעירים סובייטים, שבה אפשר היה לראות בין היתר, כי הדור הצעיר שם אינו רק שמרני למדי, אלא גם נטול ביקורת היסטורית, ואף אינו די פתוח לשמיעת ביקורת על מנהיגיו ההיסטוריים.

למרות ההסתייגויות מרמתה של התוכנית השנייה, יחסית לראשונה כמובן, שהיתה כאמור מצויינת, הרי לצופה הישראלי היתה זו הזדמנות מיוחדת להתבונן, ולו באופן שטחי, על המתרחש היום בברית־המועצות, להציץ מבעד מסך הברזל, שהוסט מעט הצידה, מאז עלייתו של גורבצ'וב לתפקיד מוביל המפלגה.

בעריכת עלינא תורי

פסטיבל ישראל 87

על גזענות וסובלנות

„אי סובלנות" — התרחשות מוסיקלית־קולנועית, בריכת השולטן

מאת יעל ישראל

בשורה לגרופים של „נפוליאון" ולכל מתגודדי היכל התרבות שבכבר מכינים גרדרובה לאירוע הכי תרבותי של הקיץ, עם או בלי פרוות צינצילה. סנובים, ב„אי סובלנות" כבר הייתם? כשאבל גאנס עוד שיחק תוספת ורק חלם על „נפוליאון". ד.וו. גריפית כבר ביים את האפוס המונומנטלי שלו: „אי סובלנות".

מיספר יצירות ענק של הקולנוע האילם כבר זכו בשנים האחרונות לרסטורציה, ביניהן „מטרופוליס" של לאנג, „נפוליאון" של גאנס, ועתה „אי סובלנות", שהוקרן בפסטיבל אביניון האחרון והגיע לארץ לפסטיבל ישראל. כמו „נפוליאון" גם „אי סובלנות" יוקרן על מסך ענק של 70 מ"מ בליווי חי של התזמורת הסמפונית ירושלים־רשות השידור ובניצוחו של המנצח הצרפתי ז'אק מרסייה (ב־9.6 וב־13.6 בבריכת השולטן). מי שרואה לעצמו בחובה לראות ולהראות ב„אירוע המלכות" על הקורסיקאי הקטן, חייב את זה גם ל„אי סובלנות". סרט פציפיסטי שנוצר בשנת 1916 בעקבות מלחמת העולם הי"ו.

דידיך זו, גריפית הוא ללא ספק החשוב בבמאי הקולנוע האילם, ותרומתו גדולה לקולנוע בכלל, ולתעשיית הסרטים האמריקנית בפרט. היסטוריון הקולנוע קווין ברנקלאו (מי שעשה את הרסטורציה לסרט „נפוליאון") אף הכתיר בתואר: „הבמאי היוצר היחיד באמריקה, שראוי להיקרא גאון". החל מ־1908, השנה בה נכנס לעסקי הקולנוע, יצר גריפית כ־500 סרטים במשך חמש שנים, רובם היו מלודרמות רומנטיות פסטורליות שהשפיעו על המשך יצירתו, ועל הסרטים החשובים שהיקנו לו שם של גאון, בין השנים 1915־20 יצר גריפית את האפוסים ההיסטוריים הגדולים שלו: „הולדתה של אומה", „אי סובלנות", „הדרך מערבה", „שברון הפריחה", ו„לבבות העולם" שגם הוא אפוס תעמולתי על מעורבות אמריקה במלחמת העולם הי"ו.

„אי סובלנות" נולד דווקא מהביקורות השוניות במחלוקות ומאי־הנחת שיצרה „הולדתה של אומה" — יצירת מופת חשובה, שמתרחשת בימי מלחמת האזרחים ועוסקת

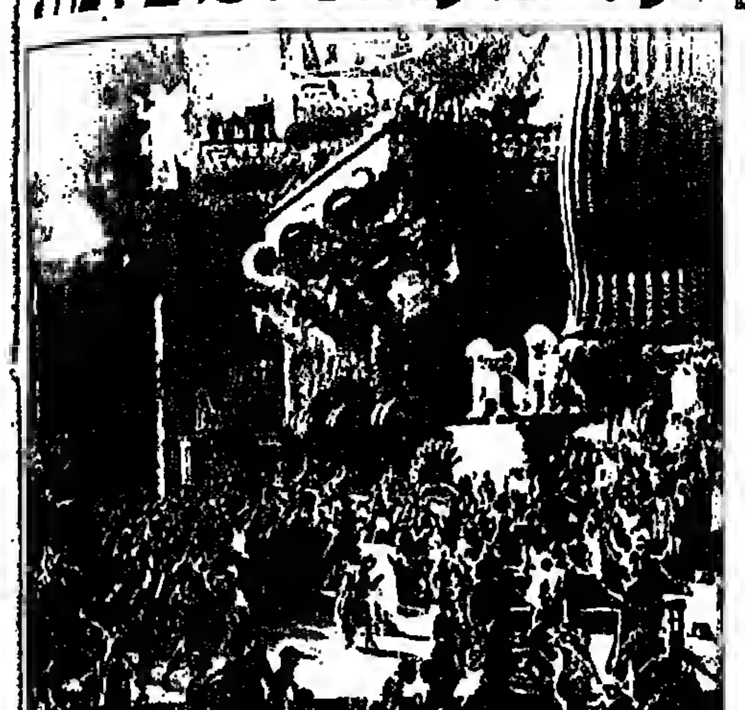

„אי סובלנות" – מסר פציפיסטי

בבעיית הגזענות בדרום הסוער. כמסחבר שגריפית, יליד קנטאקי, בן הדרום הגזעני, היה קצת גזען בעצמו. בסרטו יש הישגים קולנועיים מרהימים בצד מסר בעייתי. הוא ניסה לתאר את הבעיות הבוערות בין הלבנים לבין שחורים. אבל הציג עמדה שוביניסטית מתנשאת.

שיא הסרט הוא אונס אישה לבנה בידי כושי אבור, בעוד „הקו קלוקס קלאן" מוצגים כמאור הדרום וכמושיעי הגזע הלבן. הליברלים של החוף המזרחי לא אהבו את הסרט והאשימו את יוצרו בגזענות. היו אף שניסו לפרש את יצירתו על־פי שורשיו המשפחתיים, שכן משפחתו איבדה את כל נכסיה בעקבות מלחמת האזרחים וביטול העבדות.

גריפית נפגע מהתגובות והחליף את עורו. אם ב„הולדתה של אומה" נציג פני ריאקציונר שמרני, הרי ב„אי סובלנות" שנעשה מקץ שנה, הוא היה לליברל והסרט הוא פציפיסטי לעילא, הקורא לסובלנות ולהתעלות הרוח. אידיאולוגיה עיקבית אולי לא היתה לו. אבל תעוזה קולנועית היתה גם היתה.

הולדתו של „אי סובלנות" אינה ביד־ עם כניסת אמריקה למלחמת העולם ה־ נרתמה הוליווד ונתנה כתף לתע־ ולתעמולה האנטי מלחמתית. באותה ע־ נעשו עוד שני סרטי מלחמה: „האוה־" תומס אינק ו„ציפורי המלחמה" של לואיס סלוניק. אבל „אי סובלנות" היה המגוב־ שבכולם, ספקטקל המחולק לארבעה פרק־ סימליים, כל חלק ממוקם בתקופה היסט־ אחרת, באמצעותם פיתח הבמאי את הנו־ אודות האכזריות האנושית הנצחית בן אדם לרעהו, ואת המאבק המתמשך הטוב נגד הברוטאליות. אחד הפרקים הגדול־ עוסק במחלוקת שבין יהודים לבין נוצרים ב־ המקרא. אצל גריפית ההיסטוריה נפתח־ תיים, בצד מצינות של קרבנות הוא ב־ הרבה אלימות ואפילו סקס שהתאים לכל הוויקטוריאני הקשה של אותם ימים ב־ שחקני הסרט אי אפשר שלא להזכיר ל־ ליליאן גיש האגדית, שתקניתו הקטנה ב־ גריפית, ואת אריך פון שטרוהיים נשוי ע־ בפני עצמו.

קופה

גרשווין ואני

„ג'ורג' וג'יני" במרתף העליון של בית לסין

מאת יוסי ונונו

ג'יני רובין גדלה על המוסיקה של גרשווין, אבא שלה היה מה שנקרא שרוף על גרשווין, הבית היה מלא בו. ג'יני כמתנתרנית צעירה נתפסה לזה. בתחילת שנות ה־70 עלתה לארץ, אבא נשאר בניו־יורק, עכשיו היא מעלה ערב שכולו גרשווין, האבא הספיק לדעת את התודות, והחמיץ את הבכורה. סיפור משפחתי. גם הבעל אליעזר רבין נכנס לסיפור הזה. הוא המתרגם של השירים. מה שבהחלט הוסיף הוצאות.

ג'יני רבין יצאה לאוויר העולם התקשורתי לא דרך גרשווין, ריטה היא שהוציאה אותה מאלמוניותה, ג'יני התפרסמה כמחליפה של ריטה ב„גבירתי הנאוה", מה שמסתבר בלא נכון „הייתי עוזרת מנהלת מוסיקאלית בהצגה, והחליטו שמעדיפים אותי על הבמה. כשריטה חלתה ביקשו ממני למלא את מקומה לחזרות הטכניות. אני החלטתי ללמוד את התפקיד באופן אישי, כי הייתי כועסת בעצמי אם היו מציעים לי את התפקיד ולא הייתי יודעת. בעתונות התפרסם כאילו אני מוחרמורת מה שבכלל לא נכון. נהניתי מאוד."

היא מספרת ששלחה לאבא שלה קטעי עתונות והוא כתב לה שיטה שהיא הצליחה להתפרסם מבלי לעשות כלום ועל זה נאמר החיים תחת ריטה. האמת היא שהקול של ג'יני די מפורסם, כל מי שצופה בטלוויזיה החינוכית יכול לשמוע אותה שרה את שיר הנושא ל„Sing a Song". עכשיו היא מצטלמת לתוכנית חדשה באנגלית (סוף סוף) שתקרא „Sing it".

הרעיון לערב גרשווין נולד בתוך הבית, אליעזר רבין: „ג'יני רוקדת, מעבדת ושרה, חיפשנו חומר שיכול להביא לידי ביטוי את כל הכשרונות ביחד. ג'יני מופיעה ברחבי הארץ. אז הלכתי ותרגמתי שירו של גרשווין שהתקבל יופי ע"י הקהל, תרגמתי עוד אחד וכך עד שהגענו בתוך המופע ל־1/4 שעה גרשווין ומכאן ועד לערב שלם — הדרך קצרה."

ג'יני רבין – גרשווין בעברית

ג'יני: אחר כך התחיל המחקר הגדול. שום שיר של גרשווין לא בסולם שלי, התחלתי לשמוע הקלטות כיניהם מקוריות שגרשווין מנגן בעצמו, ועיבדתי כל שיר למי הביוון שלי.

הבעל מסתבר לא כל כך הכיר את גרשווין „הייתי בור בגרשווין, כשהתחלתי לתקוה, גיליתי שאני האדיוט היחידי בעיר, חשבתי עליו בקמבודיה של מוצרט ודווקא גיליתי שירים מתוקים, נחמדים, יופי אדיר מבחינת משחקי מילים, צלילים, שירים של שמיעה ואת זה השתדלתי להעביר בתרגום: את הצבע, את התקווה ואת ההבדלים בין הסלנג לשפה הגבוהה."

למה בעצם לתרגם, למה לא גרשווין באנגלית? „זה התחיל לא באופן לגמרי מודע. תירגמתי בשלבים. פה יותר טבעי מלעשות גרשווין מתורגם מושר בידי ישראלית ילידת ארה"ב שמנגנת פסנתר. בארה"ב אגב ... חומר נוסף של גרשווין, כ־50 שירים ... שלא הוכרו קודם השמיעה ... הובאו, כי סביר להניח שהתוצר ... הרימה.

השנה היא גם ציון של 50 שנה למותו ... במקרה של רימה לג'יני רבין, ... במקרה, במאי המופע הוא שוקי ... יותר כבימאי של מסות. העם ... אתת וזה ירד לדברין בעייה ... להתחבא בשום דבר. יש ... הכל. ישבנו אצל ג'יני שעות ... שיר בנפרד. אחר ... להוציא את התנועה מתוך ... השירה והמוסיקה ... עכשיו רק נשאר לגלות איך ... בעברית. המופע בבית לסין ... העליון וברחבי הארץ.

בעריכת יואב אביב

לצאת בחיים מתאונה

כבר לפני 40 שנה החלו יצרני הרכב להבין שיש צורך דחוף לייצר בטיחות יחד עם המכונית. הם חששו שמותם של אנשים בכבישים ירתיע לקוחות פוטנציאליים. התמריץ האמיתי היה בשנות ה־60 וה־70, בעידודה של ממשלת ארה"ב. בטיחות – נושא מורכב ומסובך שאינו ניתן למדידה במספרים מוחלטים

אי־אפשר לחשוב על חיים מודרניים ללא תפוצתם העממית והרחבה של כלי־הרכב כפי שהיא מוכרת לנו. מעבר מנקודה א' לנקודה ב' חיוני לפרקים חיינו וכמעט שאין להעלות על הדעת חברה ללא ניידות חופשית ומשוחררת.

המכונית היא מרכיב בסימני בחיי הכלכלה כמו גם בתרבות הפנאי של בני־האדם ואחזקת כלי־רכב היא חלק מרמת החיים המקובלת בעולם המערבי. אולם, כידוע לכל, אין שיגוי חיובי בלא שתצמח ממנו תודפתה: התפתחות התנועה המוטורית ההמונית הגדילה את הסיכון לחיי האדם. סיכון זה נובע מחולשותיה של האינטראקציה שבין שלושת הגורמים: מערכת הכבישים, האנשים וכלי־הרכב.

כבר בימי שחר המכונית הבינו כערבה של בטיחות פסיבית נאותה כמו, למשל, השפעת תיכנונה המוצלח של מערכת ההנעה על אופי הנסיעה. הרעיון הבסיסי של חזית רכב בעלת אזור ספיגה ובשר התקמטות — אחת מן ההגולות החשובות ביותר לבטיחות פסיבית — יושם הלכה למעשה על־ידי האנגלי חיססון כבר בשנת 1932. אך באותן שנים לא עורר הנושא כל דיון ציבורי ולא הוביל לשום פרסום על ניסויים בתחום הבטיחות, נושא זה היה מאבב.

אחרי המלחמה

רק בשנים שלאחר מלחמת העולם השנייה, עם הגידול הדרמטי ברמת המינוע, שחל בין השנים 1955 — 1965, גדלה גם הערנות לצורך להשקיע בבטיחות הרבה יותר ממה שהושקע בה. הסיבה לכך כמעט מובנת מאליה הגידול בתעבורה גרם במישרין לעלייה בכמות תאונות הדרכים. כיוון הפעולה גם נתהה: מציאת אמצעים שיסתדרו את התוצאות המסובבות.

המאמץ המשותף, שאליו חברו מכוני מחקר, גופים ממשלתיים ויצרני הרכב הוביל בעקבית שנות ה־70 להיסוף המגמה. אמצעי התקשורת, על המידע שפרסמו, ומתכנני המכונית, על השיפור בהדרכה והעלאת רמת הנהגים שהביאו, מילאו תפקיד מפתח בתהליך זה. תקנות התעבורה שפורסמו בממשלות השונות, ובעיקר אלה של ארצות־הברית והקהילייה האירופית, איפשרו ליצרני הרכב לפעול על יסוד נסיסים משותפים בלא חשש משאבים.

שיתוף הפעולה בין הגורמים השונים, אשר הוא עוסק אחראים לבטיחות הנוסעים, הגיבו על פי הוראות מה חיוני שיתוף פעולה זה ויצרנים, למשל, פיתחו מערכות חגורות בטיחות משוכללות ויעילות יותר וכאשר הממשלות קבעו את חובת חגירתן. כך שאר המהנדסים ביחד להורדה ניכרת של מספר הנפגעים בתאונות.

כיום, בשונה לחלוטין מן העבר, עירניים ולקוחות להיבט הבטיחותי של כלי־רכבם, השיקולים שבהם דורשים שאחת מסגולות הרכב תהיה בטיחות. יצרני הרכב, לעומתם, נוכחו לדעת כי בטיחות היתה לאחר מקני־ עיונות של איכות הרכב.

אם נשווה את תכונת נסיעתה של מכונית שלפני 50 שנה — או עמידותה במבחן ריסוק — עם מכונית מודרנית, יהיו התוצאות מזעזעות לחלוטין גם למי שאין להם כל מושג בהתפתחות טכנולוגית: מכוניות עתיקות והמכוניות היום כאילו נוצרו בני תקופות מרעיות של כל הרכיבים המשפיעים על בטיחות המכונית ופיתוח הנוסף של רכיבים מכניים וציוד סניטרי, המבוססים על הערכות שיטתיות של כל הוואריאציות האפשריות, שניתן לצפות בהן בבמות העצמה של מבחני הריסוק שנערכו, יצרו שינויים מהותיים במכוניות. רבים מן השינויים הללו אינם נראים ממבט ראשון אך תרומתם להגברת סגולות הבטיחות של המכונית — גדולה.

ברור היום לחלוטין שהבטיחות חייבת להיות מתוכננת כחלק מהותי מן הרכב. היא חייבת להיות מבוקשת, מפותחת ונדרשת במודע.

בטיחות אקטיבית ופסיבית

כאשר אנשי מקצוע מעריכים בטיחות בכלי־רכב הם מבחינים בין שני תחומי בטיחות עיקריים:

● אמצעי בטיחות המונעים תאונות והגופלים בתחום הבטיחות האקטיבית.

● אמצעי בטיחות המקטינים את תוצאות התאונה והגופלים בתחום הבטיחות הסביבית.

צירוף תכונות הרכב משני תחומים אלה מגדיר את בטיחותו. בטיחותו האקטיבית של הרכב מאגרת בתוכה את כל הסגולות הקובעות את תגובותיו והתנהגות הנהג בו. עם אלה נמנים, למשל, ביצועים, תכונות נסיעה, נוחיות, המידע העומד לרשות הנהג, השפעות מזג־האוויר, תיפרוד, דימוור ומערכת ההכוונה וההדרכה של הנהג. רבות מן הסגולות הללו קשורות זו בזו ואף תלויות זו בזו.

הבטיחות הפסיבית של הרכב נובעת מכל האמצעים ההנדסיים שנועדו למנוע פגיעות או לצמצם את חומרתן. מטרתם הראשונית של אמצעים אלה היא להבטיח את הישרדותם ולצמצם את היפגעותם של כל משתמשי הדרך, המעורבים בתאונה ועם אלה נמנים לא רק יושבי המכונית, אלא אף אלה שמחוצה לה — רוכבי אופנועים ואופניים והולכי־רגל. מטרה זו מושגת על־ידי התאמת רכיבי הרכב לפגיעות הפיסיות האפשריות שגוף האדם עלול לסבול מהן, על יסוד הגדרות רפואיות ברורות. מבני כלי־הרכב, הגיאומטריה שלהם ומערכת הריסון ממלאים בתחום זה תפקיד ראשי.

הבטיחות הפסיבית מתפרטת לתחומים רבים שאחד מהם הוא הביומכניקה. תחום זה מספק מפרטים לבטיחותם של משתמשי הדרכים מתוך התייחסות לקני־מידה לפציעה, מכניזמים של פציעה, מידת עמידות הגוף בתעוקה וקריטריונים אפשריים להגנה. ביומכניקה היא הגשר בין רפואה לטכנולוגיה ועל־ידי מימצאיה יוסלו החלטות רבות הנוגעות לתכנון כלי־הרכב ובנייתם.

אנשים ובטיחותם הוא הנושא, שעליו מופקדים האחראים לפיתוח אמצעי אבטחה והגנה במכוניות. עד מה מרכזי שיקול זה בפיתוח מכוניות תעיד העובדה, כי כבר בשלב עיצוב הרכב תופסים שיקולי מיקומן ומבנן של מערכות ריסון לנוסעים מקום מרכזי ביותר במטרה להעניק הגנה טובה יותר על הנוסעים, טובה מזו הקיימת. כדי לבדוק ולבחון אם הפיתוחים והרעיונות החדשים עומדים במבחן המציאות עורכים החוקרים שורה ארוכה של מבדקים וניסויים, אשר במרכזיים שבהם ממלאות בובות דמויות אנשים, נשים וילדים את תפקיד הנוסעים ברכב. הנשלת להתנגשות או מבחן ריסוק — מבחן — מכשול.

קני־המידה הבטיחותיים להתנגשות חזיתית, הנהוגים כיום בארצות־הברית, היו לקני־

ניסוי ריסוק פולקסווגן גולף – תא נוסעים קשוח, חגורות בטיחות ומערכת ריסון – תשובה לבעיה

המידה המקובלים בכל מבחן של התנגשות מבוימת, שבו נוטלות חלק הבובות. קני־מידה אלה מגדירים את מידת הפגיעה המירבית המותרת בבובות, במטרה לבחון אם אמנם מושגים הערכים הללו נמצא על הבובה מיגוון רחב של נקודות מדידה, חיישני כח ותאוצה קולטים בדייקנות את מהלכה של ההתנגשות ומספקים, באמצעות שידור אותות דרך מערכת כבלים, מידע למערכות הקלטה, המפענחות את משמעותם. מלבדם מוצבות מסביב למקום התרחשות ארוע ההתנגשות מצלמות המסריטות את המתרחש מכל זווית אפשרית.

להתנגשות צד עושים שימוש בבובות שונות מאלה של התנגשות חזיתית ושונות מהן הן אלה, המייצגות הולכי רגל. פולקסווגן מעסיקה מספר גדול בובות, שכינויין „אוסקר" על שום דמיונן לפסל הפרס המפורסם, לכל שלל הניסויים שהיא עורכת בשנה ואשר מספרם מגיע לכ־150 בשנה.

ראוי לציין, בהקשר זה, כי מבחני הריסוק מבוצעים מתוך הנחה, שיושבי המכונית עושים שימוש באמצעים, שמעמיד לרשותם היצרן כחגורות בטיחות. לכן, בכל מבחני הריסוק וההתנגשות חגורות הבובות בחגורות בטיחות אלה. זו ההוכחה כי היצרן רואה את חגורת הבטיחות כמרכיב יסודי בתפישת הבטיחות הפסיבית של הרכב.

מבנה הרכב חייב להביא לידי מימוש מיגוון רחב ביותר של משימות. וכאשר לבטיחות הפסיבית של הרכב, יש להדגיש שני תפקידים מרכזיים:

● יכולת ספיגת אנרגיה.

● אבטחת קשיחות ברמה, שתאפשר התקנת רכיבים מכניים ותישא את איזור הישרדות ההכרחי בתוך תא הנוסעים.

מימוש שני תפקידים אלה, באמצעות אזור ספיגת אנרגיה קדמי, תא נוסעים קשיח ביותר ומערכת ריסון — חגורות בטיחות ומושבים בעלי משענות ראש, המגיבים בתיאום מלא כתגובה להתנגשות הם הערובה לאפשרות הישרדות הנוסעים בארוע כזה.

המאמץ הרב ביותר של החוקרים מושקע כיום בארגון בטוח של סביבת הנהג והנוסע במושב הקדמי. הנתונים הסטטיסטיים מלמדים כי מרבית הקילומטרים נוסעים בעלי הרכב כאשר שני המושבים הקדמיים תפוסים בעוד שהאחוריים מלאים לעיתים נדירות יותר. גם קרבת הנוסעים הקדמיים לאזור המועד ביותר להתנגשות — חזית הרכב — והימצאות מיכשור רב באיזור זה עושים אותו למסוכן יותר.

כדי להביא לידי חגירת חגורה, שחגירתה אינה תלויה ברצון הנהג והנוסע הקדמי, פותחו כבר חגורות הנעולות אוטומטית על גוף הנהג והנוסע עם סגירת הדלת. מיקום נקודות העגינה העליונה והתחתונה אף נקבע לאחר שנמצא היחס האופטימלי של בטי־חות/נוחיות. ברכב הניסוי של פולקסווגן ESYW נמצא שמגן ברכיים, הנמצא מתחת להגה הוא אמצעי יעיל להגנת הברכיים, אך ממכלול המימצאים של רכבי הניסוי האחרים התברר כי יעיל וזול יותר לארגן את סביבת הנהג כך שתהיה נטולת זוויות חדות ומרופדת בחומר ספוגי ורך. שיסכך את עוצמת המפגש האפשרי בין הנהג לדפנות המכונית או לוח המכשירים הקדמי שלה. עוד התברר כי מלבד התקנת מוט הגה, הנשבר בעוצמת התנגשות בינונית ומקטין את סיכויי חדירת גלגל ההגה לבטן, יש להמשיך ולפתח אמצעים, שירחיקו את הגלגל מידי הנהג ובו בזמן יצמידו את הנהג והנוסע הקדמי אל מסעד הכסא. כך פותחה באודי מערכת פרוקון־טן, המותקנת לראשונה באודי 80 החדשה.

מפתחי התקני הבטיחות הפסיבית אינם מזניחים שום אמצעי אף כי לעיתים הוא נראה שולי ובלתי חשוב, כמו משענת הראש. מתברר, למשל, מהתנגשויות שבוצעו עם בובות הניסוי במהירות של 24 קמ"ש בלבד, כי זווית תנועת הראש לאחור במושב ללא משענת היא 64 מעלות ואילו במושב עם משענת — 25 מעלות בלבד. תנועה בזווית הראשונה עלולה להביא לידי פגיעה קשה בפרקת ואילו קיומה של משענת ראש מקטין, כמובן, סכנה זו.

אבן הבוחן

מבחני בטיחות אינם מדברים אך ורק ממבחני מכשול, דהיינו התנגשות בין רכב לקיר. מכוניות מוטעות במבחנים אלה אל התנגשויות במכוניות אחרות והתנגשויות ירכתיים הם אמצעי נוסף לבחינת יעילותם של אמצעי הבטיחות. במבחני הגלגול כמו גם במבחנים המסמיים לכאורה תייגים גגות המכונית ועמודיה להוכיח את כושר התנגדותם לסעיבה. מבחן ריסוק קדמי במהירות 50 קמ"ש תואם להתנגשות חזיתית, המתרחשת בין שני כלי־רכב במהירות של 100 קמ"ש.

במבחן מול מכשול קדמי, נבחנת יכולתם של כלי־רכב להפחית את תוצאותיה של ההתנגשות. מבחן זה מאפשר התבוננות מעמיקה במבנה הרכב: האם תא הנוסעים מסוגל לעמוד במעמסים גבוהים והאם אכן הוא מספק איזור הישרדות לנוסעים? אילו מעמסים מופעלים על הנהג והנוסעים והאם הם מורכבים ממטתים קצרים וקשים?

מנקודת מבט של התפתחות עתידית, לא די בהבנת התנהגותם של כלי־רכב בנפרד. כמעט כל ההתנגשויות האמיתיות מתרחשות תוך התקלות של מכוניות בעלות מבנים שונים. הגעות במהירויות שונות והתקלות זו בזו בחלקים שונים (חזית בצד, ירכתיים בחזית וכו'). משום כך, יש היום יצרנים המבקשים להגיע לידי הידברות ושיתוף פעולה בתכנון והתאמת כלי־הרכב אלה לאלה במטרה להבטיח את הגנת כל הנוסעים בכל המכוניות המעורבות בתאונה.

שורה של מחקרים, שבוצעו תוך שיתוף פעולה בין פולקסווגן ליצרני רכב אחרים, אוניברסיטאות וחברות ביטוח הוכיחו כי ניתן לשפר את בטיחות המכונית ללא כל הוצאות נוספות אם מבני המכוניות יתאימו אלה לאלה.

התנגשויות — מכשול במהירויות גבוהות, למשל, מוכיחות לכאורה כי חשוב לבנות מבנה חזית קשה. תכנון כזה של חזית פירושו כי בהתנגשויות המתרחשות במהירויות נמוכות, הדורשות מבנה רך יותר, נעשות גם הן קשות יותר ועלולות לגרום לפגיעות קשות. אם תתרחש התנגשות של מבנה חזית קשה מול דופן מכונית נוסעים, שהיא כמובן רכה יותר. היא תוכיח בכידור את חסרונותיו של המבנה המוצע. לפיכך, הגיעו חוקרי פולקסווגן למסקנה כי בניית חזית רכה נכונה גם מבחינת בטיחותם של הנוסעים. הנמצאים במכונית שאינה מתוצרתם.

המבקשים לראות שינוי דרמטי במבני המכוניות בעתיד הקרוב צפויים לאכזבה. עלות ייצורן הגבוהה של המכוניות ובעי־קר — עליה ניכרת באבטחת בטיחות המשתמשים בתנועה — אינם חדשים ביום, לפי השקפת היצרנים, שינויים דרמטיים, אלא שכלול מתמיד של הקיים תוך תיאום מירבי בין מבנה המכונית, ארגון רשת התעבורה והאנשים המשתמשים באמצעים אלה.

„מתוך אוטופרס" כתב־עת היוצא לאור בחברת פולקסווגן

אשקים – גברים, נשים, ילדים וזקנים

היה מנוע

הגורמים לתאונה

נהוג לחלק את הגורמים לתאונות לשלוש: גורם הרכב, גורם הכביש והגורם האנושי. לגורם הרכב חלק מועט בגרימת סך־כל התאונות, אך רכב שמצבו לקוי עלול להיות הגורם לתאונות רבות. על כן, לעולם אל תנהג ברכב בו ההגה, הבלמים או הצמיגים לקויים. אם צמיג מתפוצץ — אל תיבהל. במקום לבלום — דבר העלול לגרום לאיבוד השליטה ברכב — החזק בהגה בחוזקה והשתדל להתגלגל בקו ישר עד שהרכב ייעצר.

את הגורם האנושי בתאונות מחלקים בדרך־כלל לשני חלקים: הנהג האחר ואתה. אחת התופעות של גרימת תאונות בגלל הנהג האחר היא ההיפגשות באותו נתיב נסיעה עקב עקיפה. סטיה מבוהלת ברגע האחרון מהכביש עלולה לגרום לתוצאות חמורות, אם מבחינים ברכב הבא לקראתך בתוך נתיב הנסיעה בשלב עקיפה ובמרחק קצר. ראשית יש להאט את הנסיעה, לאותת באורות, לצפור ולסטות לימין כמה שאפשר. רצוי לסטות לשולי הכביש, אך אסור לנסות למנוע את ההתנגשות על־ידי סטיה לשמאל הכביש.

הגורם האנושי הוא המסוכן ביותר. כל תנאי הנהיגה המסוכנים הופכים לחמורים שבעתיים אם המצב הגופני והנפשי של הנוהג אינם תקינים: שתיית אלכוהול, נמנום, סחרחורת ומחלות מאיטים את כושר התגובה. תרופות מסויימות מפחיתות את כושר התגובה ותרופות „מעוררות" עלולות לגרום תרדמה לפתע, שעיני הנוהג פקוחות.

הנהג הטוב מחזיק תמיד את ההגה בשתי ידיו. אין להחזיק בהגה בכוח ובהתאמצות, אלא בחוזקה ובבטחון. אותה יש לשים בעת מעבר מעל אבן או מהמורה. נהג טוב משקיף מרחק רב על הנעשה בדרך שלפניו, רואה את המכשולים ומצפה התנועה המסוכנת בעת התנועה ונוהג במהירות יחסית ומתקבלת על הדעת לגבי המצב שנוצר.

תקנות התעבורה קובעות במפורש: לא ינהג אדם בדרך או במקום ציבורי אם הוא שיכור. אדם שיכור על־פי החוק הוא אדם הנתון תחת השפעת של סמים משכרים או מסוממים או אם ריכוז האלכוהול אצלו עולה על המידה הקבועה. אדם ימצא שיכור אם שתה יותר מאשר מאלף כוסית קוניאק קטנה, כוס יין, שתי פחיות בירה. על־פי התקנות רשאי שוטר לדרוש מנהג לבדוק את ריכוז האלכוהול בנשימתו. וכרגע השוטר רשאי ליטול את רשיונו של אדם שנבדק ונמצא שיכור לתקופה של 24 שעות, או ממי שסירב להיבדק לפי דרישת השוטר.

ש. מושקוביץ

אכזבה ישראלית במשחק מרתק

כדורסלני קנדה גברו על ישראל 98:101 לאחר יתרון ישראלי במחצית 54:58

מאת יצחק ויסהוף

נבחרת הכדורסל של קנדה זכתה אמש בגביע מכבי אוסטריו לאחר שגברה בחולון על נבחרת ישראל — 98:101 (58:54). בדיוק באותו הפרש בו ניצחה בקנדה 90:93.

נבחרת ישראל שתפתח החל מהערב בטורניר משחקי הפועל גילתה חוסר יציבות במשחקה. 12 שחקנים שותפו במשחק ולכולם היו עליות וירידות חדות במשחקם. לאוואן מרסר שערך רק שני אימונים יחד עם חבריו לנבחרת גילה חולשה גדולה במשחקו עד ארבע דקות לסיום.

במצב 82:97 לזכות קנדה, 4 דקות לסיום, התעורר לפתע מרסר וסחף את הנבחרת למשחק יעיל ביותר. התוצאה צומקה עד לנקודה — 99:98. השופט ברוך ולינגר פסל קליעת עונשין של מרסר ומנע שיוויון. הקנדי סוננר קלע — 98:101, עדי גורדון ניסה להשוות בסל 3 נקודות אך כשל והנצחון נשאר אצל הקנדים.

קודם לדקות הסיום המרתקות התנהל משחק גברי ביותר כאשר רק במחצית הראשונה נרשמו 54 עבירות לשחקני שתי הקבוצות. בסיום התברר כי שופטי המשחק טור וורניק וברוך ולינגר שרקו ל־36 עבירות.

בשורות נבחרת ישראל התעלה דורון ג'מצ'י, הקפטן הטרי, שקלע 34 נקודות. דורון נחלש בסיום כשהחטיא זריקות בטוחות והכל רק כשהשחקן הישראלי ישב ג'מצ'י על הספסל.

טוטי דניאל שסיים שנתיים בארה"ב סבל מעבירות שהורדקו לו ולסיכך בילה רבות על הספסל. גיל רכלים שותף מעט.

אצל הקנדים בלטו הרכז פסקואלה, שחקן החוץ טריאנו ושחקן הציר ברי מונגר.

ישראל הוליכה לאורך כל המחצית הראשונה כאשר ההפרש השיא היה בדקה ה־15 (32:41) ובמחצית — 54:58.

הקנדים עלו ליתרון ראשון בדקה ה־25 (60:61) עליו שמרו עד לסיום.

מאמן הנבחרת צבי שרף אמר בסיום: "אנו בוחנים הרכבים שונים. [illegible] אירופה. עד אז מותר לנו לנסות דברים".

500 צופים חזו במשחק.

● קלעו לקנדה: מונגר 27, טריאנו 23, טילמן 12, פסקואלה 11, קרפס 0, טקרציק 0, מודיס 8, בתרסון 6, בכרמן 4 וביגלר 1.

● קלעו לישראל: ג'מצ'י 34, מרסר 16, שפע 0, לאופר 8, רוזנברג 7, דניאל 7, גורדון 8, אלימלך 8, הנמלר 3 ושטיינהאואר 2.

ישראל — מערב־גרמניה בפתיחת טורניר הכדורסל

לחובבי הכדורסל בירושלים תינתן הערב הזדמנות לחזות בשני משחקים בין־לאומיים בפתיחת טורניר הכדורסל של משחקי הפועל.

מארגני הטורניר החליטו לקיים את משחקי הפתיחה בירושלים לרגל 20 שנות איחודה מחדש.

במשחק הראשון (שעה 6.50) ייפגשו נבחרות פולין וקנדה. לנבחרת הפולנית יהיה זה מבחן ראשון לקראת השתתפותה באליפות אירופה ביוון. מנהלי הנבחרת בטוחים ביכולתם לזכות בראשות טורניר הפועל. הם סומכים על כושרו המצוין של בובכס, דאריש וליג, שלאחרונה מחוזר אחרי כמה קבוצות אירופיות כדי לזכות בשירותיו בעונה הבאה. הנבחרת הפולנית ידועה כקבוצה חסונה וממושמעת, שאינה נשברת בנקל.

גם לקנדים יהיה משחק הערב מבחן ראשון לקראת הטורניר הקדם אולימפי, שייערך בשנה הבאה.

במשחק השני (שעה 8.30) ייפגשו נבחרות ישראל ומערב־גרמניה. בשורות ישראל יטול חלק לאבאן מרסר, ששב מחופשה בארה"ב. גם חן ליפין שנפגע בסוף השבוע בכתף, יטול חלק במשחק.

ישראל תשחק בהרכבה החזק ביותר. למאמן, צבי שרף יהווה המשחק מבחן ראשון לקראת אליפות אירופה ביוון.

גם לנבחרת המערב־גרמנית יהווה המשחק מבחן ראשון לקראת אליפות אירופה. מאמנה, רלף קליין לא ינהל את המשחק על־פי בקשתו האישית.

הגרמנים מנסים למצוא מחליפים הולמים לדטלף שראמפס וחבריו, שעברו לשחק בארה"ב. לרשותם יעמדו שני שחקני ציר ענקיים: גינטר בנקה (2.21 מ') וכריסטיאן וולב (2.10 מ').

● כדורסל

הפועל נהריה — בלגיה 74:104

הפועל נהריה גברה אמש על בלגיה 74:104 במסגרת אליפות הכדורסל של ספורט הפועלים.

להפועל נהריה הירבה לקלוע יעקב (ג'קי) דוד 26 נקודות ואילו לבלגים קלע ארנולד — 21 נקודות.

באותה מסגרת גברה איטליה על שוויץ 42:133 (15:62) וצרפת ניצחה את פורטוגל 72:76 (59:33).

המשחקים נערכו באולם הפועל נהריה.

נשים: הפועל — ספרטקוס 64:93

נבחרת הנשים של הפועל בכדורסל גברה אמש בגן־השלושה על ספרטקוס בלגיה — 84:68, לאחר 33:51 במחצית, בפתיחת טורניר הנשים במשחקי הפועל.

● לנבחרת הפועל קלעו: גורן 27; מורחי 15; דיאמנט 10; גת 10; קווטינסקי 8; קנציפולסקי 8; וולף 7; בידקן 4; דינרמן 4 וליסניק 2.

● לספרטקוס הירבו לקלוע: ברדיסינג 25 ונלסון 22.

שפטו: ולצר והלף.

במשחק נוסף בטורניר ניצחה נבחרת אליצור את נבחרת מכבי — 61:83 (33:40).

לנבחרת אליצור קלעו: אורלי גרוסמן 34, יניצקי 13, שולץ 13, דרייגור 15, קליין 7, ינאי 5.

לנבחרת מכבי קלעו: ברייליבסקי 18, וילברמן 8, קשטן 7, הנאי 7, גיסטטר 7, פרישברג 6, עקרוב 4, שרף 2 וויגדוש 2.

שפטו נוימן וזילברברג.

אורתז — אלופה ניצחה במשחק שלישי את לימוז' 81:82

קבוצת אורתז זכתה אמש שוב באליפות צרפת בכדורסל לאחר שגברה במשחק השלישי, והמכריע, על לימוז' 81:82 (43:41).

הרכז המצטיין של אורתז, הוסנאגל, העניק לקבוצתו את הנצחון לאחר שקלע 4 שניות לפני תום שתי זריקות־עונשין.

הוסנאגל היה הקלעי הבולט בשורות קבוצתו עם 20 נקודות. ללימוז' הירבה לקלוע תומפסון — 25 נקודות.

בשולי המשחקים

לא היה מה לראות...

איננו יודע כיצד תוכננו את אירועי הספורט במשחקי הפועל. עובדה, אתמול לא היה מה לראות באזור תל־אביב. נאלצתי להתנחם במשחק בין־ארצי ידידותי בכדורסל בחולון, בין נבחרות ישראל וקנדה.

אחרי פתיחה מוצלחת של המשחקים אסור היה להרפות מהתנופה וכבר אתמול היה צריך לשבץ את אחד האירועים הגדולים, המושכים קהל, כמו אתלטיקה, שחייה או כדורסל.

עובדה, כאשר נשאלתי אתמול מה ראיתי, ומה קורה במשחקי הפועל, השבתי: לא כלום. כי האירועים שהיו עדיין לא הכניסו את הציבור לאווירה של ספורט איכותי.

תכנון לקוי — אולי. "תום השקט" שעבר לא היה בו כדי להוסיף מומנטום לאירוע הגדול.

היום כבר יהיה אחרת. בהדר־יוסף ייערכו תחרויות האתלטיקה. אחת "הפנינות" באירוע הגדול. חובה לראות. בירושלים יתחיל טורניר הכדורסל. בו נוטלות חלק ארבע נבחרות לאומיות: מערב־גרמניה, פולין, קנדה וישראל. המשחקים יתחילו להתעורר.

לקראת סוף השבוע יגבר העניין. תהיה צפיפות באירועים. בימים חמישי ושבת תהיה גם אתלטיקה ושחייה. מדוע, לכן, היה צריך ל"בזבז" את יום אתמול.

רציתי לנסוע למטווח בתרי־צליה, כדי לחזות בתחרויות קליעה. הסתבר לי שאלו היו רק... אימונים.

אגב, מדוע לא פירסמו המארגנים את תכנית מופעי הספורט ברבים? טילפנו אלי אנשים — ומספרם לא קטן — כדי לשאול פרטים מתי יתקיימו תחרויות האתלטיקה, השחייה וענפים אחרים. שכן עוד אנשים רוצים לקחת חופשה כדי ליהנות מספורט איכותי. לא כל יום אפשר לראות כזה בארץ. אם זה חסכון במודעות חרי־שתדבר בהחלט לא תשתלם. משחקי הפועל לא הסתיימו במופע הפתיחה. תם רק החלו.

ישראל פז

מלכה לנבחרת הלאומית

● כדורגל

מאת ראובן חגניה

מאמן הנבחרת הלאומית בכדורגל מילואנקו מחייץ' קבע אתמול את שני הסגלים שישחקו ביום שני נגד שתי הקבוצות מן האיים הבריטיים ליברפול, ואלופת סקוטלנד הגוריה גלאזגו ריינג'רס.

מחייץ' זימן לנבחרת הבכירה את קשר בית"ר ירושלים סמי מלכה שיופיע ככל הנראה לראשונה בנבחרת זו. מחייץ' זימן את מלכה משום שמשה סיני, שחקן הפועל תל־אביב פצוע ויש ספק אם יהיה כשיר עד למועד המשחק.

מוזמן טרי אחר לנבחרת הלאומית — אהוד אשש — מבית"ר ירושלים ישחק בנבחרת השניה.

לנבחרת העתודה הוזמן גם כלם טבבי מפתח־תקוה ירון פרסלני המגלה באחרונה יכולת טובה בסדי קבוצתו.

16 שחקני הנבחרת הבכירה הם: רן, אבי כהן (מבית"ר ירושלים), אבי כהן (מכבי תל־אביב), שמעתוב, קלינגר, ל. רוזנטל, דרידי, ברייליבסקי, סיני, מלכה, תקוה, אייזנברג, עובדיה, מלמיליאן, דריקס ואוחנה.

בן קבע מחייץ' את סגל נבחרת העתודה: גינצבורג, בלדב, קדוש, עמר, אלי כהן, אשש, פרסלני, נסים כהן, גורדנה, יגאל מנחם, אלון נתן, ירדן כהן, אופיר שמואלי ואלי יאני.

סגל נבחרת העתודה, ללא שחקני החיזוק שחלקם צורפו מהסגל הלאומי, גבר אתמול על הפועל חיפה מצמרת הליגה הארצית 1:2.

שני הסגלים יתכנסו ביום ראשון ויקיימו מחנה אימונים בשפיים.

[illegible]

סוריי האיטלקית נגד הפועל ישראל. אמש במכון־וינגייט (13:20)

[צילום: אריה קנפר]

סוריי האיטלקית הכניעה את הפועל ישראל — 13:20

● כדורמים

הקבוצה האיטלקית סוריי הובידה אמש בפתיחת טורניר הכדורמים במשחקי הפועל במכון־וינגייט את הפועל ישראל — 13:20.

האיטלקים ניצחו ברבע הראשון — 2:3, בשני — 5:6, בשלישי היה שוויון — 4:4 וברביעי — 4:5.

לאיטלקים הירבו להבקיע: רופי 4; גאטי 5; גנוסנפו 3 ותולה 3.

לישראל הבקיעו: בן־דרור 4; שליט 4; פרייזר 2; קרן 2 ואהוד 1.

תבוסה לנבחרת הנוער

קבוצת הכדורמים הלאס מהולנד הלאומית במערב גרמניה גברה על נבחרת הנוער הישראלית (ישראל ב') 2:17 (1:6, 0:4, 0:3, 1:6).

שערים להלאס: שוצה טורסטל 5, קורט לרס וויטדה דולנר 3 כ"א, סטפן שוצה 2, הולמן וולקר, מיכאל בוק, ריטר אקהרד ומנפרד קרוס 1 כ"א.

שערים לנבחרת הנוער: שגיא ניר ודרור לובן.

המשחק נערך במכון וינגייט.

שפטו ויקטור שטרן ואדריאן מרקו. 50 צופים.

● קשתות

בדיקת ציוד

18 הקשתים, המשתתפים בתחרויות הקשתות, קיימו אתמול אימון רישמי ובדיקת ציוד במרכז שרת בגבעתיים.

בתחרויות, שיחלו היום יטלו חלק קשתים מאנגליה, איטליה וישראל. קשתי בלגיה ביטלו ברגע האחרון את השתתפותם.

הבולטים בענף זה הם פאולין אודוארדס מאנגליה והאלוף הישראלי הוואדר ליטשיץ, שקבע באחרונה 5 שיאים לאומיים.

זורקת דיסקוס מרומניה: אשיג תוצאה טובה

מאת יצחק ויסהוף

כפר־המכביה ברמת־גן, מקום האיכסון העיקרי של הספורטאים המגיעים למשחקי הפועל ה־13, החל לשקוק חיים ביום חמישי.

ספורטאים מרחבי תבל כבר הגיעו. בין המשלחות בלטה זו מרומניה. הרומנים שלרובם זה ביקור ראשון בישראל. הם התפעלו ממזג־האויר המצוין ובילו שעות רבות בבריכת השחייה שבכפר.

בין האתלטיות הרומניות נמצאת מריאנה לונלי־יונגסקו. זורקת הדיסקוס והודפת כדור־הברזל מספר 1 בארצה. מריאנה, בת ה־34, סיפרה כי בשנה שעברה דורגה חמישית בעולם בזריקת דיסקוס והתחרות במשחקי הפועל היא הראשונה שלה השנה.

מריאנה, המתגוררת בעיר קריובה, הרחיקה את הדיסקוס למרחק של 69 מטר והדפה את כדור־הברזל ל־18.84 מטר. "ביסים הספורטים שאני נמצאת כאן יש לי הרגשה שאשיג תוצאה טובה בתחרויות. ולא אאכזב את האנשים התולים בי תקוות".

אלמוג וסידון ניצחו בחצי־המרתון באשקלון

אמיתי אלמוג מהפועל אשקלון ניצח אתמול במירוץ חצי־המרתון במשחקי הפועל כשעבר במירוץ שנערך בעירו, אשקלון, את 21 הקילומטרים ב־1:10.54 שעה.

אלמוג הקדים את שלום לוי מהפועל עמק־חפר — 1:12.01 שעה, ואת ציון נגר מהפועל אשקלון — 1:12.44.

בין הנשים ניצחה רונה סיידון מהפועל עמק־חפר בזמן של 1:54.09 שעה, לפני ליאורה ויסביין מהפועל טולס־צור — 1:38.10 וגורית פרוכטר.

שאר המנצחים היו: נוער — מרדכי בלוך (הפועל נס־ציונה), ותיקים מעל גיל 40 — יורם קסטל (הפועל אשקלון) ותיקים מעל 50 — אורי אליאב (אילות).

במירוץ למרחק 5 ק"מ הגיע ראשון אריק ריגל מאליצור קד צוריים בזמן 16.13 דקות. לפני אברהם אמסלם מהפועל נצרת עילית — 16.17, ומיכה בגן מהפועל הגליל־העליון — 17.08 דק'.

בין הנשים זכתה סול שלום מהפועל באר־שבע — 18.10 דק', כשהקדימה את רחל שמידט מהפועל עמק־חפר — 20.33 דק', ורפאיקה עוזר מהפועל טולס־צור — 22.55 דק'.

1600 רצים השתתפו במירוצים תחרותיים ועממיים שאורגנו ע"י מדור הספורט בעיריית אשקלון והפועל אשקלון.

נצחון לישראל בין הגברים והפסד לנשים בספורט הפועלים

● כדוריד

מאת יוסף חבט

נבחרת הפועל ישראל בכדוריד ניצחה אתמול את פורטוגל — 34:23, לאחר 7:18 במחצית.

הנבחרת הפורטוגלית היתה חלשה ולא היוותה יריב לשחקני ישראל שאת השערים לטובתה הבקיעו: רפאלי 8; שיבי 7; דיין 6; קושניר 4; דון 1; שלוס כהן 2; ודר 2; וליגנר 1; גחמני 1 וורגנפקי 1.

המשחק היה בהיכל הספורט העירוני בראשל"צ, ושפטו בו המכביים ודנקספר מהולנד. לעיני 150 צופים.

בהיכל הספורט העירוני ברחובות גברה נבחרת הנשים של הולנד על נבחרת הפועל ישראל — 11:21 (6:16). שערים לישראליות: ורח 4; אמוראי 5; טיקסי 1; ברכה 1; סעיד 1 וכץ 1.

שאר התוצאות: גברים: שוויץ — צרפת 19:20 (10:10); אוסטריה — איטליה 18:29 (7:14); הולנד — דנמרק 14:18 (5:9). נשים: שוויץ — דנמרק 16:16 (6:7).

★ נבחרת הנוער של ישראל בכדוריד, המתכוננת למוקדמות אליפות העולם, תקיים הערב ב־7.30 בנס־ציונה משחק ידידותי בין־ארצי עם נבחרתה הלאומית של יוון.

● טניס שולחן

נצחון על גרמניה 4:5

נבחרת טניס השולחן של ישראל גברה על מערב גרמניה 4:5 לאחר מאבק צמוד ומרתק.

תוצאות נוספות: צרפת — ישראל ב' 1:5; ישראל ב' — צרפת 1:5; ישראל ג' — איטליה 0:5.

נשים: ישראל — גרמניה 3:5.

המשחקים נערכו באולם ראשל"צ.

● בדמינטון

אלוף בריה"מ לחצי הגמר

סיימון רוזין בעבר אלוף בריה"מ וכיום אזרח ארה"ב העפיל אתמול לשלב חצי הגמר בתחרות הבדמינטון ליחידים.

יחד עם סיימון העפילו לשלב חצי הגמר שלושה ישראלים — הם שניירמן, אמיר מוזס וראובן מוזס.

לחצי גמר הנשים העפילו 4 ישראליות: גלית מוזס, ברברה סרניק, עדית בן שושן ורניאל.

כדורידני קרית־שרת ללאומית

מאת יוסף חבט

קבוצת הכדוריד של מכבי קרית־שרת חולון העפילה אמש, לראשונה בתולדותיה, לליגה הלאומית.

במשחק המכריע שנערך בחולון ניצחו שחקני קרית־שרת את מכבי תל־אביב — 18:22, לאחר 7:11 במחצית.

שערים למכבי קרית־שרת: והבה 6; דיין 6; מסלטון 3; סישר 5; יונב 5; ושני 1. למכבי תל־אביב: תמיר חורורוב 7; רניצגר 4; מאור 2; פלג 2; בלהוסקי 2; וזינבראוב 1.

שפטו היטב הבינלאומים מיכה סלס ויצחק ברנדוין, לעיני 1000 צופים.

שחקני מכבי תל־אביב יתמודדו מול הפועל נופיים, על הכרטיס השני לעלייה לליגה הלאומית.

בראזיל וארגנטינה כבר בסיאול

נבחרות בראזיל וארגנטינה עלו לטורניר האולימפי בכדורגל בסיאול, לאחר שסיימו ראשונות בבית המוקדם בלה פז, בוליביה.

ארגנטינה אומנם נוצחה במשחק האחרון על־ידי קולומביה 1:0, ואילו בראזיל גברה על בוליביה 1:2 משעריהם של ואלדו ומידאנדרינה.

תחרויות האתלטיקה, ענף מוקד במשחקי הפועל, ייפתחו הערב

קופר — האטרקציה בהדר־יוסף

הרץ שחום־העור מארה"ב הוא מהמהירים כיום בעולם בריצות הקצרות ● הגרמני טרנהארדט מקווה לקבוע הישג־שיא בגובה ● גרמניות מצטיינות ירתקו בריצות

מאת יצחק ויסהוף

בריאן קופר מארה"ב יעמוד הערב במוקד פתיחת תחרויות האתלטיקה של משחקי הפועל ה־13 כשיתייצב לריצה הקלאסית למרחק 100 מטר, ריצה המהווה את האטרקציה בכל תחרות אתלטיקה.

קופר, בן ה־21, גמא לפני פחות משבועיים 100 מטר בזמן מעולה של 10.08 שניות. "ביום אני מעדיף שאעבור 100 מטר בזמן של 10.20 שניות" — אמר אתמול האתלט האמריקני והוסיף: "המסלול בהדר־יוסף טוב, אבל קשה. אני רגיל למסלולים רכים יותר, אך זו לא סיבה שלא להצליח. הקהל ייהנה ממני, ואני בטוח כי לאחר שיראו אותי אף אחד לא יצטער שקלווין סמית לא הגיע. אני נמצא כיום ברמה גבוהה מזו של סמית. הוא לא בכושר".

יריביו של קופר בריצת 100 מטר יהיו הסקוטי קמרון שרפ (10.58), האמריקני ולאפ ספירמון (10.21), הפולני צ'סלאב פרדז'ינסקי (10.52), צ'ארלס מאבוירה מאוגנדה ואחרים.

מאבק בגובה

קרב מעניין צפוי היום בקפיצה לגובה. קרלו טרנהרדט ממערב־גרמניה, המנתר לגובה של 2.40 מטר, יפגוש באנגלי ג'ף פארסונס ובאמריקני הוליס קונווי. האנגלי והאמריקני מנתרים לגובה של 2.50 מטר. השיא הישראלי הבין־לאומי של פארסונס 2.251, יהיה ודאי שייך להיסטוריה אחרי התחרויות הערב.

בריצת 400 מטר ייעדר רסותו של גבריאל טיאקו מחוף־השנהב, שהוא מספר 1 כיום בעולם בריצה למרחק זה. טיאקו לא הגיע מאחר שנבחרתו ביטלה בואה ברגע האחרון. בהיעדרו של טיאקו ימקד את מירב הזרקורים מייקל פרנקס מארה"ב, בעל מדליית־כסף באליפות העולם בהלסינקי. הישגו הטוב ביותר — 44.47 שניות. נוסף לפרנקס יתחרו בריצה זו סאנדר ניקס מארה"ב (44.84) ואלויס פורד מברבדוס (45.52).

חוויה נוספת העשויה להקפיץ את חובבי האתלטיקה תהיה הריצה ל־800 מטר. ארוהן קואץ' מקניה יתקל בסטיב סקוט מארה"ב, המומחה לריצת 1500 מטר. סקוט הוא אחד מגדולי רצי ה־1500 בעולם. סקוט, יליד קליפורניה, שיחגוג בישראל את יום הולדתו ה־31, הציב את התוצאה הרביעית בכל הזמנים — 3:47.69 דק'.

גארי וילקי מארה"ב יהיה, כנראה, מלך מקצועות השדה. וילקי קבע — 20.78 מ' בהדיפת כדור־ברזל ו־65.02 מ' בזריקת דיסקוס. גם לפולני סטיגסלאב גוראק יהיה מה לומר.

שיאן טרנהארדט

הערב באתלטיקה

6 — 100 משוכות, קרב־7 (נשים).
6.45 — גובה, קרב־7 (נ).
7 — 400 משוכות, מקצה ב' (נשים); בירון א' (נ).
7.05 — 400 משוכות, מקצה ב' (גברים); בירון (ג).
7.15 — 100 מוקדמות (נ).
7.50 — 100 מוקדמות (ג); גובה (ג).
7.45 — 400 משוכות (נ); משולשת (ג).
7.50 — 10000 (ג).
8 — כדור־ברזל, קרב־7 (נ); בירון (ג).
8.50 — 1500 (נ).
8.40 — 100 גמר (ג).
8.50 — 100 גמר (ג).
9 — 800, מקצה ב' (נ).
9.10 — 800, מקצה ב' (ג).
9.20 — 800, מקצה א' (ג).
9.30 — 200, קרב־7 (נ).

כוכבות גרמניות

גם תחרויות הנשים יהיו חוויה. הרצות המערב־גרמניות למרחקים בינוניים, גבריאלה נוסמאן (28), רביעית בריצת 400 מטר באליפות העולם בהלסינקי (49.75), ובת ארצה מרגרט קלינגר, הרצה המעולה ל־800 מטר (1:57.22), המתמחה גם בריצת 1500 (4:02.66), מבטיחות עניין רב.

האמריקנית אליס ג'קסון תתן את הטון בריצת 200 מטר (23.09). ההונגריה אריקה וסודי תתמודד ב־400 משוכות כאשר יריבתה העיקרית תהיה נציגת קנדה, ג'ואן וול.

עוד אתלטים רבים מבטיחים להעניק לצופים שיגיעו לאיצטדיון בהדר־יוסף היום, מחר ובשבת חוויה ספורטיבית ומופע שטרם נראה כמותו בישראל.

מבין הישראלים ימשכו את מירב תשומת־הלב שלושה צעירים שיגיעו פלימוריים מארה"ב. איתי אילון, אלן גולדרוסר ולאר סורן, בקפיצה משולשת. אילון ינסה לשפר את הישגו ב־100 ו־200 מטר ואילן גולדרוסר ישתדל לשפר את שיאו בריצת 400 משוכות.

פיגל גונן תנסה לנתר למרחק של 6.35 מטר, ודליה נבות תבקש להתעלות בקרב 7. לכבודה של דליה הובאו חמש יריבות מעולות מחו"ל, כדי שיסייעו לה לנסוך את גבול 5500 הנקודות. בנודש ממנה. אם דליה תגלה יציבות היא מסוגלת לממש את הציפיות ממנה.

ג'ואן מחכה לדליה

מאת יצחק ויסהוף

ג'ואן מולנר (20) הובאה במיוחד מאנגליה כדי שתשמש יריבה לישראלית דליה נבות בתחרויות קרב־7.

שיאה של מולנר הוא 5805 נקודות. מולנר לא שמעה מעולם על דליה נבות. וגם הספורט בישראל מהווה לגביה עולם אחד גדול.

ג'ואן סיפרה כי בחרה במקצוע הקרב־7 עוד בילדותה. "אהבתי את כל מקצועות הספורט. לא הייתי מוכנה לוותר על מקצוע כלשהו וכך הגעתי לאתלטיקה רב־גוונית. החלום שלי הוא להגיע לסיאול. לשם כך עלי לנצח בכל תחרות בה אני משתתפת. מיום שאני נמצאת בישראל אני שומעת רבות את השם דליה נבות. אני כבר רוצה להיפגש עמה".

השחיינים מתכוננים למחר בבית הארחה בשפיים

מרקן העדיף לטייל...

מאת יצחק ויסהוף

בית־ההארחה בקיבוץ שפיים מלא ספורטאים. 100 שחיינים באו מעשר מדינות כדי להשתתף בשישה חשונים במשחקי הפועל ה־13.

איתה קרמר, רכז השחייה של משחקי הפועל, סבור כי החל ממחר יהנו חובבי השחייה ברמה גבוהה אצל הנשים: "נבחרת רומניה שיגרה לתחרות קבוצה חזקה ביותר. המתחרות של הרומניות יהיו האוסטריות, המערב־גרמניות, האנגליות והקנדיות. קנדה באה לישראל עם נבחרת המשנה שלה. הבנות נבחרו כמשם אליפות קנדה שנערכה לאחרונה. לבנות נמסר כי אם ישפרו את הישגיהן בישראל יצורפו לסגל הנבחרת לסיאול. זהו אתגר רציני לשחייניות קנדה, ואני משוכנע כי את התוצאות יראו בבריכת האוניברסיטה".

— האם אתה יכול לציין שמות בין האורחות?

● קרמר: שחייניות רומניה נמצאות בכושר. בכל יום שוחות הבנות 15 ק"מ, דבר שלא מקובל בארץ. בנוסף לשחייה עוברות בחדר־כושר. מטרת התרומות היא אליפות רומניה כעוד 3 ללומיניצה דוברסקו, שהיא מחזיקה את המרחק של 100 מטר, חופשי, זמנה — 56.33, היא רק בת 16, חברתה סיגרטו אנטה (15), היא שחיינית גב מעולה. לפני שנה סיימה שנייה באליפות אירופה (2:16.0). גם נבחרת קנדה שיגרה קבוצה רצינית. ג'ניפר מסינגד (22) היא הידועה מכולן. ג'ניפר שוחה 50 חופשי (26.74), 100 (58.55) ו־200 (2:05.05), והיא תהיה ללא ספק אחת המובילות בתחרות. חברתה של ג'ניפר, מריט טוקסין, זכתה בתחרויות המכביה במישחים ל־200 חופשי, 400 ו־800 מטר".

— מי יבלוט בין הגברים?

● קרמר: אדריאן מורהאוס מאנגליה הוא אלוף אירופה ב־100 מטר חזה (1:02.28), הוא השיג את התוצאה הטובה בעולם בשנת 1986. גם באליפות העולם היה ראשון אך נפסל. מורהאוס מהווה רמות מיוחדת במינה. הוא יתקל בגרלד מרקן ממערב־גרמניה, בעבר אחד הטובים בעולם במישחי החזה, אך גילו 27, מתחיל להוות בעייה לגביו. מרקן הצהיר כי בכוונתו להשתתף במשחקי סיאול, והוא מתאמן לשם כך במרץ רב".

מרקן לא שהה אתמול בשפיים. בעוד שחבריו מתאמנים הוא העדיף לטייל בארץ.

נלו בילדרמן, המנהל המקצועי של נבחרת ישראל, סיפר על נבחרתנו היא... נבחרת תקוות. "אנו מקווים שהתוצאות יהיו בהתאם. השחיינים צעירים וקשה לתבוע מהם לחשוב שיאים ולהתקרב לשיאים קיימים. כל שחיין שישפר את התוצאה האישית שלו נראה זאת בהישג".

שיאן־עבר מרקן

שני שיאי עולם בהליכה

המקסיקני קרלוס מרסנאריו והסובייטית אולגה קריסטופ, קבעו שני שיאי עולם בהליכה, בתחרות שהיתה בניו יורק.

המקסיקני חגג יום הולדתו ה־30, כשעבר 20 ק"מ בשעה ו־19:24 דקות ושיפר בשש שניות את השיא הקודם של הצ'כי יוזף פריבילינץ, שנקבע לפני ארבע שנים.

קריסטופ עברה 10 ק"מ ב־45.22 דקות ושיפרה את שיאה הקודם מלפני שנתיים, שעמד על 44:14 דקות.

הישג מרשים ב־400 מטר

הרץ האמריקני הארי ריינולדס בן ה־22, קבע בקולומבוס, אוהיו, את ההישג השלישי בטיבו בכל הזמנים בריצת 400 מטר — 44.09 שניות.

השיא העולמי של האמריקני לי אבנס באולימפיארת מקסיקו (1968) עמד על 43.86 שניות וההישג השני שייך ללארי ג'יימס (43.97), שנטל את מדליית הכסף בריצה זו באולימפיאדה.

כוכבת רומניה דוברסקו

● קליעה

אלופים ושיאנים בתחרויות הקליעה

יון קורנלין מרומניה, אלוף אולימפיאדת מוסקבה וסגן האלוף מאולימפיארת מונטריאול, הוא המועמד לנצחון בתחרויות הקליעה באקדח צלליות, שייפתחו הבוקר במטווח האולימפי ע"ש יגאל אלון בתרי־צליה.

קלעים משש מדינות (ארה"ב, גרמניה, רומניה, אנגליה, סקוטלנד וישראל) יטלו חלק בתחרויות באקדח וברובה, שיהוו מבחן לנבחרת הישראלית ערב קביעת הסגל האולימפי.

הנבחרת הרומנית באקדח תותשי היא אלופת אירופה ומחזיקה בשיא העולמי לקבוצות — 1719 נקודות מתוך 2000 האפשריות.

בנבחרת האנגלית למשחקים כלולים שני קלעים: ג'ף רובינזון, המחזיק בשיא העולמי בירי באקדח אוויר, 40 כדור (387 נקודות) ובשיא הבריטי בירי 60 כדור (587), ויו האנסר, ארבע פעמים אלוף חבר העמים הבריטי באקדח צלליות.

הישראלי הבכיר בתחרויות האקדח יהיה גרי ארמיסס, שקבע בתחרות "בניטו חוארס" במקסיקו הישג טוב באקדח חופשי (551 נקודות) ועמד בדרישות של היחידה לספורט הישגי.

טקס זכרון לחללי מינכן

מחר, יום חמישי, 7.5.87 יהיה טקס הנחת זר־זיכרון על קברי רא חללי מינכן.

את הטקס, הנערך ביוזמתה של שגרירות גרמניה בישראל, יארגן נשיא הוועד האולימפי של מערב־גרמניה, וילי דאומה, שהיה יו"ר הוועדה המארגנת של המשחקים האולימפיים במינכן 72'.

אל דאומה יתלוו מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, ראש מטה משחקי הפועל, גיורא גלור ומנהל אגף הספורט בהפועל, עמי שלף.

אייל שטיגמן — מורהאוס וטרקן מחכים

אייל שטיגמן בא מארה"ב להתמודד במשחקי הפועל

השיאן הישראלי עובד כמלצר ומתאמן בשחייה

מאת יצחק ויסהוף

אייל שטיגמן, השיאן הישראלי ב־100 ו־200 מטר חזה, יעמוד החל ממחר, במוקד הזרקורים של תחרויות השחייה במשחקי הפועל ה־13, שיהיו בבריכת האוניברסיטה ברמת־אביב.

שטיגמן מתגורר כיום בלאס־וגאס שבארה"ב: "אני מפרנס את עצמי בכבוד. הכוונה שלי לאסוף כסף כדי להמשיך ולממן את אימוני השחייה שלי. לשם כך אני עובד כמלצר באחד המלונות הגדולים של לאס־וגאס. שם ישנה דיסקוטק שהיא המפורסמת ביותר בעיר ההימורים. כל הכסף שאני משתכר הולך למען קידומי בשחייה" – אומר השיאן הישראלי שהוא כיום השחיין מספר 1 שיש לישראל.

אייל, בן ה־24, אינו מתבייש בעבודתו. "אני מתאמן במועדון ימק"א בהדרכת המאמן ויק הקר. יחד עמי שוחים ומתאמנים מספר שחיינים שיהיו בעתיד הקרוב מבכירי השחיינים בארה"ב. הבנות במועדון ימק"א יכולות להתקבל בכל אוניברסיטה במילגה מלאה. אנו מועדון קטן, אך איכותי. כל השחיינים בימק"א יכולים להיות שיאני ישראל. אני מרגיש שם מצוין מאחר שאני מקיים את עצמי, אני שלם בדברים שאני עושה. זו האפשרות היחידה שלי להמשיך בשחייה. בארץ יש אמנם תנאים טובים. אך אין לי עם מי להתאמן ואין לי תחרויות ברמה. המטרה שלי כיום – היא סיאול. אני שוהה בארה"ב מאחר שלצערי אין כיום בארץ שחיינים שניתן לתקוט אותם בחרות".

מייד לאחר משחקי הפועל מתכונן אייל שטיגמן לצאת למערב־גרמניה. "אצטרף למחנה־אימון עם נבחרת מערב־גרמניה. אולם הנסיעה לגרמניה תלויה בטוב־לבם של ראשי הספורט בארץ. אם הם יהיו מוכנים לסייע לי בשחייה בגרמניה אפיק מכך תועלת, ולא יהיה חבל על זמני".

לאייל שטיגמן ביקורת על הקורה בענף השחייה בישראל: "בשום ענף ספורט רגיל לא משתק תפקיד. אבל אני, בן 24, מרגיש זקן – וזקן בגלל אנשי הפוליטיקה בשחייה. אין לי מאמן בישראל, וזו הסיבה שנסעתי לארה"ב. שם אני משלם למועדון 60 דולאר בחודש שהם מוקדשים לתחרויות ולאימונים. מי שרוצה בשחייה יעוד צריך להשקיע בה. אני מוכן לתת את הכל עבור הדבר שאני אוהב. אני בארה"ב למטרות שחייה בלבד. לעתים אני עושה סקי בווטח".

כשנשאל אייל איזה נבחרת מצא, שהגיע לישראל ענה: "לא מצאתי כלום. מה שיש זה אותו דבר שהיה בעבר. רק חבל אינדי יותר. אני יכול לקוות בכל לב שהספורט בישראל יעניק יחס נאות לצעירים".

עד כאן, אייל שטיגמן, שלמרות דבריו מקווים ראשי השחייה בארץ שיקבע תוצאות טובות במשחקי הפועל וישבור את מינימום הכניסה לסגל סיאול — 1.03 ב־100 מטר חזה ו־2:22.0 ב־200 מטר. כדאי לא לשכוח שיריביו במשחקי הפועל יהיו הבריטי מורהאוס והגרמני מרקן.

היום במשחקי הפועל

המוקד — אתלטיקה וכדורסל

● אתלטיקה: האיצטדיון בהדר־יוסף, 7 — ראה תכנית כשבצת.

● כדורסל: האולם בירושלים. טורניר בין־ארצי: 6.30 — קנדה — פולין; 8.30 — ישראל — מערב־גרמניה. בנהריה, אליפות ספורט הפועלים: 4.30 — פורטוגל — שוייץ; 6.30 — איטליה — בלגיה; 8.30 — ישראל — צרפת. בקרית־אונו, טורניר נשים: 6.50 — הפועל — אליצור; 8.30 — מכבי — ספרטקוס בלגיה.

● כדוריד: אליפות ספורט הפועלים באוניברסיטת תל־אביב: 5.50 — שוייץ — פורטוגל; 8.30 — צרפת — ישראל (בית א'). ברחובות: 5.50 — דנמרק — איטליה; 7 — אוסטריה — הולנד (בית ב'). נשים: אוניברסיטת ת"א: 7 — דנמרק — ישראל; ברחובות: 8.30 — הולנד — שוייץ.

● כדורמים: במכון־וינגייט: 6 — הונגריה — ישראל א'; 7.30 — איטליה — מערב־גרמניה; 8.45 — הונגריה — ישראל ב'.

● אופניים: מירוץ בנצרת־עילית לחיפה, דרך עפולה, ואדי ערה וואדי מילק, מרחק של 130 ק"מ. הזינוק ב־8.30 בבוקר.

● טניס: מגרשי הפועל ת"א, 10 — משחקי יחידים לגברים ולנשים.

● טניס־שולחן: ההיכל בראשל"צ, מ־9 — זוגות גברים, נשים ומעורבים (סיבוב ראשון), 5 — קבוצתי, גברים ונשים — גמר.

● קליעה: בתרי־צליה, 9 — אקדח צלליות, גברים, 60 כדור מ־25 מטר. ברעננה, 12 — אקדח רו־קרב, גברים, 60 כדור מ־25 מטר.

● סיף: עכו, 8.30 בבוקר, 1 ו־5 — דומת יחידים; חרב יחידים — מוקדמות וגמר.

● כדורעף: בעין־החורש, טורניר נשים: 7 — נבחרת הנערות של ישראל — ניס, צרפת; בהערגן: 7 — אליצור — ארסנל, אנגליה.

● בדמינטון: בשדות־ים, מ־9 בבוקר — יחידים, רבע־גמר; זוגות — שמינית־גמר. 4 — זוגות רבע־הגמר.

● קשתות: כית שרת בגבעתיים, מ־9.30 — יחידים גברים ונשים.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 279 בגוש 8267 רח' ויצמן מס' 62 בחריגה מאושרת מבוקשת כהקלה: עד 5% בניה, 74 ס"מ בקוי בנין צדדי.

את התכנית 418/87 ניתן לראות במשרדי הוועדה. תיק בנין 9א. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי
יבנה

על פי חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 סעיף 149, הועדה המקומית לתכנון ולבניה יבנה נתבקשה לאשר בית מגורים ברח' הגלעד 50 שכונת נאות שו"ד יבנה, גוש 3510 מגרש 9036.

חריגה בקו בנין אחורי 9% שהם 45 ס"מ מתוך 5.00 מ'.

אם לא תתקבלנה התנגדויות תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו, תאשר הועדה את התכנית.

מר יהודה ברום, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה
ת.ד. 3 יבנה

עיריית חיפה
משרדי מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה רחוב ביאליק 3, חיפה טלפון מספר — 04-640775
פנ"228

הודעה עפ"י סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1960

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י: מר אליהו שמש לאשר תוספת בניה ברח' גורדון 9, רמות-רמז, חלקה 110 בגוש 11200.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות: 1. עודף שטח מעל למותר. 2. חריגה למרווח הקדמי.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00-11.30. המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר ינובין
סגנדס העיר

מרחב תכנון מקומי
כפר-סבא

הודעה על פי סעיף 149
לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה-1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשת להתיר חלקה 129 בגוש 6440, רחוב ירושלים 50, הקלה כלהלן:

הוספת מרפסת המהווה סטייה של 1.5% מהמותר.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הוועדה המקומית בכפר-סבא, רחוב וייצמן 137, בשעות קבלת-קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, כפ"ס

מרחב תכנון מקומי
כפר-סבא

הודעה על פי סעיף 149
לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה-1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר חלקה 26 בגוש 6439, רחוב הרצל הקלות כלהלן:

1. תוספת 6% לאחוזי הבנייה המותרים 351 מ"ר.
2. 10% בקו בניין צדדי מצד צפון וקו בניין אחורי.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הוועדה המקומית כפר-סבא, רחוב וייצמן 137, בשעות קבלת-קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, כפ"ס

הוועדות המקומיות לתכנון ולבניה
"שורונים — צפון השרון"
רח' שטמפר 5 נתניה
ת.ד. 2121 טל' 053-36573

נמסרות בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הוגשה לוועדתינו בקשה להרשות: תוספת בניה לבית מגורים בהקלה של 8% גוש 8024 חלקה 47 מגרש 2041, אבן יהודה.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו המנומקת בכתב לוועדה המקומית לפי הכתובת הנקובה תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

צבי חרות
יו"ר הועדה

עיריית פתח-תקוה
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
פתח-תקוה

הודעה על פי סעיף 240 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה לנתון הקלה בגוש 6373, חלקה 541, ברח' מאפו מס' 4. לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור א' בו מותר להקים בניין דיור בן ב' קומות 30% בנייה בקומה. בקשה בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 2 קומות 34.51% בנייה בקומה.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ר. תבורי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, פ"ת

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל-אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב—יפו בקשה ליתן אישור להקלה לאחוזי בניה במסגרת 6% והקלה לסדרגולות מחוץ לקו בניין אחורי ברחוב שוהם מס' 25, גוש 6624, חלקה 221, תיק בניין מס' 2/0860-025 בקשה מס' 862379.

בעל קרקע או בניין או הסחויק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אי-שור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן-גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העיריה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל-אביב-יפו

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי
פתח-תקוה

הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח-תקוה הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1230/40" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: ביטול שטח ציבורי פתוח.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6394 חלקות 46, 48, 303, 304, 202.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על-ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

ועליה לכלול פרום הנימוקים להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

רב שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
תאריך: 18.3.1987

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי לודים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1963, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: "שינוי תכנית מפורטת מס' גז/414/3".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: נ' 4449, 4794, 1481, בית נחמיה.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת קווי בניין, שטחים לצרכי ציבור ודרכים.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3306 ה' תשמ"ו, עמ' 1466 ובעתון בוקר "הצופה" מתאריך 14.2.86 ובעתון ערב "חדשות" מתאריך 24.2.86 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף "על המשמר" מתאריך 24.2.86 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

תאריך: 16.4.87 א. והבי — מ"מ יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.05 שעת בוקר. 08.15 ארץ מולדת — המלחמה לעצמאות וכו'. 08.40 אנגלית ר. 09.00 מדעי הטבע ויסודי — איך גדלים ודעים. 09.20 אנגלית ז'. 10.00 שעת בושר. 10.10 מדעי הטבע ה'-ו' — מסע השינויים של המזון. 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — פרחים לחג העצמאות. 11.00 חשבון ו' — סקטיין האף והקטיין גראף. 11.15 אנגלית (י"א-י"ב) — Hello Israel - Sports spots

11.30 מושגים ביהדות — וקשרתם לאות. 12.00 טלטקסט — עד כאן — אתמול במשפט דמיאניוק. 12.25 אנגלית י'. 13.00 מדעי הטבע ועי"ו — התפתחות מתא הביצה לאורגניזם בוגר. 13.30 גיאוגרפיה — החיים במריכות גיאוגרפיות. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: ותא — מבנה ופעילות — התפתחות והתמיינות תאים. שנות חיינו הראשונות — עולמם של בני השנה. סבוא למדעי החיים — תהליך התחדשות על לכה. 16.00 חיפוש האוצר האבוד — פרק 4. 16.30 סרסר נחמר — מה עיגול יכול. 17.00 מיצחים — שעשועון טלוויזיה. 18.30 מדינת ישראל נגד ג'ון דמיאניוק — משדר סיכום של ערב חדש. 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר. 17.30 שמיניות באוויר — מגוון לנוער בשידור ישיר. התכנית תארח הפעם ילדי בציגויות זרות, שהוריהם משרתים בארץ. מנחים: דליק ווליניץ וסוליס. 19.30 קיצור החדשות (ערבית). 19.32 חירון דמאראן — פרק שני מן ההצגה אל'איאם לטאהה חסיין (ערבית). 19.00 על ספרות ותרבות (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 בחורות מכט. 20.02 בצוותא — עם הרב אורי וגרה. 20.30 תצפית — מגזין דו-שבועי לענייני צבא וביטחון. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 מוקד. 22.00 עסקה גרועה — סרט טלוויזיה אוסטרלי. 23.35 ספסוקו של יום. חדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר". 07.00 "בהאזנה נינוחה". 09.00 "קונצרט בוקר". 11.57 "מגישים שיר" — נתן אלתרמן. 12.00 "אסנים כאולכר". 13.05 "בהאזנה נינוחה" — פרסל בעיבור סטוקובסקי: "קינת דידו" ... ליסט: הונגריה 1986 ... 18.00 "מוסיקה ויהר" — יצירות ... 20.00 "אינטרלוד" ... 23.10 "מחוזרי יצירות" — מוצרט: סונטות לחליל שומאן: שירים.

רשת א'

07.00 "רדיויקל" — תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 "תונה" — עם בני הגרל. 09.27 משפט דמיאניוק — שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים. 13.05 שירים עבריים. 13.30 חדשות ויומן בצרפתית. 12.40 חדשות ויומן באנגלית. 14.05 "בראש צעיר" — מכוון יומי לילדים ולבני נוער. 16.27 "תשלה הדעת לכלי" — בשתוף האוניברסיטה הפתוחה. 18.53 משפט דמיאניוק — שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים. 19.00 "שואל בעניין". 19.20 סרקי היום בחנ"ך. 19.30 שידורים לעולים. 02.05 "חבר מאתו מכב" — תכנית היכרות דיוזיונית בשידור חי — עורכת ומנחה: מילכה למרן.

רשת ב'

05.05 "הבוקר הזה". 06.05 "קושים עייד" — עם בני גנית ושלום קיטל. 09.05 "ביקור בית" — עם חיים קינן. 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגזין יומי. 11.50 "סעו לשלום" — עם גדעון הוד. 12.30 "אלף-אלף" ב"בית" — עם אהוד מנור. 13.00 "בחצי היום" — חדשות ופומונים. 14.05 "לראות או לא לראות" — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 "בת צחוק" — הווי ושעשועים. 15.55 "רגעי קסם". 16.05 "שירים ממליצים". 16.55 "קוראים ספר" — קוראים ממליצים. 17.05 "יומן בלכלה". 17.30 "על מסטרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 18.05 "יש שאלות" — עורך ומנחה איתן אלמוג. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה" — עורך שלום אורן. 20.35 "מבט לעניני צבא וביטחון". 20.05 "לפולקלור" — "לילות סמרר" — לקט ממופע סוסבר שהתקיים באולם דואר בכר בירושלים. 21.05 "השושנה פורחת" — לקט רומנסות ושירים ספרדיים. 22.05 "מחפשים את המטמון" — מנחה: משה סימרה. 00.15 "בימה ומסך" — לקט קטעים מתוך מחזות מוסיקלים ופרסים.

גלי צה"ל

06.05 "צלילי בוקר" — שירים עבריים. 06.30 "מקוחים עין" — החדשות הראשונות של היום — עם מירב אשיד. 07.07 שבע

אסם שבע — עם אלבס אנבקי. 07.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה זכנית. 08.05 "אילה בוקר" — עם אלי יזראלי. 10.05 "הסטיית 101" — עם מיכל ויג. 11.05 "נבון לעבשד" — עם רפי רשף. 13.05 "ניקום טוב באמצע" — עם אורלי יניב. 14.05 "רה יוכי" — עם ... 15.05 "מה יש" — עם ... 16.05 ארבע אחר הצהרים — שעה של שירים עבריים. 16.51 באופן צילולי — סיוטו של אבשלום קור. 17.05 "ערב טוב ישראל" — עם רן יגיל ועל רן ובוני סב"ד. 18.05 "עד ישורר" — מגאזין לענייני צבא ובטחון. 18.15 "משולש" — עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזר. 18.17 הודעות לחיילים. 19.05 "שירים מכאן" — שירים עבריים — עם שירה גדא. 19.00 "תיק פלילי 171/86" — כדיות יצראל נגד גון איבאן דמיאניוק — יומן מיוחד לסיהור ארועי המשפט. 20.05 "שאלות אישיות" — יעקב אגמון משוחח עם הסופר יורם קניוק. 21.05 מבט לחדשות. 21.30 סומנים יצראליים. 22.05 "על הרבש ועל הבפאק" — שירים שהתחברו אוהבים. 23.05 "עשרים וארבע" — היום שהיה — עם ירון וילנסקי. 23.55 "שיחת חצות" — עם קולט אביטל. 00.05 ציפורי לילה קלאסיות — עם אריאל כהן. 02.05 לא רוצים לישון. 03.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל 2

19.05 "רדיו רדיו" — עם יואב קוטנר. 20.05 "סבבבבסיס" — מידע, ר"שים, מעשי רדיו ומוסיקה לחיילים שנשארו בתורנות — עם משה בורר. 22.05 "על הרבש ועל הבפאק" — שירים שהתחברו אוהבים. 23.05 "קול הג'או הוה" — עורך ומגיש: ... קרסל.

רשת ג'

06.11 "בחורה לאושר" — להיטים ותיקים. 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — שירים ופזמונים ישראליים. 08.05 "מה, כבר תשעי" — עם אבי אתגר. 10.05 "שבעים מי יודע". 11.05 "אהבה זמיונית" — עם יוסי סיאם. 12.05 "רק מוסיקה" — רם ב'ניי תול" — עם מנתם פרי. 14.00 "סמין חוור". 15.05 "חדש, חדש ומחודש" — עם שרש עטרי. 16.05 "הצגה יומית" — עם יקיר אביב. 18.05 "הצעקה האחרונה" — עם יואבל דביר. 20.05 "לי ולך" — שיר וברכה. 21.05 "צליל מכוון". 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל-אביב

4.30, 7.15, 9.30	
אסטור: קשוחים שבאלה	7.11, 9.40 .ג
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים	7.15, 9.30 .נ
בן-יהודה: שמתי כרו למודה	7.15, 9.30 .5
גת: תנות קטנה ומטריבה	6.15, 9.15 .13
גורדון: אהבה נגוכה	7.00, 9.30
דקל: קרוקודיל דנדי	7.15, 9.30 .נ
דרייב אין: שמתי כרו למורה	7.10

דרור: פרצוף לוהט	7.15, 9.30 .5
לימור חדש: הניקור באחרי	
גת-כנען: 10 א.ג מ"ר גרניקה	4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: גילכורות 52	7.10, 9.10
סינמה 2: חנה ואחיותיה	7.15, 9.30 .5
סאר: ללא רחמים	7.30, 9.30 .5
פאר: כשי כלו	7.15, 9.10 .12
בריאן כוכב עליון	23.30
דיזנגוף:	
חן 1: צבע הכסף	7.10, 9.30 .5
חן 2: פשעים שבלב	7.25, 9.45 .5
חן 3: אל תקרא לי לבן	7.40, 9.45 .5
חן 4: חטיפה ועימה	7.40, 9.45 .5 .11
רמ 5: גלשוע אתמול והיום	7.40, 9.45 .5 .11
שחף: פלאטון	4.30, 7.00, 9.30
תל-אביב: נער הזהב	7.15, 9.30 .5
תכלת: דרכה לחצות	4.10, 7.00, 9.15

רמת-גן
אואזיס: ללא רחמים	6.40, 9.30 .4
לילי פלאטון	7.15, 9.30
ארמון: קרוקודיל דנדי	7.10, 9.45 .5

רבינג:
גן 1: קשוחים שבאלה	7.20, 9.40 .5
גן 2: חנות קטנה ומטריפה	7.30, 9.40 .5
גן 3: אהבה נגובה	7.10, 9.40 .5
גן 4: אל תקרא לי לבן	6.15, 9.15

ירושלים
אדיסון: נער הזהב	4.10, 7.15, 9.30
אורנע: אהבה גנובה	4.30, 9.13
בית אגרון:	
אהבה בגרמניה	18.00
אפוקליפסה עכשיו	19.45
אורסאו נגדו	22.15
בסיס: פלטון	4.10, 7.00, 9.30
אורגיל: אל תקרא לי לבן	4.30, 7, 9.11
מיטשל: ילדים חורגים לאלוהים	7.00, 9.05
כמדר: חנה ואחיותיה	7.00, 9.10
הבירה: האינבסלוטר	4.10, 7.15, 9.15
אדיון:	
אור 1: קרוקודיל דנדי	4, 6.10, 9
אור 2: להתחתן שנית	4.10, 7.00, 9.00
אור 3: ג'ק פלאש הקופץ	6.10, 9.00
אור 4: תליפת ערב	4.10, 7.00, 9.00
ערין: מלבורת 12	4.10, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים: כם הדמים	18.10

חיפה
ארמון: קשוחים שבאלה	4, 6.30, 9.00
אורה: פלאטון	4.30, 7.00, 9.13
חן: אל תקרא לי לבן	4.10, 6.43, 9.00
עצמון 1: ילדים חורגים לאלוהים	4.10, 7.00, 9.15
עצמון 2: שיחות מלוכלכות	4.43, 7.11, 9.10
עצמון 3: הבוקר שאחרי	4.10, 7.00, 9.33
פארי: קרוקודיל דנדי	4.30, 7.00, 9.13
רון: נער הזהב	4, 6.30, 9.00
אמפרי: ניסגש מחוף	4.30, 7.00, 9.15
אורליי: דקה לחצות	6.43, 9.33
קרן אור המוריה:	
האינטלסוד	7.00, 9.15

נתניה
שרון: פלאטון	5, 4.13
סטודיו: חזרה לנעורים	5, 4.13

חולון
סבוי: פלטון	5, 4.15
מגדל: הרומן שלי באוקספורד	5, 4.60
ארמון: האינטלסוד	5, 4.30

בת-ים
עצמאות: כלא נשים	5, 4.15

הרצליה
היכל: כלא הנשים	5.00, 4.13

באר-שבע
חן: נער הזהב	4.30, 7.30, 9.30

פתח-תקוה
היכל 1: ילדים חורגים לאלוהים	
היכל 2: נער הזהב	5, 4.15
היכל 3: פלאטון	5, 4.15

עפולה
מיסחרון: נער הזהב	8.0

רעננה
אורות: נפגש כחוף	4.30, 8.0

גבעתיים
הדר: ילדים חורגים לאלוהים	4.10

ראשון-לציון
רון 1: נער הזהב	4.30
רון 2: פלאטון	4.10

עכו
אודיטוריום: נינגה האמריקאי	100

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 6.5
החווה: בהבימה
הקונטרבס - בבימרתף
חדיד ונוח - בטבריה

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ד' 6.5 בשעת 20.30
"קונצרט קאמרי"
בביצוע חלטוני ביה"ס
"תלמה ילין"

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים — סגור — חביבה רייק 30.
חולון — אחדון — הסיין 52.
ירושלים — קופ"ח — מרפאה דוממה, רח' המ"ג אב.
נתניה — תרופה — הרצל 2.
פתח-תקוה — כפר גנים — לוחמי הגיטו ם.
רמת-גן — השרון — שד' ירושלים נג.
תל-אביב — שלמה המלך — שלמה המלך 78. השליה — קופ"ח — השל"ה 7.
חיפה — ימנה — אבן סינא 7.
רחובות — בלילה — בנימשה.
רעננה—כ"ס — קופ"ח שועלי — א. יפה, רעננה.

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית חולים ע"ש דוקה, תל-אביב - בימים ב', ד', ו' - בירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב - בימים א', נ', ה' שבת - בירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניארו נמצא בתורנות לסקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים - ילדים, הדסה ע"כ - פנימית, נשים, בירורגית, עיניים, א.א.ג. הדסה ה"צ - אורטופדית.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00-20.00, בימי ו' 08.00-12.00. טלפונים: 03-433220, 03-433223.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02-343358
ת"א - 03-326037 241 שעות
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04-232233

קו פתוח לחורים במצוקה בימי ב' ו-ד' - טל. 222782.
"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני-נוער 03-221660 241 שעות

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של "הסתדרות לרפואת שיניים בישראל" בתל-אביב — בימים א'-ה' בין השעות 23.00-22.00, בלילות שבת ונערבי חג בין השעות 24.00-18.00, בשבתות ובחגים בין השעות 15.00-1.00.
הכתובת: רח' ברזיכובא 49, טל' 03-264483.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 04-381166. פתוחה מדי יום ביום, כולל ערבי שבת, שבתות וחגים 20.00-13.00 עד 13.00 בשבת.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות - טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 בלוק המשבירים, קומה ג', טל': 03-294669, 03-363622.

מרכז סיוע לקרבנות אונס
לרעננה ואזור השרון, טל' 052-441388, א'-ה' בשעות 21.00-17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227151
ער"ן תל-אביב — טל' 03-261111
ער"ן ילדים ונוער ת"א — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-351111

טלוק מיסודים
מוקד ער"א לנפגעים ותוקים — טל' 44...

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים — טל' 781111. חולון, רמלה — 101. טל' 08-223211 (כפר סבא). טלפון 065-834... נהריה — טל' 04-923333. ים — טל' 351111. באר-שבע — טל' 057-74767.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני-ברק וירושלים
א'-ו': 7.00

מתל-אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

מתל-אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 16.10, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.10, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30

מנהריה לחיפה ולתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.15, 16.33, 18.36
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ביום אחד חג בלבד.

כתב זר עוכב במשטרה בעקבות שיחה עם חייל

כתב הטיימס הלונדוני בישראל, איאן מריי, עוכב אתמול במשטרת ירושלים לכמה שעות, לאחר שנראה משוחח עם חייל בבית קפה בתחנה המרכזית בבירה.

אתמול בבוקר דיווח אורח כי בבית קפה בתחנה המרכזית מראיין עיתונאי חייל במדים, ולדעתו יש חשד. לפי תוכן השיחה, כי החייל עובד על עבירות של ביטחון שדה.

למקום הגיעה ניידת משטרה שלקחה את השניים לחקירה. החוקרים החליטו להעביר את המשך הטיפול למשטרה הצבאית החוקרת. מריי עוכב במטה המשטרה עד בוא החוקרים הצבאיים ושוחרר לאחר מכן, לא לפני שהחוקרים הסבירו לו כי עליו לקבל אישור סרובר צה"ל, בטרם הוא משוחח עם חיילים.

מריי, השוהה בישראל כבר שנה וחצי, סיפר לאחר מכן לכתב עתי"ם כי החייל הוא ידיד משפחה והוא נפגש עימו במסגרת שיחות, שהוא מקיים, לצורך הכנת כתבה על 20 שנה למלחמת ששת הימים.

הוא הוסיף כי אין לו מושג מי יכול היה להאזין לשיחתו עם החייל. "מבחינתי העניין גמור, אבל אני חושש סה יקרה לחייל", אמר הכתב. (עתי"ם)

● **בנק דם חדש למד"א**

ביום חמישי ה־7 למאי יותנך מרכז שירותי הדם החדש של מד"א, בשטחו של בית החולים תל השומר. המרכז הוקם בעזרת תורמותיהם של ידידי מד"א בעולם. מיקום הבנין יאפשר שיתוף פעולה עם המרכז הרפואי והקליני של תל השומר. המרכז ירכוש בקרוב מערכת אוטומטית לטיוג ומיון מערכת ממוחשבת לבדיקות ומעקב מלאי ואספקה.
יוסף שמי

● **קצרין — עיר ללא אבטלה**

העיר קצרין שברמת הגולן היא אולי הישוב היחיד בארץ, שבו אין אבטלה. ציון ראש המועצה המקומית סמי בר לב. לדבריו, בישוב המונה כ־2800 נפש, מצויים היום עשרות מקומות עבודה. מוקמים לידום עוזבוט. הוא הדגיש שהעיר, התחוגנת בימים אלה 10 שנים להיוסדה, מסוגלת לקלוט עשרות משפחות.
יהודה צור

אסיר עולם מבקש תנאים „על פי תקדים ואנונו"

אסיר עולם יצחק קיש, שהורשע בפרשת רצח יפת נגר לפני 9 שנים, עתר באחרונה לבית המשפט המחוזי בבאר שבע וביקש תנאי מאסר על פי "תקדים ואנונו". בין היתר הוא מבקש לאפשר לו להשתמש בווקמן, כפי שהותר למרדכי ואנונו.

יצחק קיש מרצה מאסר עולם בכלא שאטה, בעקבות הרשעתו לפני 9 שנים יחד עם אחרים ברצח יפת נגר בכלא. לפני שנתיים, קצב נשיא המדינה את עונשו והעמיד אותו על 18 שנים. בעתירתו מבקש קיש מבית המשפט, שיורה להנהלת כלא שאטה להעניק לו את הזכויות המגיעות לו באסיר. קיש מבקש דלי ומטאטא לתאו, תיקון המקלחת בתא, סרנויסטור, מולנ להרתחת מים, מקלט טלוויזיה, וכות להתפלל בבית הכנסת ולהתקשר הביתה וכן קבלת ציוד שנשאר באגף אחר בכלא, לאחר העברתו משם. הוא גם מבקש, שיאפשרו לו לקבל מלח לתיבול האוכל.

בקשר לבקשתו לאפשר לו שימוש בווקמן מפנה אסיר העולם את בית המשפט להחלטת בג"צ בעניין במקרה של ואנונו. עתירתו של קיש תידון בבית המשפט המחוזי בבאר־שבע. (עתי"ם)

רוכשי דירות תובעים כספים בשל פיגור במסירת הדירות

שני רוכשי דירות ב"מגדל דיזנגוף" במרכז תל אביב תובעים מבעלי הפרוייקט בספים, בטענה שחל סיגור של יותר משנה במסירת הדירות לרוכשיהן, דבר הגורם להם נזקים והפסדי הכנסה ניכרים. על תביעות אלה טרם הוגשו כתבי הגנה.

לבית המשפט המחוזי בתל אביב הוגשו שתי תביעות נפרדות האחת מטעם חי אדריב והשניה מטעם אברהם רבנה. שתי התביעות הוגשו בנוסח כטעם והה, באמצעות עו"ד שמואל סעדיה.

בכתב התביעה מסופר, כי שני התובעים חתמו כשעתו, באמצעות מיסה כוחם עזרא עמוס, על הסכם לרכישת דירות במגדל דיזנגוף (ב"לב דיזנגוף"). בהסכם המכר נאמר, כי כל אחד מהתובעים רוכש יחידה של שני חדרים ועוד יחידה של 3 חדרים, ובסה"כ 5 חדרים למטרות סגורים ומקצוע חופשי.

בכתב התביעה נאמר, כי הנתבעים התחייבו לססור לתובעים את החזקה בדירות שרכשו ביום 1.3.86. אולם עד היום לא מסרו ובכך הפרו את הסכמי הרכישה.

התביעה הוגשה נגד חברת "מגדל ריונגוף" השייכת ל"אודים", נגד חברת "ארול" (מקבוצת "שיכון עובדים" השותפת בפרוייקט), נגד הקבלן "סולל בונה" ונגד חב' הביטוח "הדסון", שלטענת התביעה החוייבה בפוליסת הביטוח לרשום את הזכויות ע"ש התובעים ולמסור להם את החזקה על הדירות.

ב"כ התובעים טוען, כי אילו קיבלו מרשיו את הדירות במועד, הם יכלו לקבל בדמי שכירות ראויים סכום השווה ל־500 דולר עבור כל חדר, כלומר 2,500 דולר לחודש לכל דירה. ומאחר שעברו 13 חודשים של איחור במסירה — חובע כל אחד 32,599 דולר ושווה בשקלים) ונוסף לכך 5000 דולר כנין נזקים של אי נוחות, אבדן הנאה מהכנס וכל הכרוך בזה. (עתי"ם)

הוארך תוקף ההכרזה על נקש כבר־הסגרה

בית המשפט העליון האריך אתמול ב־60 ימים נוספים את תוקף ההכרזה על ויליאם נקש כבר־הסגרה לצרפת. על הארכה הוחלט, בעקבות סנייתו של היועץ המשפטי לממשלה. (עתי"ם)

לעזנה ולבני משפחתה
משתתפים בצערכם במות
האם
בנבר
מחלקת הקליטה
של הקיבוץ הארצי

ארגון הפרטיזנים, לוחמי המחתרות ומורדי הגיטאות
"מורשת" — בית עדות ע"ש מרדכי אנילביץ'
איגוד יוצאי וילנה
מודיעים בזאת
על קיום עצרת לזכרה של
זלדה (טרגר) **ניסנילביץ'** ז"ל
שתתקיים ביום חמישי, 7 במאי 1987
(ח' באייר תשמ"ז), באולם "בית הראשונים", רחוב ברנר 14, תל-אביב, בשעה 7.30 בערב
בהשתתפות:
עו"ד חיים בסוק
דוד יוטן
דוז'קה קורצ'ק
אלכסנדר דינדזיונסקי
המנחה: משה קלכהיים
פרקי קריאה מגוונה של זלדה — לייבל קוריסקי
מקהלת וילנה
*
טכס גילוי המצבה
בבית הקברות קרית שאול
ביום ראשון, 10 במאי 1987 (י"א באייר תשמ"ז)
נפגשים בשער בשעה 12.30
דברים: ניסן רזניק
הציבור מוזמן

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 5.5.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6755	1.6964	1.6846
דולר אמריקאי	1	1.54	1.61	1.5762	1.5958	1.5852
מרק גרמני	1	0.88	0.92	0.8945	0.9057	0.8981
לירה שטרלינג	1	2.61	2.73	2.6572	2.6903	2.6719
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2666	0.2700	0.2684
ין יפני	100	1.12	1.17	1.1382	1.1524	1.1458
גולדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7918	0.8016	0.7965
פרנק שווייצרי	1	1.07	1.12	1.0896	1.1032	1.0964
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2548	0.2580	0.2559
כתר נורבגי	1	0.23	0.25	0.2383	0.2412	0.2394
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2373	0.2403	0.2387
[illegible]	1	0.36	0.38	0.3655	0.3701	0.3676
[illegible]	1	1.15	1.20	1.1703	1.1849	1.1768
דולר אוסטרלי	1	1.08	1.16	1.1203	1.1343	1.1243
ראנד דר' אפריקני	1	0.54	0.80	0.7923	0.8021	0.7968
פרנק בלגי	10	0.42	0.44	0.4306	0.4360	0.4325
שילינג אוסטרי	10	1.25	1.31	1.2702	1.2861	1.2771
לירה איטלקית	1,000	1.22	1.30	1.2449	1.2605	1.2771

למשפחת בוברוב ולקיבוץ בית־זרע
אנו אתכם באבל על מות
צבי בוברוב
חברים בגלאון

אנו משתתפים באבלה של
משפחת מרימס
על מות האם
סוניה קלמן ז"ל
קיבוץ נחשונים

למלכל'ה, גבריאל, לכל המשפחה ולקיבוץ בית־אלפא
יחד אתכם בצער על מות הבן
בועז רפפורט
חבריו לקבוצה וקיבוץ מסילות

בפלילים

חייל אלכוהוליסט איים להשחית פני חיילת

חייל אלכוהוליסט, שאיים להשחית סניה של חיילת ביחידתו, לאחר שזו לא נענתה לחיזוריו, נידון אתמול בבית הדין הצבאי המחוזי בצפון לשלושה חודשי מאסר בפועל ו־5 חודשי מאסר על תנאי.

החייל, שהובא לדין בפני אלוף־משנה נילי סלר, הואשם כי במחצית חודש מאדס השנה נכנס לחדרה של רב־טוראית בסנורי חיילות ביחידתו, הניש לה שי בלשהו וניסה להתקרב אליה אינטימית. משסרבה לו שלף מכיסו סכין קסיצית, הצמיד את להבו לפניה ואיים להשחיתן. החיילת זעקה וקצינים, ביניהם סגן־אלוף, נחלצו לעזרתה של החיילת שהותה קסה.

הנאשם נמל את נשקו ואיים על סגן־אלוף "לגמור את החשבון". לאחר מאבק חולץ הנשק מידיו. הנאשם הובא בפני פסיכיאטר שקבע כי הנאשם הוא אלכוהוליסט. (עתי"ם)

אשת מנכ"ל "דובק" חשודה בהשמדת ראיות

אשתו של מנכ"ל חברת "דובק" עדנה נהל, ונכיסתה אידית נרייפמן, הובאו אתמול, לבית משפט השלום בתל־אביב בחשודות בהשמדת ראיות, בקשר לחקירה פלילית המתנהלת נגד מנכ"ל "דובק" ורח גהל. השתיים שוחררו בערבות, בהסכמת החוקרים.

שתי החשודות הובאו לבית המשפט, כדי לאשר להן לנסוע לחו"ל. החוקר הטעים בבית המשפט, כי להערכת המשטרה מעורבות השתיים בהשמדת הראיות, אך אין הוא מתנגד לנסיעתן לחו"ל.

הסניגור עו"ד אורי סלונים הצהיר בפני השופט עוזיאל שפי, כי אין לשתיים כל קשר ונגיעה להשמדת ראיות בלשהן בפרשת החקירה. הסניגור התחייב בשסן, כי דרכוניהן יופקדו במשטרה סיד עם שובן מחו"ל.

השופט הורה לשחררן בערבות של 20,000 ש"ח כ"א. (עתי"ם)

שוטר מבאר שבע הורשע אתמול בגניבה

מאת טלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

שוטר ממשטרת באר־שבע סמי סוסה, הורשע אתמול בבית־משפט השלום בבאר־שבע בגניבת שוקולד וסכיני גילות סחנות.

השופט צבי סגל גזר עליו שלושה חודשי מאסר על תנאי ואמר כי הוא מקל בעונש, משום שממילא לא סביר שיסשיך בתפקידו במשטרה. השופט גם אמר כי העובדה שהגניבה בוצעה בעת שהשוטר לא היה בתפקיד אינה מורידה מחומרת העונש.

עובד תחנת דלק נשדד אתמול בבית דגן

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

14 אלף ש"ח נשדדו אתמול מעובד תחנת דלק, שביקש להפקידם בבנק בבית־דגן.

סמוך לשעה 12 בצהרים עשה גבריאל בכאני בן 60 מבני־ברק, העובד בתחנת הדלק "אסא", את דרכו לסניף הבנק של בית־דגן. בידו נשא בתיק 14 אלף ש"ח, פדיון הימים האחרונים. סמוך לבנק התנפל עליו בחור חטף את התיק ונמלט מהמקום במכונית שהמתינה לו בצד. המשטרה פתחה בסריקת האיזור. טרם נעצר איש.

קנס לסופרסל ברעננה בשל דג מת בבריכה

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

חנות הסופרסל ברעננה נקנסה בבית־משפט השלום בכפר־סבא ב־2500 ש"ח, לאחר שבביקורת שנערכה בחנות, נמצא דג מת בבריכת הדגים. 20 ק"ג בשר טחון לא ראויים לסאכל, אשפה מתחת למקררים. לחנות הרשעות קודמות על תנאי תברואה לקויים.

אנו משתתפים באבלה של חברתנו
שושנה וולובסקי ומשפחתה
במות האחות
מטילדה שרגא ז"ל
קיבוץ עין־החורש

לקיבוץ דן ולמשפחה
אנו משתתפים באבלכם הכבד במות
אסתר זהבי
חברי קיבוץ שניר

לחברי קיבוץ מגידו
משתתפים באבלכם הכבד על מות בנכם
אמיר ברקן ז"ל
משתתפים
בני בכר זועבי